

Erzurum Teknik Üniversitesi

Gelişim Planı

Erzurum Teknik Üniversitesi

2012

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	1
KOMİSYON ÜYELERİ.....	3
ERZURUM'UN TARİHÇESİ	5
Tarih Öncesi Çağlar	5
Bizans Döneminde Erzurum	6
Selçuklular Döneminde Erzurum.....	6
İlhanlılar Döneminde Erzurum	7
Karakoyunlular ve Akkoyunlular Döneminde Erzurum	7
Osmanlı Döneminde Erzurum	8
Milli Mücadelede Erzurum ve Erzurum Kongresi.....	8
COĞRAFYA.....	9
Yeryüzü Şekilleri	9
İklim	10
Doğal Bitki Örtüsü.....	10
Akarsular.....	11
Göller	11
NÜFUS	11
EĞİTİM VE KÜLTÜR	12
ULAŞIM	13
Karayolu Taşımacılığı	13
Havayolu Taşımacılığı	13
Demiryolu Taşımacılığı	14
SAĞLIK	14
TARIM VE HAYVANCILIK	14
SANAYİ VE TİCARET	16
Teşvikler.....	16
VİZYONUMUZ	18
MİSYONUMUZ.....	18
STRATEJİK HEDEFLERİMİZ.....	18
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ'NDEKİ AKADEMİK BİRİMLER.....	20
Kampüs Alanının Belirlenmesi.....	21
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ'NDEKİ AKADEMİK BÖLÜMLER	23
AKADEMİK BÖLÜMLERİN GEREKÇELERİ	24

MÜHENDİSLİK ve MİMARLIK FAKÜLTESİ	24
FEN FAKÜLTESİ	29
MOLEKÜLER BİYOLOJİ VE GENETİK	29
İş Olanakları.....	30
MATEMATİK BÖLÜMÜ.....	30
İSTATİSTİK BÖLÜMÜ	31
İş Olanakları.....	31
Öğrenci ve Personel Planlaması (2012-2023).....	32
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	34
Miyon&Vizyon	34
Bölümler	34
İktisat Bölümü.....	35
İşletme Bölümü	35
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü	36
Ekonometri Bölümü.....	37
Maliye Bölümü	39
Bankacılık ve Finans Bölümü	40
Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü	41
Öğrenci ve Personel Planlaması (2012-2023).....	42
EDEBİYAT FAKÜLTESİ	45
Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü	45
Felsefe Bölümü	45
Mütercim Tercümanlık Bölümü.....	46
Psikoloji Bölümü	46
Sosyoloji Bölümü	46
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü	47
Tarih Bölümü	48
Öğrenci ve Personel Planlaması (2012-2023).....	49
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	52
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü	52
Beslenme ve Diyetetik Bölümü	52
Ergoterapi Bölümü	53
Öğrenci ve Personel Planlaması (2012-2023).....	54
SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	56

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	56
Olimpik Kış Sporları Eğitimi Bölümü	57
Egzersiz ve Spor Psikolojisi Bölümü.....	57
Öğrenci ve Personel Planlaması (2012-2023).....	58
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	60
Fen Bilimleri Enstitüsü'nün Açılma Gerekçesi:	60
Fen Bilimleri Enstitüsü'nün amacı ve hedefleri:	60
Fen Bilimleri Enstitüsünün yapılanması:	61
Fen Bilimleri Enstitüsü'nde Açılacak Anabilim Dalları:	61
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ.....	62
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	63
Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nün Açılma Gerekçesi:.....	63
Sağlık bilimleri Enstitüsü'nün amacı ve hedefleri:.....	63
Sağlık Bilimleri Enstitüsünün yapılanması:	63
Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde Açılacak Anabilim Dalları:.....	64
YÜKSEK TEKNOLOJİ ARAŞTIRMA MERKEZİ	65
Neden Yüksek Teknoloji Merkezi:	65
Gerekçe:	66
Amaç ve Misyon:	67
Yüksek Teknoloji Merkezi'nin Yapılanması:.....	68
Sonuç:.....	68
EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR MERKEZİ	70
Genel Özet.....	71
Erzurum Teknik Üniversitesi İhtiyaç Programı	73
Kapalı Mekân İhtiyacı	73
KAYNAKLAR:	76

SUNUŞ

Üniversiteler ulusal ve uluslararası ölçekte eğitim ve öğretimin yanında, gerçekleştirdikleri bilimsel çalışmalarla bilgi üreten, bilim ve teknolojinin gelişimine katkı sağlayan yüksek öğretim kurumlarıdır. Bu manada üniversiteler toplumun refah seviyesinin artmasında ve ülkelerin kalkınmasında önemli misyonlar üstlenmiş kurumlardır.

Erzurum Teknik Üniversitesi, ülkemizin tarihi ve kültürel zenginlikleriyle öne çıkan ili olan Erzurum'da ikinci devlet üniversitesi olarak 4 Temmuz 2010 tarih ve 6005 Sayılı kanun ile kurulmuştur. Türkiye'nin 6 Teknik Üniversitesinden biri olan üniversitemiz, toplumla iletişim halinde olan ve sorunlarına bilimsel çözümler üreten, yaşam boyu öğrenmeyi temel ilke kabul ederek bilginin ve sanatın tüm toplum katmanlarına yayılmasına katkıda bulunan, eğitim kalitesiyle ve bilimsel araştırmalarıyla tanınan bir dünya üniversitesi olmayı hedeflemiş bir kurumdur.

Çağdaş, dünya üniversiteleri ile rekabet edebilen ve gelişen teknolojiyi her zaman yakından takip eden bir üniversite anlayışıyla Türkiye'nin aydınlık geleceğini şekillendirecek nitelikli bireylerin yetiştiği bir eğitim kurumu olmayı hedeflemekteyiz. Yine ulusal ve uluslararası tüm araştırmacılara açık, ülkemizin ihtiyaçları ve öncelikleri doğrultusunda bilimsel ve teknolojik araştırma projelerine öncülük edecek Yüksek Teknoloji Araştırma Merkezi ile bölgemizin sosyal ve ekonomik sorunlarının çözümüne yönelik Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi kurmak en önemli hedeflerimizdendir.

Bölgesinde ihtiyaçlara cevap verecek, bilimsel ve teknolojik gelişmelere önderlik edecek bir üniversite olmayı ilke edinmiş olan Erzurum Teknik

Üniversitesi, Gelişim Planı'nın hazırlanmasında katılımcı bir yaklaşım sergilemiştir. Bu çerçevede, Erzurum Teknik Üniversitesi'nin yapılanmasının belirlenmesi amacıyla, başta Atatürk Üniversitesi olmak üzere Erzurum'da bulunan kamu kurum ve kuruluşları ve aktif olarak faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarıyla bir dizi görüşmeler yapılmıştır. Yapılan bu görüşmeler neticesinde Erzurum Teknik Üniversitesi'nin sağlıklı bir şekilde kurumsal yapılanmasını tamamlaması ve özellikle de ilimiz, bölgemiz ve ülkemizin önceliklerini dikkate alarak kısa, orta ve uzun vadeli gelişim planını ortaya koyma zorunluluğu kendini göstermiştir. Bu ihtiyaçtan hareketle Gelişim Planı hazırlamak üzere akademisyenlerden oluşan komisyonlar kurularak üç aydan fazla süren çalışmalar yapılmış ve üniversitemizin yol haritasını gösteren bu Gelişim Planı ortaya çıkmıştır.

Bölgesinde öncü, koymuş olduğu hedeflere ulaşmak için stratejik bir yol izleyecek olan dinamik bir üniversitenin kurulması için hazırlanan bu Gelişim Planı'nın Erzurum Teknik Üniversitesi'nin kurumsallaşması ve tanınması açısından yol gösterici bir rehber olmasını ümit ediyorum.

Üniversitemizin kuruluş ve gelişmesine katkıda bulunan tüm kişi, kurum ve kuruluşlara teşekkür eder, sevgi ve saygılarımı sunarım.

Prof. Dr. Muammer YAYLALI

Rektör

KOMİSYON ÜYELERİ

Erzurum Teknik Üniversitesi Gelişim Planı Hazırlama Sürecinde Oluşturulan Komisyonlarda Değerli Katkılarını Sunan Öğretim Elemanları

MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK FAKÜLTESİ
Prof. Dr. Adnan DERDİYOK
Prof. Dr. Ensar OĞUZ
Prof. Dr. İrfan KAYMAZ
Prof. Dr. Mehmet GAVGALI
Doç. Dr. Bayram ŞAHİN
Doç. Dr. Bülent ÇAKMAK
Doç. Dr. Özkan KÜÇÜK
Yrd. Doç. Dr. Birol SOYSAL
Yrd. Doç. Dr. Deniz DAL
Yrd. Doç. Dr. Hakan TEMUR
Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZYAZICI
Yrd. Doç. Dr. Vecihi YİĞİT
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
Prof. Dr. Hüseyin ÖZER
Doç. Dr. Ebul Muhsin DOĞAN
Doç. Dr. Ömer YILMAZ
Doç. Dr. Bener GÜNGÖR
Yrd. Doç. Dr. Ergün AKTÜRK
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin DAŞTAN
Yrd. Doç. Dr. Kürşat TİMUROĞLU
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Mutlu AKINCI
Yrd. Doç. Dr. Metin BAYRAK
Yrd. Doç. Dr. Sevcan Kılıç AKINCI
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
Prof. Dr. Nevzat CAN
Prof. Dr. Selami BAKIRCI
Doç. Dr. Ahmet BEŞE
Doç. Dr. Naci İSPİR
Doç. Dr. Selami ECE

Yrd. Doç. Dr.Kubilay GEÇİKLİ
Yrd. Doç. Dr. Nurullah YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Tacettin ŞİMŞEK
Yrd. Doç. Dr. Ufuk ŞİMŞEK
Yrd. Doç. Dr.Yavuz ÖZDEMİR
FEN FAKÜLTESİ
Prof. Dr.Abdulhalik KARABULUT
Prof. Dr.Erdal KARADUMAN
Prof. Dr.Gökhan BUDAK
Prof. Dr.Hüseyin AYDIN
Prof. Dr.Süleyman GÖKSU
Doç. Dr.Mustafa SÖZBİLİR
Doç. Dr.Serdar GÜLTEKİN
Doç. Dr.Şakir AYDOĞAN
Doç. Dr.Ümit İNCEKARA
Yrd. Doç. Dr.Hakan AŞKIN
SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
Prof. Dr. M. Akif ZİYAGİL
Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU
Doç. Dr. Recep GÜRSOY
Yrd. Doç. Dr. Erdiņ ŞIKTAR
Yrd. Doç. Dr. Necip Fazıl KİSHALI
Okt. Davut BUDAK
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
Prof. Dr. Türkan PASİNLİOĞLU
Doç. Dr. Ayda ÇELEBİOĞLU
Doç. Dr. Mehtap TAN
Doç. Dr. Reva Balcı AKPINAR
Yrd. Doç. Dr. Seher ERGÜNEY
Yrd. Doç. Dr. Zeynep GÜNGÖRMÜŞ

I. BÖLÜM

ERZURUM'UN SOSYO-EKONOMİK ÖZELLİKLERİ

ERZURUM'UN TARİHÇESİ

Erzurum'un bilinen ilk adı Doğu Roma (Bizans) İmparatoru II. Theodosios'a (408-450) izafe edilen Theodosiopolis'ti şimdiki Erzurum'un yerinde kurulmuştu. IV. asır sonuna doğru Roma imparatorluğu sınırları içine alınmış ve 415 tarihinde Theodosios'un emriyle Şark Orduları Kumandanı Anatolius tarafından kurulmuştur. Urfalı Mateos'a göre bu şehir, Garin mıntıkasında Fırat'ın kaynağına yakın bir yerde bulunuyordu. Belazurî, bölgeye hakim olan Ermenyakos'un ölümü üzerine yerine geçen Kali adlı karısı tarafından kurulduğu için Araplar da Kalikala (Kali'nin ihsanı) adını vermişlerdir. Belazuri Kalîkala'yı dördüncü Ermeniye şehirleri arasında sayar ve Ermeniye şehirlerinden biri olarak kabul eder. X. asır İslam coğrafyacıları Kalikala şehri hakkında bize malumat vererek, doğuda ev eşyasının en önemlisi sayılan Kali (halı)nın burada yapıldığını ve adını bu şehirden almış olduğunu kaydetmektedirler. Hudud Alalam'ın yazarı bu şehrin müstahkem bir kalesi bulunduğunu ve her taraftan gelen gazilerin burayı nöbet tutarak koruduklarını ve şehirde tüccarların çok olduğunu bildirmektedir. Bugünkü Erzurum adı ise, Erzen'in Selçuklular tarafından fethedilmesi üzerine ahalisinin Theodosiopolis'e (Kalikala=Karin) göç etmelerini müteakip bu şehre Erzen ve Türk hâkimiyetinin ilk safhalarında bu adın sonuna, Meyyafarikin (Silvan) ile Siirt arasındaki Erzen'den ayırmak ve Anadolu'ya ait olduğunu belirtmek üzere Rum kelimesi ilave edilerek, Erzen al-Rum denilmesinden kaynaklanmıştır. Selçuklular tarafından Erzurum'da basılmış paraların üzerinde şehrin adı Arzan al-Rum şeklinde yazılmıştır.

Doğu Anadolu'nun en büyük kenti olan Erzurum'un MÖ 4900 yıllarında kurulduğu tahmin edilmektedir. Erzurum'u da içine alan bölge tarih boyunca Urartular, Kimmerler, İskitler, Medler, Persler, Parftlar, Romalılar, Sasaniler, Araplar, Selçuklular, Bizanslılar, Sasaniler, Moğollar, İlhanlılar ve Safeviler gibi çok çeşitli kavim ve milletler tarafından idare edilmiştir. 1514 yılında şehir ve çevresini fetheden Osmanlılar, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu 1923 yılına kadar bu topraklarda hüküm sürmüşlerdir.

TARİH ÖNCESİ ÇAĞLAR

Erzurum ve çevresi özellikle son Kalkolitik ve Eski Tunç çağından itibaren yoğun iskâna ve siyasi olaylara tanık olmuştur. Bunun sebebi en eski çağlardan beri önemli ticari ve askeri yolların kavşak noktasında yer alması, zengin akarsu ağının bünyesinde bulundurması ve doğal savunma zeminine

sahip olmasıdır. Çevredeki sert iklim şartlarına rağmen dağ silsileleri ve akarsu boylarındaki verimli ovalar tarıma ve bilhassa hayvancılığa uygun bir ortam oluşturmuştur. Karaz, Pulur ve Güzelova kazılarının tanıklığında, yaklaşık altı bin yıldan beri çevredeki yaşama biçiminin devam ettiği söylenebilir. Bölgede M.Ö. IV. binden itibaren çok kuvvetli bir kültür birliğinin olduğu da ortaya çıkmıştır.

BİZANS DÖNEMİNDE ERZURUM

Roma İmparatorluğunun M.S. 395’de ikiye ayrılması sonucunda kurulan Doğu Roma İmparatorluğu döneminde, Erzurum ve çevresi bu İmparatorluğun egemenliği altına girmiş, ancak Doğu Roma egemenliği sürekli olamamıştır. M.S. 395’den VII. yüzyılın sonlarına kadar bölge üzerinde Bizans ile Sasani Devletinin mücadeleleri olmuştur.

M.S. 408-450 yılları arasında Bizans İmparatoru olan ikinci Teodosius zamanında, Erzurum ve çevresi işgal edilmiş ve İmparatorun komutanlarından Anatolius tarafından bugünkü Erzurum şehrinin bulunduğu yerde bir tepe üzerine, bugünkü Erzurum kalesi inşa ettirilmiştir. O zamana kadar Kalikala olarak adlandırılan Erzurum şehri, bu tarihten sonra İmparatorun adına izafeten Teodosiopolis şeklinde isimlendirilmiştir.

Şehir ve çevresi 504 yılında İran’dan gelen Sasanilerin eline geçmiş, ancak kanlı çarpışmalardan sonra, Bizanslılar şehri tekrar geri almışlardır.

SELÇUKLULAR DÖNEMİNDE ERZURUM

Selçukluların bölgede ilk olarak belirmeleri XI. yüzyılın başlarına rastlar. Bizans yönetiminin yöre halkına iyi davranmaması nedeniyle bozulan idari ve siyasi ortam, Selçukluların küçük topluluklar halinde bölgenin muhtelif kesimlerine yerleşmelerine imkân sağlamıştır. Selçuklular tarafından Erzurum ve çevresine yöneltilen ilk askeri hareket 1048 yılında gerçekleştirilmiştir. Büyük Selçuklu Sultanı tarafından Erzurum ve çevresini fethetmekle görevlendirilen Azerbaycan valisi İbrahim Yinal ve Gence valisi Kutalmış Beyler, Eleşkirt üzerinden Pasinler ovasına inmiş ve oradan Erzurum üzerine yürüyerek, Erzurum kalesini kuşatmışlardır. Ancak, kuşatmanın uzun süreceğini gördüklerinden Erzurum Ovası’nın batı bölümünde yer alan zengin Erzen şehrine yönelmişlerdir. 6 gün süren bir kuşatmadan sonra Erzen Selçuklu ordusu tarafından ele geçirilmiştir. Erzen halkı, Teodosiopolis olarak isimlendirilen bugünkü Erzurum şehri kalesine sığınmak zorunda kalmıştır. Erzen şehri bu kuşatmadan sonra yakılıp yıkılmış ve bir kez daha imar edilmeyerek harabe şehir halini almıştır. Bu yıkımdan sonra şehre Kara Erzen denilmeye başlanmıştır. Bu sözcük, halk dilinde zamanla Karaz şeklinde telaffuz edilegelmiştir.

Selçukluların Erzurum üzerine düzenledikleri ikinci büyük sefer, 1054 yılında Büyük Selçuklu Hükümdarı Tuğrul Bey tarafından gerçekleştirilmiştir. Ordusuyla Pasinler Ovasına geçen Tuğrul Bey,

Erzurum'a gelmiş ancak Erzurum kalesinin surlarını aşamayacağını anlayarak kuşatmadan vazgeçmiştir. Bu tarihten, Anadolu'nun kapılarını Türklere açan ve Doğu Anadolu'da kesin Türk hâkimiyetini getiren günlerin müjdecisi olan Malazgirt zaferine kadar, Selçuklular tarafından Erzurum üzerine askeri bir sefer düzenlenmemiştir.

1071 Malazgirt zaferinden sonra, Erzurum ve çevresi büyük Selçuklu Sultanı Alparslan tarafından Eb- ul Kasım'a verilmiştir. Eb-ul Kasım, Melik Danişment Ahmet Gazi ve Emir Mengücek gibi, Doğu Anadolu'nun fethi için Büyük Selçuklu Sultanı tarafından görevlendirilen ve yararlı hizmetleri olan bir Selçuklu komutanı idi. Erzurum'da kurulacak ve sonradan Eb-ul Kasım'ın torunlarından birisi olan Saltuk Bey'in adı ile anılacak olan beyliğin kurucusu olan Eb-ul Kasım, yörenin Selçuklu egemenliğine girmesi yönünde büyük çabalarda bulunmuştur. Merkezi Erzurum olan Saltukoğulları Beyliğinin sınırları içine zamanla Bayburt, İspir, Koçmaz, Micingert, Oltu ve Tercan gibi önemli kale ve yerleşim yerleri dahil edilmiştir.

İLHANLILAR DÖNEMİNDE ERZURUM

Erzurum'un tam olarak İlhanlı hâkimiyeti altına girmesi, Gazan Mahmut Han zamanına (1304-1317) rastlar. Gazan Han'dan sonra başa geçen Olcaytu Han zamanında, Erzurum şehri büyük ölçüde imar edilmiştir. Bu dönemde yine birçok tarihi eser inşa ettirildi. Olcaytu Han'dan sonra başa geçen Ebu Said Bahadır Han zamanında, Erzurum'un yönetimi Sultanın veziri Emir Çoban'ın oğlu Timurtaş'a verildi. Emir Çobanla İlhanlı Sultanının arası bozulunca, Bahadır Han, İrencin Noyan adlı komutanını Erzurum üzerine gönderdi, bu durumdan korkan Timurtaş Mısır'a kaçtı. Erzurum'un yönetimi de sonradan Eretna Bey'e verildi. 50 yıl kadar Eretna Beyleri tarafından yönetilen Erzurum, 1385 yılında Karakoyunlu Beyi Kara Mehmed'in eline geçti.

KARAKOYUNLULAR VE AKKOYUNLULAR DÖNEMİNDE ERZURUM

Karakoyunlu egemenliği uzun sürmedi. 1387'de, Timur KaraKoyunlu egemenliğine son verdi. Erzurum'a vali olarak torunu Gıyaseddin Sagar'ı tayin etti. Bu sırada şehirde yönetime karşı başkaldırıları süregeldiğinden, Timur 1400'de tekrar Erzurum'a geldi. Yönetime karşı çıkan halkın bir kısmını kılıçtan geçirdi. Timur'un ölümünden sonra (1404), Erzurum şehri, Karakoyunlular ve Akkoyunlularla, Timur'un oğlu Şahruh arasındaki kanlı çarpışmalara sahne oldu. Bu dönemde şehir önemli ölçüde tahrip edildi.

Doğudan gelen istilacıların Anadolu'ya girişte karşılaştıkları en önemli askeri üs olma özelliğine sahip Erzurum'un, Anadolu tarihinin en kanlı ve kargaşalarla dolu bu yüzyılında birkaç kez daha yağmaya uğradığı, tahrip edildiği ve halkının kılıçtan geçirildiği bilinmektedir. Öyle ki, 1421'de Timur'un oğlu Şahruh, Erzurum ve çevresini zaptetti ve kaleyi kuşattı, ancak şehri alamayarak geri döndü. 1434'de Karakoyunlularla olan mücadelelerinde Şahruh' u destekleyen Akkoyunlu Beyi Kara Yülük Osman,

Erzurum' u kuşattı ve ele geçirdi. 1435'de bu kez Karakoyunlu hükümdarı İskender Bey' in eline geçti. 1458 ve 1466'da Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan, Gürcistan seferi sırasında Erzurum'dan geçti, 1468 yılında ise şehre hakim oldu.

OSMANLI DÖNEMİNDE ERZURUM

Erzurum ve çevresinin Safevi Devletinin etki alanı içinde kalması sadece 15 yıl sürdü. Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim, Mısır seferinden dönüşte Kars ve Pasinler üzerinden Erzurum'a geldi ve şehir çevresi 1517 yılında Osmanlı topraklarına katıldı. Yüzyıllar boyunca şehrin kaderine hâkim olan kargaşa, yerini Osmanlı Devletinin, huzur ve sükun dolu yönetimine terk etmiştir. Kanuni Sultan Süleyman zamanında Erzurum kalesi tahkim edildi ve şehir baştan başa imar edildi. Kanuni'nin birincisi 1534, ikincisi 1548 yıllarında İran üzerine düzenlediği seferlerde, Erzurum şehri, Osmanlı ordusuna önemli bir askeri üs vazifesi gördü. Kanuni, İran seferinden dönüşte (1535) Dulkadirli Mehmed Han'ı Erzurum Beylerbeyliğine tayin etti. Erzurum şehri ise o dönemde beylerbeyliğine bağlı bir sancak durumundaydı. Erzurum Beylerbeyliğinin sınırları, kuzeyde Doğu Karadeniz Dağlarından Ordu'daki Bolaman Deresine batıda Reşadiye, Zara, Koçhisar ve Kemah'a, güneyde Pülümür, Kiğı ve Malazgirt'e doğuda Tahir Geçidi ve Pasin Ovasına kadar uzanan bölgeleri içine almaktaydı. Erzurum Sancağı da 10 nahiyeden müteşekkildi. Bunlar, Erzurum Merkezi, Karaz, Geçik, Tekman, Karaş-kali, Aşkale, Serçeme, Cinis, Çermeli ve Ovacık nahiyeleriydi.

Kanuni Sultan Süleyman'ın ikinci İran seferinde (1548) beylerbeyliğinin sınırları daha da büyütüldü ve kuzeydeki Gürcü kalıntıları ortadan kaldırıldı. 1552 yılında şehir İranlılar tarafından ele geçirilmek istendi, Erzurum Beylerbeyi İskender Paşa komutasındaki beylerbeyi ordusunun yenilmesine rağmen, Erzurum kalesi İranlılara teslim edilmedi. Artan İran baskıları karşısında Kanuni Sultan Süleyman 1553 yılında İran üzerine yeni bir sefer düzenledi, sefer dönüşü (1554) Erzurum'a gelerek şehrin yıkılan kalesini tamir ettirdi.

MİLLİ MÜCADELEDE ERZURUM VE ERZURUM KONGRESİ

Erzurum Kongresi, I. Dünya Savaşı'nın uğursuzluğunu acımasız maddeleri ile tamamlayan Mondros Mütarekesi'nin (30 Ekim 1918) uygulanmaya başlandığı tarihlere rastlamaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun imzalamak zorunda kaldığı mütarekenin 24. Maddesi: "Vilâyat-ı Sitte'de karışıklık çıktığı takdirde, bu vilâyetlerin herhangi bir kısmının işgal hakkını İtilâf Devletleri muhafaza ederler" şeklinde düzenlenmişti. Söz konusu vilâyetler: Erzurum, Van, Bitlis, Elazığ, Diyarbakır ve Sivas vilâyetleridir ve mütareke belgesinin İngilizce olan metninde bu vilâyetler "Ermeni Vilâyetleri" olarak ifade edilmiştir. Bu durum, öteden beri varlığı hissedilen Ermeni tehlikesini tekrar gündeme getirmiş ve meseleye yönelik duyarlılık ilk olarak kendini, İstanbul'da, "Vilâyat-ı Şarkıyye Müdafaa-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti"nin kurulmasıyla göstermiştir (Aralık 1918). Daha sonra Mart 1919'da Erzurum'da bu

cemiyetin bir şubesinin açılmasıyla beraber bölgedeki teşkilatlanmanın öncülüğü yapılmış, bundan sonra Erzurum, Milli Mücadele'nin temellerinin atıldığı önemli merkezlerden biri haline gelmiştir. Şehrin Ermenilere verileceği söylentileri bir panik havası yaratmış, bu ortamda halk cemiyete sıkı sıkıya bağlanıp bölgenin ve vatanın kurtuluşu için çare yolları aramaya başlamıştır. Bu süreç içerisinde toplanan Erzurum Kongresi, savaşlar, antlaşmalar ve mücadelelerle uzayıp gelen tarih zincirinin önemli bir halkasını oluşturmuştur.

Cumhuriyetin ilanından sonra 491 sayılı 20 Nisan 1924 tarihli yasanın 89. maddesine göre yeniden düzenlenen idari teşkilat ile Erzurum Vilayeti kurulmuştur.

COĞRAFYA

Doğu Anadolu Bölgesinde 39° 55' Kuzey enlemi ve 41° 17' Doğu boylamında yer alan Erzurum, kuzeyden Artvin ve Rize, batıdan Erzincan ve Gümüşhane, güneyden Bingöl ve Muş, doğudan Ağrı ve Kars illeri ile çevrilmiş olup yüzölçümü 25 331 km² dir. Fırat nehrinin başlangıcı olan Karasu'nun yukarı havzasında kendi adı ile anılan geniş Erzurum Ovasının güneydoğusundaki Palandöken dizisinin Eğerli Dağ (2974 m) eteğinde ve deniz seviyesinden 1850-1980 m yükseklikte eğimli bir yüzeyde bulunan ilin topografyası, doğu-batı yönünde ovalık (Pasinler-Erzurum Ovaları) ve kuzey-güney yönünde dağlık görünüştedir.

YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ

Erzurum ili, Türkiye'nin orta ve batı kesimlerine göre, yükseltinin fazla olduğu illerinden biridir. Doğu Karadeniz Dağlarının doğu uzantıları olan Rize Dağları, ili kuzeyden çevreler ve Rize ile sınırını oluşturur. Karadeniz'e paralel düzenli sıralar durumunda uzanan bu dağlar, geçit vermez ve yüksektir. En yüksek noktaları 3937 m ile Kaçkar Tepesi ve Verçenik Tepesi'dir. Dumlu Dağından doğuya doğru uzandığında iki yüksek dağ sırasına ulaşılır. Tortum'a doğru olanı Güvercin Dağıdır; Pasinler Ovası ile Gürcü Boğazı arasını doldurmuş olanı ise Karga Pazarı Dağlarıdır; Erzurum şehrini doğudan çevreleyerek Palandöken Dağlarına ulaşır

İki coğrafi bölgede toprakları bulunan Erzurum İlinin kuzey kesimi yani İspir, Narman, Oltu, Olur, Pazaryolu, Tortum ve Uzundere İlçelerinin toprakları, Karadeniz Bölgesinin Doğu Karadeniz sınırları içinde kalmaktadır. Ancak bu kesim, il topraklarının yaklaşık % 30'luk bir payını oluşturur. Geriye kalan % 70 gibi önemli bir pay, Doğu Anadolu Bölgesi dahilinde yer alır. İl, arazi büyüklüğü bakımından, sırayla Konya, Sivas ve Ankara İllerinden sonra, Türkiye'nin dördüncü büyük ili konumundadır.

Erzurum İli, genel olarak yüksek arazilerden oluşur. Örneğin platoların deniz düzeyine göre yükseklikleri 2000 m'yi bulur, bunların üstünde yer alan dağların yükseklikleri ise, 3000 m ve daha

yüksektir. Platolar ve dağlar arasında, yükseklikleri yaklaşık 1500 ila 1800 metrelere ulaşan depresyon ovalarıyla oluklar yerleşmiştir. Karasu-Aras Dağlarının bazı dağ kütleleri, Erzurum İli arazisini güneyde engebelendirmiştir. Bunların en önemlileri, Erzurum kenti ve Erzurum ovası (825 km²) güneyinde yer almakta olan Palandöken Dağları (Büyük Ejder 3176 m) ve Pasinler Ovası (540 km²) güneyinde yer alan Şahveled Dağları (Çakmak Dağı 3063 m) olup, Bingöl Dağlarının kuzey yarısı da yine Erzurum İli sınırları içinde kalmaktadır.

İl topraklarını kuzeyden engebelendirmiş olan dağlarsa, Kuzey Anadolu Dağlarının ikinci sırasına bağlı yükseltilerdir. Bunların başlıcaları, İspir ve Erzurum arasında yer alan Mescit Dağları (en yüksek nokta 3239 m), onların doğusundaki Kargapazarı Dağları (Dumlu Dağı 3169 m) ve bir kısmı Kars ili sınırları içinde kalan Allahuekber dağlarıdır. Söz konusu edilen bu kuzey ve güneydeki dağların arasına, iki önemli depresyon ovası yerleşmiştir. Bunlar Erzurum Kentinin de kenarında kurulmuş olduğu Erzurum ovası ve Hasankale ovası olup, her iki ovayı birbirinden, 2030 m. yükseklikteki Deveboynu beli ayırır. Bunlardan Erzurum ovasının en alçak kesimi 1850 m, Hasankale ovasının ise, 1650 m. kadardır. Aslında bunlar birer ova özelliği gösterirler.

İKLİM

İl arazisinin büyük çoğunluğunda, karasal iklim özellikleri egemendir. Kışlar uzun ve sert, yazlar kısa ve sıcak geçer. İl topraklarının kuzey kesimlerinde, yüksekliği yaklaşık 1000 ile 1500 metrelere inen vadi içleriyle çukur sahalarda iklim, büyük ölçüde sertliğini yitirir. Erzurum il merkezindeki meteoroloji istasyonunda 1929'dan bu yana gözlem yapılmaktadır. Yaklaşık 70 yılı bulan gözlem sonuçlarına göre, ilde en soğuk ay ortalaması, -8.6 °C, en sıcak ay ortalaması 19.6 °C, en düşük sıcaklık -35 °C ve en yüksek sıcaklık ise, 35 °C olarak ölçülmüştür. Yıllık yağış tutarı 453 mm kadardır. En az yağış kış devresinde düşer. Bu devrenin yağışları kar biçiminde olup, kar yağışlı gün sayısı 50 ve kar örtüsünün yerde kalış süresi ise 114 gün kadardır. En yağışlı devre ilkbahar ve yaz mevsimleridir.

DOĞAL BİTKİ ÖRTÜSÜ

İl arazisinde egemen doğal bitki örtüsü, step formasyonudur. Orman örtüsü, pek yaygın değildir. Bu örtünün alt sınırı, 1900-2000 metrelerde başlamakta ve üst sınır, 2400 metrelerde son bulmaktadır. Başlıca orman örtüsü alanları, Oltu, Olur ve Şenkaya ilçelerindeki sarıçam ve meşe ormanlarıyla, Erzincan-Aşkale sınırlarında rastlanan meşe ormanlarıdır. İl arazisinin % 60' tan biraz fazlası steplerle kaplıdır. Bu doğal bitki örtüsü, yer yer keven topluluklarıyla verimsiz hale gelse de, geniş alanlarda mera hayvancılığına uygun verimli çayırıklar durumundadır.

AKARSULAR

İl topraklarının doğu yarısı, Hazarakaçlama Havzası içinde kalır. Bu kesimin sularını, Aras Irmağı toplar. Batı kesimi ise, Basra Körfezi akaçlama alanında, kuzey kesimi de Karadeniz akaçlama havzasında kalır. Batı kesimi sularını Karasu, kuzey kesimininkini ise, Tortum ve Oltu çaylarının birleşmesiyle oluşan Çoruh ırmağı toplar.

GÖLLER

İlde doğal göller azdır. Yapay göller ise, yeni yeni oluşmaktadır. İlin en önemli doğal gölü, Tortum çayı üzerinde oluşmuş, bir heyelan-sed gölü olan, Tortum gölüdür. Aslında bu göl, yönetim olarak, 1997' de ilçe merkezi yapılan Uzundere ilçesi yönetim sınırları içinde kalır. Alanı yaklaşık 8 km² kadar olan bu göl, kuzey batıda yer alan Kemerli dağından heyelan yoluyla kayan kütlelerin, Tortum çayının yatağını tıkaması yoluyla oluşmuştur. Bu nedenle çayın eski yatağı değişmiş ve önünde yüksekliği 48 metreyi bulan ünlü doğa harikası Tortum (Uzundere) Çağlayanı oluşmuştur. Gölün suları, 1963 yılında faaliyete geçen ve 1 km kadar kuzeydeki alçak bir boğazda kurulmuş olan Tortum santralını çalıştırmaktadır. Fazla sular ise, serbest akışa bırakılarak, Tortum çağlayanını oluşturmaktadır. Yapay göller arasında Serçeme çayı üzerinde yer alan Kuzgun barajı (10.3 km²), Lezgi suyu üzerindeki Palandöken Göleti (22 km²), Aras ırmağı üzerinde Söylemez barajı (14.2 km²) başlıcaları olarak burada hatırlanabilir.

NÜFUS

Erzurum, arazi büyüklüğüne koşut bir nüfus barındırmaz. Gerçi 1927'de 270.400 dolayında olan il nüfusu, 2000 yılı itibariyle, 942.300'e ulaşmıştı. Demek ki, 73 yıllık teorik artış, 3.5 katı dolayında gerçekleşmişti. Ancak, bu süre içinde Türkiye nüfusunun beş kat dolayında arttığı hatırlanırsa, il nüfusunun yavaş artmakta olduğu anlaşılır. Bu durum ilin nüfus yoğunluklarına da yansımıştır. Örneğin, 1927'de km² başına 10.8 kişi düşerken (Türkiye 16.7), 2000 yılında bu yoğunluk 37.6'ya çıkabilmişti (Türkiye 79.8). İl nüfusunun az oluşu, nüfus artış hızının düşük olmasıyla ilgili değildir. Aksine, gerek ilde ve gerekse Doğu Anadolu' da doğal nüfus artış hızı, Türkiye ortalamasının (2000'de % 1.5) çok üstündedir (1950'de % 3, 2000'de % 2.6). Nüfus artışının çok yavaş cereyan etmesinde esas rolü, ilden göçler oynamaktadır. Gerçekten de, 1950-2000 döneminde ilden ayrılarak başka ilde oturan nüfus, yaklaşık 490.000'i bulmuştu. Bölgedeki en büyük kent, Erzurum'dur. Kentin nüfusu, 1927'de 30.800 iken, ilk kez 1965'de 100.000'i aşmıştı (105.300). Giderek artan nüfus, 1980'de 200.7 bin, 1997'de 298.7 bin ve 2009'da 774.207 olmuştur.

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre, 2009 yılında nüfusun 389.761'i erkek (% 50,3), 384.446'sı (%49,7) kadındır. 491.038 kişi (%63) şehirde yaşarken, 283.169 kişi (%37) belde ve

köylerde yaşamaktadır. İl merkezi nüfusu 368.146 olup, ilin nüfus yoğunluğu ise km² başına 31 kişidir. Nüfusun 238.570'i 15 yaşından küçük, 483.776'sı 15-64 yaş grubunda ve 51.861'i ise 65 ve yukarı yaşıdadır. Nüfus bakımından en büyük ilçeleri sırasıyla Yakutiye, Palandöken, Aziziye ve Horasan; en küçük ilçesi ise Pazaryolu'dur.

İlimizde 3 tanesi Merkez İlçe olmak üzere toplam 20 İlçe mevcuttur, Merkez İlçelerin toplam Nüfusu 373.739 kişi olup, bu İlçelere bağlı 62 Adet Köy 154 adet mahalle mevcuttur. İl genelinde toplam 35 Belediye mevcuttur. İlimizin toplam 966 Köyü mevcut olup, Bu köylerimizden 402 tanesinin nüfusu 150 kişinin altındadır. 1927 Yılında Köy Nüfus Oranı % 85 iken, bu oran 1990 yılında % 53, 2000 Yılında % 40, 2009 yılında ise % 37'ye düşmüştür.

EĞİTİM VE KÜLTÜR

2009-2010 eğitim-öğretim döneminde 1.620 okul, 10.147 öğretmen ve 195.156 öğrenci bulunmaktadır. Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 18 ve ortaöğretimde 16'dır.

İki devlet üniversitesinin bulunduğu Erzurum'da yarım yüzyılı aşkın geçmişiyle Atatürk Üniversitesi, yükseköğretimde önemli rol üstlenmiştir. Atatürk Üniversitesi'nin tarihçesi Türkiye Cumhuriyeti'nin önemli rüyalarından birinin gerçekleşmesidir. Cumhuriyet'in kurucusu Mustafa Kemal Atatürk 1 Kasım 1937 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yasama yılını açış konuşmasında Doğu Anadolu'da büyük bir üniversite kurmanın gereğini ifade ederek, bu husustaki çalışmalarını başlatma talimatı vermiştir. Atatürk'ün ölümünün ardından bu çalışmalara 12 yıl ara verildikten sonra konu, 1950 yılında tekrar gündeme getirildi. 1951 yılında oluşturulan bir komisyon Doğu Üniversitesi'nin Erzurum'da kurulmasını önerdi. 1954 yılında çıkarılan 6373 Sayılı Kanunla bu üniversitenin adının Atatürk Üniversitesi olması kararlaştırıldı. Aynı yıl Amerika Birleşik Devletleri A.I.D. (USAID) teşkilatı aracılığı sonucu Atatürk Üniversitesi Nebraska Üniversitesi ile eşleştirilmiştir ve işbirliği anlaşması imzalanmıştır. Nebraska Üniversitesi Türkiye delegasyonu tarafından 1 Kasım 1954 de Atatürk Üniversitenin gelişmesi hakkında rapor hazırlamıştır. Delegasyon ilk olarak Ziraat, Fen Edebiyat, Mühendislik ve Mimarlık bölümlerinin açılmasında ve gerek duyuldukça ilave bölümlerin açılmasında hem fikir olmuştur.

19 fakülte, 7 enstitü, 3 yüksekokul, 12 meslek yüksekokulu ve 14 araştırma ve uygulama merkezi ile hizmet veren Atatürk üniversitesinde ön lisans ve lisans programlarında 2008-2009 eğitim-öğretim döneminde okuyanların sayısı 30.384 iken, mezunların sayısı 6.576 olmuştur. Aynı dönemde yükseköğretim kurumlarında görev yapan toplam 2.268 öğretim elemanınının 288'i profesör, 270'i doçent ve 544'ü de yardımcı doçenttir.

6 fakülte, 3 enstitü ve 1 yüksekokulla hizmete başlayan Erzurum Teknik Üniversitesi, 21 Temmuz 2010 tarihinde kurulmuş ve şu an fiziki, idari ve akademik yapılanma çalışmalarını hızla sürdürmektedir.

2008 yılı itibariyle 21 adet kütüphanenin bulunduğu Erzurum'da bu kütüphanelerden yararlananların sayısı 430.011, kitap sayısı 283.841 ve ödünç alınan kitap sayısı 59.815'tir. 18.791 eserin bulunduğu 3 müze 78.437 kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Yine aynı yıl 1.546 koltuk kapasiteli 8 sinema salonunda sergilenen 92 gösteriye 75.500 kişi katılmıştır. Gösteri başına seyirci sayısı 821 ile Türkiye ortalamasının (973) altında kalmıştır. Diğer yandan, 655 koltuk kapasiteli 2 tiyatro salonunda sergilenen 184 gösteriye 42.150 kişi katılmıştır. Gösteri başına seyirci sayısı 229 ile Türkiye ortalamasının (194) üstünde gerçekleşmiştir.

ULAŞIM

Erzurum ilinin ulaşımı karayolu, havayolu ve demiryolu ile yapılmaktadır.

KARAYOLU TAŞIMACILIĞI

Erzurum ili konum itibariyle komşu illerin karayollarının kesiştiği bir noktada bulunmaktadır. İlimiz; doğuda Kars, Ağrı, Ardahan, batıda Erzincan, güneyde Bingöl ve Muş; kuzeyde ise Bayburt, Rize ve Artvin illeriyle karayolu bağlantısına sahiptir. Bu illerle ulaşım; ağır kış şartlarına rağmen kar mücadele ekiplerinin yoğun çalışmaları sonucunda, aralıksız sağlanmaktadır. İlin eski İpek Yolu üzerinde bulunması nedeniyle; karayolu ağırlık kazanmakta olup, Avrupa ülkelerinden Asya ülkelerine yapılan yolcu ve eşya (TIR) taşımaları ilden geçen E-80 Karayoluyla yapılmaktadır.

Erzurum ili sınırları içerisinde; 1.132 km'lik Devlet Yolu'nun 993 km'si Asfalt, 139 km'si Bitümlü Sıcak Karışım; 7.681 km'lik İl Yolu'nun 867 km'si Asfalt, 6.113 km'si Stabilize ve 701 km'si tesviyeli yoldur. Ayrıca Devlet yolunun 344 km'si, il yolunun 6 km'si bölünmüş yoldur.

HAVAYOLU TAŞIMACILIĞI

İlimizden havayoluyla Ankara, İstanbul ve İzmir'e direkt seferler olup, diğer illere ise aktarmalı olarak uçak seferleri düzenlenmektedir.

Erzurum Havalimanı/Meydanı "DEVLET HAVA YOLLARI" adıyla 1947 yılında şehir merkezinin 8 km batısında 1500x20 m boyutunda ve 100 m² Terminal Binası ve Uçuş Kulesiyle Doğu Anadolu Bölgesine hizmete başlamış ve 21 Mayıs 1955'te Türk Hava Yolları A.O.'lığının kurulmasının ardından 1956 yılında, Hava Meydan İşletmeciliği, Yer Hizmetleri, Seyrüsefer Hava Trafik ve Muhabere Hizmetlerini yürütmek üzere kurulan Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI) Genel Müdürlüğüne devredilmiştir.

Erzurum Havaalanı, kullanılmakta olan pist ve alt yapı tesislerinin 1966 yılında tamamlanmasının ardından Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığı ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü arasında akdedilen bir protokol neticesinde Sivil-Askeri kategoride hizmete verilmiş ve aynı yıl

içerisinde temeli atılan ve 1968 yılında tamamlanan 300.000 yolcu/yıl kapasiteli yeni terminal binasında hizmete devam etmiştir.

Bugün kullanılan Apron, Terminal Binası ve Destek Binaları 02.12.2005 tarihi itibarıyla hizmete verilmiş ve Erzurum Havaalanı 2007 yılında Bakanlar Kurulu Kararıyla Havalimanı statüsüne alınmasının ardından Erzurum Havalimanı olarak 24 saat hizmet vermeye devam etmektedir.

Erzurum Havalimanı sivil-askeri kategoride olup 1966 yılında hizmete girmiştir. Rakımı 1757 m ve şehre uzaklığı 13 km dir. Pist boyutları 08R/26L 3810x30 m ve 08L/26R 3810x45 m`dir. Pistin kaplama cinsi betondur. Yolcuya açık alanlar 5750 m² olup; otoparkı 650 araçlık kapasiteye sahiptir.

DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI

İlimizin komşu illerle demiryolu bağlantısı 1939 yılında sağlanmış olup, ilimiz hudutları içindeki demiryolu ağı 200 km`dir. Demiryolları ile Erzurum-Kars ve Erzurum-Erzincan istikametlerine düzenli olarak yolcu ve eşya taşımacılığı yapılmaktadır. Hızlı tren projesinin tamamlanmasının ardından demiryolu taşımacılığı daha fazla rağbet görecektir.

SAĞLIK

İl Sağlık Müdürlüğü 2010 yılı kayıtlarına göre, Erzurum`da 1 Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 19 Devlet Hastanesi, 1 Üniversite Hastanesi, 1 Özel Hastane olmak üzere 22 adet yataklı hastane mevcut olup, bu hastanelerdeki yatak kapasitesi 2.211`dir. Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesinin bitirilmiş olması ve yatak kapasitesinin de 400`den 600`e çıkarılması, yeni açılmış olan ilçe hastaneleri ayrıca helikopter ambulansın Erzurum`da bölgeye hizmet vermeye başlaması sağlık alanındaki önemli gelişmelerdendir.

İlde 279 Uzman Doktor, 383 Pratisyen Hekim, 831 Hemşire, 521 Ebe görev yapmaktadır. İldeki Toplum Sağlığı Merkezi sayısı 20`dir. Erzurum, sağlık hizmetleri bakımından Doğu Anadolu Bölgesinin merkezi konumundadır. Bu özelliği dolayısıyla çevre illerden önemli sayıda hasta tedavi olmak üzere ile gelmekte, bu durum ise sağlık turizmi bakımından il ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadır.

TARIM VE HAYVANCILIK

2.506.602 hektar yüzölçümüne sahip olan Erzurum, ülkemizin 4`üncü büyük ili`dir. İlimizin toplam alanının % 65`i çayır ve mera arazisi olup, Türkiye meralarının % 13`ü ilimizde bulunmaktadır. Dolayısıyla ilimizin ekonomisi Tarıma, tarım içerisinde ise Hayvancılığa dayanmaktadır. 460.252

hektar toplam tarım arazisinin; 305.636 ha sulanmaya elverişli olup (% 66,4), 154.672 ha alan (% 33.6) sulanmaktadır.

Erzurum İlinde hayvancılık temel geçim kaynaklarının başında gelmektedir. İlimizde 543.894 büyükbaş hayvan ile 651.253 adet küçükbaş hayvan mevcudu bulunmakta özellikle son bir yıl içerisinde hayvancılık alanında “kaba yem desteği” uygulaması ile hayvancılıkta bir gelişme gözlemlenmektedir.

Erzurum İlindeki ekili alanların 173.329 hektarı tahıl, 1.237 hektarı baklagiller, 3.435 hektarı yumrulu bitkileri, 3.592 hektarı endüstriyel bitkileri, 89.165 hektarı yem bitkileri, 1.603 hektarı meyve, 1.251 hektarı sebzelik alanıdır.

Tarıma elverişli olup, kullanılmayan tarım arazisi 126.761 hektar alandır. 59.522 hektar alan nadas alanıdır. İlimizde tahıllardan en çok buğday, arpa ve çavdar ekilmekte, sanayi bitkilerinden ise şeker pancarı, patates ve ayçiçeği ekimi yapılmaktadır. İlde yetiştirilen başlıca meyveler elma, armut, ceviz, kayısı, erik, kiraz, vişne ve kızılcıktır.

İlimiz ormanları 231.657 hektar yüzölçümü ile il arazisinin % 8,5-9'unu oluşturmaktadır. Tarıma elverişsiz arazinin toplam araziye oranı % 8'dir.

2005 yılında Erzurum Valiliği koordinatörlüğünde uygulamaya konulan Erzurum İli Büyükbaş Hayvan Islahı (Suni Tohumlama) Projesi kapsamında; 2002 yılında 2.694 olan suni tohumlama sayısı 2008 yılında 9.442'ye yükselmiş ve % 385'lik bir artış sağlanmıştır.

İlimizde 2002 yılında 34.000 hektar olan yem bitkileri ekim alanı Tarım Bakanlığı, Valiliğimiz ve İl Özel İdaresi koordinesindeki Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi kapsamında Eğitim ve Yayım çalışmaları ile % 162 artırılarak 89.165 hektara çıkarılmıştır. Ülkemizde yem bitkilerinin tarla bitkileri içerisindeki oranı % 8'lerde iken ilimizde bu oran % 33'dür.

Tarım Bakanlığımızca verilen desteklemeler ve yerelde yürütülen projeler (Islah Projeleri ve Yem Bitkilerini Geliştirme Projeleri) sonucu; 2002 yılında 24.335 ton olan et üretimi 2008 yılında 37.824 ton'a çıkarılarak % 55 oranında artış sağlanmıştır. Birim hayvan başına karkas ağırlık 176 kg'dan 212 kg'a çıkmıştır.

Yine bu desteklemeler ve yerelde yürütülen projeler (Islah Projeleri ve Yem Bitkilerini Geliştirme Projeleri) sonucu; 2002 yılında 145.991 ton olan süt üretimi, 2008 yılında 358.409 ton'a çıkarılarak % 146'lık bir artış sağlanmıştır. Birim hayvan başına süt miktarı 3-5 kg' dan 8-9 kg' a çıkmıştır.

Erzurum Valiliğince 2009 yılında başlatılan ve 3 yıl sürecek olan Erzurum İli Çoruh Havzası Meyvecilik Atılım Projesi ile; 8 İlçede, 97 Köyde, 256 çiftçiye toplam 1.293 dekar kiraz ve ceviz bahçeleri tesis edilmiştir.

SANAYİ VE TİCARET

Gıda sanayi ağırlıklı bir imalat sanayi yapısı izlenen İlimizde Kimya, Plastik Sanayi, Metal Eşya, Makine Sanayi, Petrol ve Tekstil Sanayi öncü sektörler olarak görülmektedir.

Sanayi sektöründe faaliyet gösteren işletme, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerden oluşmaktadır. Bu özellikleri sebebiyle söz konusu işletmeler, sadece yerel pazarlara hitap edebilmekte ve oldukça düşük bir istihdam sağlamaktadırlar. Ayrıca, kapasite ve kapasite kullanma oranlarının düşüklüğü, üretimin düşük olarak gerçekleşmesine, üretimin düşüklüğü ise düşük katman değerinin oluşmasına sebep olmaktadır.

2009 yılında ilimizde faaliyet gösteren sanayi tesisi sayısı 146' dır. Faaliyetteki tesislerin sağladığı toplam istihdam ise 2.796'dır.

İlimizde 1 adet Organize Sanayi Bölgesi, 4 adet küçük sanayi sitesi bulunmakta olup Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren 90 sanayi tesisinde kapasite kullanım oranı % 37'dir. Ayrıca ilimizde 4 Adet küçük sanayi sitesi bulunmakta olup, 822 işyeri mevcuttur. Bu işyerlerinde 1.880 kişi çalışmaktadır.

İlimiz ekonomisinde inşaat ve ticaret sektörü büyük öneme sahiptir. Üretilen ürün ve mamullerin nihai tüketicinin hizmetine sunulmasını sağlayan dağıtıcı bir hizmet sektörü olması nedeniyle ticaret sektörü, diğer sektörlerin performansını artıran önemli bir sektördür.

Ticaret sektörü, küçük esnaf ve işletmelerde meydana gelen, ağırlıklı olarak, tarımsal ve hayvansal ürünler, gıda maddeleri, giyim, ve araç ve gereçleri, inşaat malzemeleri ile diğer tüketim mallarının alım ve satımlarının yapıldığı nispeten içe dönük bir yapı arz etmektedir.

35.000 civarındaki öğrencisi ile Atatürk Üniversitesi ilin ticari hayatını yönlendiren en önemli faktördür. Öğrencilerin olmadığı yaz aylarında ilimizde ekonomik durgunluk yaşanmaktadır.

İlin dış ticaret hacmi 13 milyon Dolar civarındadır. 12 milyon Doları ihracat, kalanı ise ithalattan oluşmaktadır. İhraç ürünlerimizi gıda, boya ve temizlik maddeleri oluşturur. Dış Ticaretimizi; Azerbaycan, İran, Gürcistan, Nahcivan ve Türkmenistan gibi ülkelerle yapmaktayız.

TEŞVİKLER

5084 Sayılı Teşvik Yasası çerçevesinde; 2.314 işyeri 2.447.000.TL sigorta prim desteğinden, 15 firma 3.868.000.TL enerji desteğinden, 1.409 işveren vergi teşvikinden ve 4 Adet firma da bedelsiz arsa teşvikinden faydalanmıştır.

Hazine Müsteşarlığı verilerine göre, Erzurum'da 2009 yılının ilk 6 ayında 5 yatırım teşvik kapsamına girdi. 37 milyon 341 bin 537 TL harcamanın gerçekleştirildiği teşvik kapsamındaki yatırımlar için 3 milyon 887 bin dolar tutarında makine ve teçhizat ithalatı yapıldı. Teşvikli yatırımlardaki istihdam sayısı da 202'ye yükseldi.

İlde 2009 yılının Ocak-Haziran ayları döneminde teşvik belgesi alan yatırımlar imalat, enerji ve hizmetler sektöründen oluştu. İmalat sektörü Gıda gurubu yatırımı için 2 milyon 274 bin TL, imalat sektörü dokuma ve giyim gurubu yatırımı için 2 milyon 657 bin TL, Hizmetler altyapı gurubu teşvikli yatırımı için bir milyon 300 bin TL, Hizmetler eğitim gurubu yatırımı için 3 milyon 110 bin TL, Enerji sektörü yatırımı için 28 milyon TL tutarında harcama kaydedildi. İmalat sektörü teşvikli yatırımında 50, enerji gurubu yatırımında 12, Hizmetler eğitim gurubu yatırımında ise 100 ve imalat dokuma ve giyim gurubunda ise 40 kişilik istihdam alanı oluşturuldu.

II. BÖLÜM

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ STRATEJİK HEDEFLERİ

VİZYONUMUZ

- Toplumla iletişim halinde olan ve sorunlarına bilimsel çözümler üreten,
- Yaşam boyu öğrenmeyi temel ilke kabul ederek bilginin ve sanatın tüm toplum katmanlarına yayılmasına katkıda bulunan,
- Eğitim kalitesiyle ve bilimsel araştırmalarıyla tanınan bir dünya üniversitesi olmak.

MİSYONUMUZ

- Bilim ve teknolojinin gelişmesine katkıda bulunmak,
- Ulusal ve uluslararası önemli projelere imza atmak,
- Ülkenin sosyo-ekonomik sorunlarının çözümüne yönelik araştırmalar yapmak,
- Bilimsel bakış açısına sahip, sanatsal ve kültürel düzeyi yüksek, katılımcı, özgür düşünen ve ahlaki değerlere sahip bireyler yetiştirmek.

STRATEJİK HEDEFLERİMİZ

Misyonumuza uygun olarak;

- Bilim ve teknolojinin gelişmesine katkıda bulunan, ulusal ve uluslararası önemli projelere imza atan bir **YÜKSEK TEKNOLOJİ ARAŞTIRMA MERKEZİ** kurmak.
- Bölgemizin sosyo-ekonomik sorunlarının çözümüne yönelik araştırmalar yapan bir **EKONOMİK ve SOSYAL ARAŞTIRMALAR MERKEZİ** kurmak.

Yüksek Teknoloji Araştırma Merkezinin, ulusal ve uluslararası tüm araştırmacılara açık olması, ülkemizin ihtiyaçları ve öncelikleri doğrultusunda bilimsel ve teknolojik araştırma projelerine öncülük etmesi, ve özellikle

- Nanoteknoloji-Nanoaygıtlar
- Biyoteknoloji ve Genetik
- Nanomalzemeler
- Nanofotonik-Kuantum Bilgi İşleme
- Yenilenebilir Enerji
- Bilişim Teknolojileri alanlarında araştırmalar yürütmesi hedeflenmektedir.

Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezinin, bölgemizin sosyal ve ekonomik sorunlarının çözümüne yönelik;

- Özellikle doktora tezleri hazırlatması
- İlgili kurum ve kuruluşlarla birlikte kapsamlı araştırma projelerini yürütmesi ve araştırma sonuçlarını ülkenin **yönetim birimlerine** rapor olarak sunması hedeflenmektedir.

III. BÖLÜM

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2011-2023 GELİŞİM PLANI

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ'NDEKİ AKADEMİK BİRİMLER

Erzurum'da kurulan ikinci devlet üniversitesi olan Erzurum Teknik Üniversitesi bünyesinde kuruluş kanununda aşağıdaki belirtilen birimler yer almıştır:

- Fakülteler (Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Fen Fakültesi, Edebiyat Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi)
- Yüksekokullar (Yabancı Diller Yüksekokulu)
- Enstitüler (Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Sağlık Bilimleri)

Kuruluş kanunu ile belirlenen bu birimlerde hangi bölümlerin açılacağı ile ilgili olarak gerek Erzurum'da bulunan Atatürk Üniversitesi'nde görevli öğretim üyelerinden ve gerekse diğer üniversitelerden davet edilen akademisyenlerden oluşan komisyonlar kurulmuştur. Bu komisyonlar ilgili birimlerdeki akademisyenlerden oluşturulmuştur. Ayrıca tüm komisyon üyelerinin katıldığı bir arama konferansı (beyin fırtınası) düzenlenmiştir.

Yapılan bu toplantılarda, birimlerin altında açılacak bölümler; belirli kriterler dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu kriterlerden en önemlisi, yükseköğretim alanındaki trendlerin değerlendirilmesidir. Açılması önerilen bölümler, temel bölümler olup, yeni gelişen alanları da kapsayacak şekilde belirlenmiştir.

2012-2013 Eğitim Öğretim döneminde açılması düşünülen akademik birimlerin belirlenmesinde;

- Öğretim elemanı temini,
- Kalkınma Bakanlığı tarafından verilmesi muhtemel yatırım bütçesi,
- Buna bağlı olarak inşa edilebilecek kapalı mekan,
- Laboratuvar ve atölye gereksinimi
- Mezunların bölgedeki ve Türkiye'deki olası istihdam durumu

gibi parametreler göz önüne alınmıştır.

Erzurum Teknik Üniversitenin ilk aşamada FEN, MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK ve İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER fakültelerinin faaliyete geçirilmesi planlanmaktadır.

KAMPÜS ALANININ BELİRLENMESİ

Erzurum Teknik Üniversitesi kampüsünün kurulacağı alanı belirlemek için Maliye Bakanlığı, 28.07.2010 tarih ve 26736 sayılı yazısı ile Erzurum Valiliği'nden bir çalışma yapmasını istemiştir. Valilik nezdinde Milli Emlak Müdürlüğü'nün çalışması neticesinde 13.08.2010 tarihinde öncelik sırasına göre üç alternatif önerilmiştir:

- Erzurum Havaalanı yolu civarı
- Çayırtepe köyünün üst kısmı
- Dumlu'daki askeri alan

Kampüs alanı belirlenmesinde, Kalkınma Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kurumların dikkat çektiği parametreler dikkate alınmıştır.

Erzurum Valiliğinin 13 Ağustos 2010 tarihli yazısı ile Maliye Bakanlığı'na öncelik sırasına göre bildirilen üç alternatif kampüs alanı ile ETÜ olarak hazırlanmış olduğumuz diğer alternatif kampüs alanları arasında en uygun yer olarak, havaalanı yolu civarında Atatürk Üniversitesi'ne tahsisli arazi önerilmiştir. Önerilen bu alanın;

- Şehir merkezine uzaklığının sadece 2 km olması,
- Arazinin yapılaşmaya uygun düz bir zemine sahip olması,
- Arazinin tamamının hazine arazisi olması nedeniyle kamulaştırma maliyetinin olmaması,
- Şehir ulaşım sistemlerine çok yakın olması,
- Şehir şebeke sistemlerine ve yerleşim alanlarına yakın olduğundan ilave alt yapı maliyeti gerektirmemesi
- Yurt-Kur'un işlettiği en yakın yurda 1 km ve en uzak yurda ise 3 km civarı uzaklıkta olması gibi

avantajları bulunmaktadır.

Maliye Bakanlığı Müsteşarı başkanlığındaki kampüs alanı belirleme kurulu tarafından yapılan değerlendirme sonucunda 20.07.2011 tarihinde Şekil 1'de gösterilen havaalanı yolu civarındaki arazi Erzurum Teknik Üniversitesi kampüs alanı olarak tahsis edilmiştir.

Şekil 1: Erzurum Teknik Üniversitesi Kampüs alanı

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ'NDEKİ AKADEMİK BÖLÜMLER

Arama toplantıları sonucunda, kuruluş kanunu kapsamında açılan fakültelerin altında açılacak bölümler belirlenmiş ve Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1:ETÜ bünyesindeki birimler ve bölümler

FAKÜLTE	BÖLÜM
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	İnşaat Mühendisliği
	Makine Mühendisliği
	Elektrik-Elektronik Mühendisliği
	Endüstri Mühendisliği
	Kimya Mühendisliği
	Bilgisayar Mühendisliği
	Mimarlık
	Şehir ve Bölge Planlaması
	İç Mimarlık
Fen Fakültesi	Matematik
	Moleküler Biyoloji ve Genetik
	İstatistik
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	İktisat
	İşletme
	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
	Ekonometri
	Maliye
	Uluslararası Ticaret ve Lojistik
Bankacılık ve Finans	
Edebiyat Fakültesi	Amerikan Kültürü ve Edebiyatı
	Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
	Felsefe
	Mütercim-Tercümanlık
	Psikoloji
	Sosyoloji
	Tarih
Spor Bilimleri Fakültesi	Egzersiz ve Spor Psikolojisi
	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
	Olimpik Kış Sporları Eğitimi
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon
	Beslenme ve Diyetetik
	Ergoterapi

Tablo 2: Öncelikli olarak açılması öngörülen bölümler

BİRİM	BÖLÜM
Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi	Makine Mühendisliği
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	İktisat
	İşletme
Fen Fakültesi	Matematik
	Moleküler Biyoloji ve Genetik

Belirlenen bu bölümlerin gerekçeleri takip eden bölümde ayrı ayrı verilmiştir. Kuruluş aşamasında olan ETÜ'nün, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında **Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.**'de belirtilen bölümlerle eğitim-öğretim faaliyetine geçmesi planlanmaktadır.

AKADEMİK BÖLÜMLERİN GEREKÇELERİ

MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Genel olarak Mühendislik ve Mimarlık Fakültesinin kuruluş amaçları; kendisini oluşturan bölümler itibarıyla lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde modern eğitim-öğretimin gerçekleştirilmesi, nitelikli mühendisler yetiştirilmesi, ülke sanayisinin teknolojik alt yapısının geliştirilmesi, üniversite-sanayi işbirliğinin oluşturulması, bilimsel araştırmaların yapılması, Ar-Ge ve yenilikçilik fikirlerinin geliştirilmesi olarak sıralanmaktadır.

Erzurum, Doğu Anadolu Bölgesi'nin merkezi konumundadır. Hem doğu sınırimızdaki vilayetler hem de devletler için bağlantı noktasını oluşturmaktadır. Ülkemizin doğu batı arasındaki en önemli geçiş güzergahında olması coğrafi konumunu önemli kılmaktadır. Saltuklu Beyliğine başşehirlik yapan Erzurum tarih boyunca bölgede hüküm süren devletlerin dikkatini çekmiştir. Özellikle ülkenin doğusunu ve batısını birbirine bağlayan gelişmiş karayolu bağlantıları, demiryolu ağı, ildeki canlı havayolu trafiği ile büyük bir rekabet avantajı sağlamaktadır.

Erzurum coğrafi konumu nedeniyle eğitim, sağlık ve kış sporları alanında gelişime daha uygun bir kenttir. Kış sporları alanında sayılı merkezlerden biri haline gelmiştir. Sağlık alanında bölgenin en önemli merkezidir. Bir çok ile hizmet vermektedir. Sağlık alanında yeni sağlık merkezleri yapılması planlanmaktadır. Yüksek öğretimde eğitim veren Atatürk Üniversitesine ilaveten ikinci devlet üniversitesi olan Erzurum Teknik Üniversitesi kurulmuştur. Mühendislik fakülteleri ülke geleceğine yön veren teknik elemanların yetiştirilmesini sağlamakta ve bu alanda ülke ve bölge ihtiyaçlarını karşılayacak bir fakültedir.

Erzurum Teknik Üniversitesi sadece lisans değil aynı zamanda lisansüstü eğitim alanında da faaliyet gösterecek, başta Türkî Cumhuriyetler olmak üzere Ortadoğu'da büyük bir açığı kapatacaktır. Kurulması planlanan ileri teknoloji enstitüsünün yapacağı çalışmalarda alt yapı Mühendislik Fakültesi tarafından hazırlanacaktır.

Mimarlık, iç mimarlık ve şehir bölge planlama gerek bölgemiz gerekse ülke genelinde yerleşkelerin planlanması ve yapıların iç ve dış düzenlemelerinin gerçekleştirilmesi, kullanılabilirliğinin iyileştirilmesi için bu bölümlerde yeni eleman yetiştirilmesine gerek duyulmaktadır.

Ülkedeki sınai ve endüstriyel gelişmelerin temelini küçük ve orta ölçekli işletmeler oluşturmaktadır. Küçük sanayi siteleri ve organize sanayi bölgeleri sanayi sektörünün altyapısı olarak değerlendirilebilir. Erzurum'da KSS ve bir organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Elektronik malzemeler, yarı iletken üretimi konusunda iklim şartları çok uygundur ve bu alanda yeni yatırımlar olması beklenmektedir.

Sosyoekonomik gelişmişlik sıralamasında Erzurum'un daha yukarılara çıkabilmesi başta sanayi, hizmet ve turizm sektörlerinin ivme kazanmasıyla mümkün olabilecektir. Özellikle şu ana kadar sanayi alanındaki gelişmenin yeterli hızda olmaması teknik altyapının güçlendirilmesi ile aşılabılır. Bölgenin coğrafi şartları da dikkate alınarak teknik kapasitesi yüksek yükseköğretim görmüş teknik elemanların sektöre katılımı ve teknoloji tabanlı yeni işletmelerin kurulması gerekmektedir. Bu sebeple Erzurum ilinde hem mevcut potansiyelini etkin değerlendirebilmek hem de ilin gelişmişlik düzeyini arttırabilmek için en kısa zamanda Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi'nin bölümlerinin açılarak eğitim ve öğretime başlamasının uygun olacağı öngörülmektedir.

Kurulan Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi ile sağlanacak faydalar aşağıda özetlenmiştir:

- Erzurum'da faaliyet gösteren sanayi kuruluşları genelde küçük ve orta boy işletmeler (KOBİ) niteliğindedir. Bu işletmelerin finansman, araştırma, ürün ve kalite geliştirme, pazarlama, teknoloji ve verimlilik ile ilgili sorunları bulunmakta olup, vasıflı işgücü temininde sıkıntılar çekilmektedir. Mühendislik Fakültesi'nin bu sıkıntıların çözümünde önemli rol oynayacağı düşünülmektedir.
- Mühendislik Fakültesi, yerel bazda mevcut yatırımların geliştirilmesi, yeni şirketlerin kurulması gibi etkilere neden olacak ve sanayinin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Bu kapsamda Mühendislik Fakültesi'nin bölge kalkınmasına ve ilin gelişmişlik düzeyine tartışmasız olumlu katkıları olacağı düşünülmektedir.

- Son yıllarda KOSGEB, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Kalkınma Ajansları gibi devlet kurumları tarafından sanayiye verilen destek ve teşviklerden Erzurum da faydalanmış ve yatırımlarda büyük artışlar görülmüştür. Bu atağının devam etmesi ve sanayileşme sürecinde bir sürekliliğinin sağlanabilmesi durumunda yeni istihdam alanları oluşması ile birlikte halkın refah seviyesi yükselecek ve dışarıya göç önlenebilecektir. Bu kapsamda sanayileşme sürecinde ihtiyaç duyulan insan kaynağı, danışmanlık, proje oluşturma gibi faaliyetlerde ilde kurulan Mühendislik Fakültesinin önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Kamu kurumları (TÜBİTAK, Kalkınma Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı vb.) ile geliştirilecek ortak projeler sanayinin problemlerinin çözümlemesinde çok faydalı olacaktır.
- Mühendislik alanında düzenlenen sempozyum ve kongreler ilimize kaydırılacak, konferanslar düzenlenecek, ilin ekonomisini canlandırmada etkin bir rol oynayacaktır.

Erzurum Teknik Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi bünyesinde; öncelikli olarak Elektrik-Elektronik ve Makina Mühendisliği Bölümlerinin kurulması planlanmıştır. Bu gelişim planının kapsadığı 2011-2023 yılları arasında aşağıda belirtilen bölümlerin kurulması planlanmaktadır.

- Bilgisayar Mühendisliği
- Elektrik ve Elektronik Mühendisliği
- Endüstri Mühendisliği
- İnşaat Mühendisliği
- Kimya Mühendisliği
- Makine Mühendisliği
- İç Mimarlık
- Mimarlık
- Şehir ve Bölge Planlama

Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi önümüzdeki yıllarda Mühendislik Fakültesi ve Mimarlık Fakültesi olmak üzere iki farklı fakülte olarak yapılandırılacaktır. Buna en büyük gerekçesi de birinin sanatsal yanı diğerinin hesap (matematik) yanının ağır basmasıdır

Tablo 3: Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Gelişim Planı Sayısal Değerleri

Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi 2011-2023 Gelişim Planı (Toplam)												
YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	50	250	700	1600	2500	3400	4300	5000	5400	5400
II.Öğretim		50	200	450	900	1350	1750	2050	2250	2250	2250	2250
TOPLAM		0	0	0	2500	3850	5150	6350	7250	7650	7650	7650
AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	16	27	37	46	53	63	74	84	99	106	121
	Arş.Gör./Uzman	21	35	46	54	58	65	67	68	76	79	81
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI				25,0	34,7	40,2	45,0	47,7	43,7	41,4	37,9	36,1
İDARİ PERSONEL SAYISI		9	9	27	36	36	36	36	36	36	36	36
KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER											
	DİĞER											
	TOPLAM											
Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı												

Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı												
YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	50	100	200	300	400	500	600	600	600
II.Öğretim		0	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250
TOPLAM		0	100	200	350	500	650	750	850	850	850	850
AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	3	4	6	7	8	10	10	11	12	13	14
	Arş.Gör./Uzman	3	4	5	6	7	8	8	8	9	9	9
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	12,5	18,2	26,9	33,3	36,1	41,7	44,7	40,5	38,6	37,0
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4
KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER											
	DİĞER											
	TOPLAM											
Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı												

Makine Mühendisliği Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı												
YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	50	100	200	300	400	500	600	600	600	600
II.Öğretim		50	100	150	200	250	250	250	250	250	250	250
TOPLAM		100	200	350	500	650	750	850	850	850	850	850
AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	4	5	6	7	8	10	10	11	12	13	14
	Arş.Gör./Uzman	3	4	5	6	7	8	8	8	9	9	9
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		14,3	22,2	31,8	38,5	43,3	41,7	47,2	44,7	40,5	38,6	37,0
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4
KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER											
	DİĞER											
	TOPLAM											
Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı												

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı												
YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	100	200	300	400	500	600	600	600	600
II.Öğretim		0	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250
TOPLAM		0	150	300	450	600	750	850	850	850	850	850
AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	2	4	5	6	7	8	10	10	11	12	13
	Arş.Gör./Uzman	2	3	4	4	5	5	6	6	7	8	9
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	21,4	33,3	45,0	50,0	57,7	53,1	53,1	47,2	42,5	38,6
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4
KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER											
	DİĞER											
	TOPLAM											
Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı												

Endüstri Mühendisliği Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı												
YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	100	200	300	400	500	600	600	600
II.Öğretim		0	0	50	100	150	200	250	250	250	250	250
TOPLAM		0	0	150	300	450	600	750	850	850	850	850
AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	1	3	4	5	5	8	8	10	10	10	12
	Arş.Gör./Uzman	2	4	4	5	5	5	6	6	7	8	9
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	18,8	30,0	45,0	46,2	53,6	53,1	50,0	47,2	40,5
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4
KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER											
	DİĞER											
	TOPLAM											
Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı												

İnşaat Mühendisliği Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	100	200	300	400	500	600	600	600
	II.Öğretim	0	0	50	100	150	200	250	250	250	250	250
	TOPLAM	0	0	150	300	450	600	750	850	850	850	850
AKADEMİK	Öğretim Üyesi	2	3	4	5	5	7	8	10	10	10	12
PERSONEL SAYISI	Arş.Gör./Uzman	3	4	4	5	6	7	7	8	8	9	10
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI	BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	0,0	0,0	18,8	30,0	40,9	42,9	50,0	47,2	47,2	44,7	40,5
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4
KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER											
	DiĞER											
	TOPLAM											
Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı												

Kimya Mühendisliği Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	0	100	200	300	400	500	600	600
	II.Öğretim	0	0	0	50	100	150	200	250	250	250	250
	TOPLAM	0	0	0	150	300	450	600	750	850	850	850
AKADEMİK	Öğretim Üyesi	1	2	3	4	5	5	7	8	11	12	14
PERSONEL SAYISI	Arş.Gör./Uzman	2	4	6	7	7	8	8	8	9	9	9
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI	BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	0,0	0,0	0,0	13,6	25,0	34,6	40,0	46,9	42,5	40,5	37,0
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4
KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER											
	DiĞER											
	TOPLAM											
Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı												

Mimarlık Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	0	100	200	300	400	500	600	600
	II.Öğretim	0	0	0	50	100	150	200	250	250	250	250
	TOPLAM	0	0	0	150	300	450	600	750	850	850	850
AKADEMİK	Öğretim Üyesi	1	2	3	4	5	5	7	8	11	12	14
PERSONEL SAYISI	Arş.Gör./Uzman	2	4	6	7	7	8	8	8	9	9	9
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI	BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	0	0	0	13,6	25,0	34,6	40,0	46,9	42,5	40,5	37,0
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4
KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER											
	DiĞER											
	TOPLAM											
Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı												

İç Mimarlık Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	0	100	200	300	400	500	600	600
	II.Öğretim	0	0	0	50	100	150	200	250	250	250	250
	TOPLAM	0	0	0	150	300	450	600	750	850	850	850
AKADEMİK	Öğretim Üyesi	1	2	3	4	5	5	7	8	11	12	14
PERSONEL SAYISI	Arş.Gör./Uzman	2	4	6	7	7	8	8	8	9	9	9
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI	BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	0	0	0	13,6	25,0	34,6	40,0	46,9	42,5	40,5	37,0
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4
KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER											
	DiĞER											
	TOPLAM											
Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı												

Şehir Bölge Planlama Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

YILLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	0	100	200	300	400	500	600	600
	II.Öğretim	0	0	0	50	100	150	200	250	250	250	250
	TOPLAM	0	0	0	150	300	450	600	750	850	850	850
AKADEMİK	Öğretim Üyesi	1	2	3	4	5	5	7	8	11	12	14
PERSONEL SAYISI	Arş.Gör./Uzman	2	4	6	7	7	8	8	8	9	9	9
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI	BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI				13,6	25,0	34,6	40,0	46,9	42,5	40,5	37,0
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4
KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER											
	DiĞER											
	TOPLAM											
Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı												

FEN FAKÜLTESİ

Fen Fakültesi, 21.07.2010 tarih ve 27648 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6005 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla Birlikte Kurulmuştur.

Amacımız; bilimin temel öğeleri ışığında öğrencilerimize, ileri teknoloji ile donatılmış laboratuvar ve dersliklerde eğitim öğretim vererek uzmanlık kazandırmak, bunun yanında çağdaş, yaratıcı, akılcı, kendine güvenen, sorgulayan araştırmacı bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır.

Moleküler Biyoloji ve Genetik, Matematik ve İstatistik; insan yaşamının olmazsa olmazları. ETÜ Fen Fakültesi bünyesinde bu bilimlerin kendi bünyesinde bütünleşmesini sağlamayı hedeflemektedir. Fakültede, eğitim-öğretim, ileri teknoloji ile donatılmış laboratuvar olanaklarından yararlanılarak yürütülecektir. Fakültemiz, öğrencilerimizin sosyal içerikli seçmeli dersleri de almaları sağlanarak, çok yönlü, “bilimi kendine yol gösterici” edinmiş, araştırmacı nitelikli, kendine güvenen ve çağdaş bilgilerle donanımlı bireyler olarak yetiştirmeyi hedeflemektedir.

MOLEKÜLER BİYOLOJİ VE GENETİK

Moleküler Biyoloji ve Genetik, biyoloji biliminin son yıllarda en hızlı gelişen dalları olup yaşayan ya da yaşamı sona ermiş tüm organizmaların, moleküler düzeyde, yapılarını, işlevlerini ve bunların birbirleriyle ve çevreyle olan ilişkilerini inceler. Diğer bir ifadeyle Moleküler Biyoloji ve Genetik bilimleri, canlılıkla ilgili özelliklerin nasıl kazanıldığını, evrimini, günümüzde ulaştıkları noktadaki genetik ve biyolojik özelliklerini içerir.

Ancak, bu bilimler hayatın özelliklerini belirlemekle sınırlı değildir; aynı zamanda bu bilim dallarının geliştirdiği Gen Mühendisliği Teknikleri Biyoteknolojide yeni bir çağın oluşmasına yol açmıştır. Rekombinant aşı ve ilaçlar, genetik hastalıkların erken tanısı ve tedavisi, gen aktarımı yöntemi ile istenilen özellikler kazandırılmış bitki ve hayvanların elde edilmesi gibi konularda gen mühendisliği uygulamaların kapsamı içine girmektedir.

Erzurum Teknik Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, genetik alanda nitelikli elemanlar yetiştirmek, moleküler biyoloji ve genetik alanında uluslararası düzeyde araştırmalar gerçekleştirmek, genetik alanında araştırmaları ile insanlığa hizmet etmek ve bu alanda ülkemizin genetik çalışmalar sahasında uluslararası arenada yerini almasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu bölüm öğrencileri temel derslerin yanı sıra moleküler biyoloji eğitimi, öğretimi ve araştırma çalışmaları, biyoteknoloji alanında çalışabilecek, Biyoteknoloji Araştırma Merkezini uluslararası düzeye taşıyabilecek alt yapıya sahip öğrencileri yetiştirmeyi hedeflemektedir.

İŞ OLANAKLARI

Kalkınma Bakanlığı'nın 5 yıllık kalkınma planlarında, moleküler biyoloji ve genetik bilimlerinin kapsamına giren genetik mühendisliği ve biyoteknoloji, öncelikli alanlar olarak tanımlanmış ve günümüzde bu alanlarda yetişmiş insan gücünün önemine dikkat çekilmiştir.

Türkiye'de ise bugün, gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında bu konularda temel alt yapı ve güncel bilgilerle donatılmış eleman sayısında önemli bir açık olduğu görülmektedir.

Türkiye, özellikle önümüzdeki yıllarda çok daha büyük önem kazanacak olan bu konularda, çağın gerisinde kalmamak için bu açığı kapatmak zorundadır.

Bu bağlamda, programdan yukarıda belirtilen niteliklere sahip olarak mezun olacakların bugün için aşağıda belirtilen sektörlerde istihdam edilmeleri mümkündür. Ancak, hızla değişen koşullar ve yeni ihtiyaçlara bağlı olarak, gelecek yıllarda bunlara yeni istihdam alanlarının eklenmesi de kaçınılmaz olacaktır.

- Yurt içi ve yurt dışı üniversiteler ve araştırma kurumlarında bilimsel kariyer
- Biyoteknolojiye dayalı üretim ve çalışma yapan ilaç, besin vb. sektörlerde araştırma-geliştirme
- Sağlık, tarım, hayvancılık ve çevre kuruluşlarında araştırma-geliştirme ve uygulama
- Genetik mühendisliği ve biyoteknoloji alanlarında gerekli alt yapı ve malzemeyi sağlayan ve hizmet veren kuruluşlarda teknik eleman
- İlaç sektöründe ürün sorumlusu
- Eğitim ve pazarlama v.s.

MATEMATİK BÖLÜMÜ

Matematik, doğa ve mühendislik bilimlerinin temelini teşkil etmektedir. Matematiğin uygulamaları günümüzde ağırlıklı olarak bilgisayar bilimleriyle iç içedir. Bu nedenle genel anlamda matematik bilimi, bilgisayar biliminin belirli bir kısmını da kapsayacak şekilde algılanmaktadır. Bu, matematiğin bilimsel ve sanatsal yönünü eksiltmez, aksine arttırır. Ayrıca matematiğin felsefesine yeni bir bakış açısı kazandırır. Çünkü matematiğin teorik ve uygulama yönleri bir bütünlük oluşturur. İşte Matematik Bölümü'nün felsefesi de buna dayanmaktadır. Bölümümüzdeki eğitim ve öğretimin amacı, öğrencilere matematiğin bütününe göstermek, onların matematik zekâsını geliştirmek ve bunun yanında matematiğin uygulama yönünü güçlendirmektir.

Matematik bölümünün genel amacı modern matematiğin farklı anabilim dallarındaki temel kavramları öğretmektir. Program, bu amaca uygun olarak birçok seçimlik derslerle desteklenmiştir. Özellikle seçmeli dersler, öğrencilere ilgi duydukları alanlarda çalışma imkanı sağlayacak şekilde hazırlanmıştır.

Programdan başarı ile mezun olan öğrencilere “Matematikçi” unvanı verilir.

- Yazılım firmalarında proje yöneticisi ve geliştiricisi,
- Bilgisayar firmalarında sorumlu yönetici,
- Finans sektöründe yazılım geliştiricisi,
- Bankalar ve bankaların bilgi işlem merkezlerinde program geliştiricisi,
- Borsa ve Menkul Kıymetler ile ilgili kuruluşlarda uzman,
- Yönetici ve araştırma ve eğitim kurumlarında çalışma imkanına sahiptirler,
- Aktüerya alanında bilişim uzmanı,
- Öğretim elemanı,
- Matematik öğretmeni

Matematik programı ülkemizde bir devlet ve birçok vakıf üniversitesinin Fen ve Fen Edebiyat Fakültelerinde yer almaktadır. Bu üniversitelerden bazıları İstanbul, Ankara, Ortadoğu, Atatürk ve Bilkent Üniversiteleridir.

İSTATİSTİK BÖLÜMÜ

İstatistik, matematik ve fizik dalları sayesinde gelişmiş, daha sonra tek başına bir bilim dalı olarak toplumda yerini almıştır. Özü sayısal veriler toplamaya ve olasılık kuramı sayesinde bunlardan yararlanmaya dayanır. İstatistiğin konusu tahmin, karşılaştırma, bilgi toplama, özet değerler elde etme, analiz, toplumu genelleme, olaylar ve olgular arasında ilişki kurma, grafiklerle gösterme olarak sayılabilir ve hem uygulama hem de teoriğe dayanması nedeniyle matematikten ayrılır. İstatistik Bölümü'nde uygulanan programın vizyonu, öğrenci ve araştırmacıları, geniş örnekler içeren araştırmalarda görev alabilecek, veri toplayıp veri analizi yaparak istatistiksel yöntemleri başarıyla uygulayabilecek yönetici adaylar olarak yetiştirmek ve ülke geleceğinin planlanmasında, ekonomik ve sosyal hedeflerin belirlenmesinde öncü görevler üstlenmelerini sağlamaktır.

Bu programın amacı ise, matematiksel temellere dayanan istatistik kuram ve yöntemleri yanında, Risk Analizleri, İstatistik Bilgi Sistemleri, Kalite Yönetimi ve Bilgisayar Bilimleri gibi teknik alanlardaki bilgi ile sosyal ve idari bilimlere ait temel bilgiyi öğrencilere en iyi biçimde aktarmak ve ilgili uygulama alanlarında ortaya çıkacak sorunlara bilimsel çözümler getirebilecek niteliklere sahip bireyler yetiştirmektir.

İŞ OLANAKLARI

İstatistikçiler; Devlet İstatistik Enstitüsü, Devlet Planlama Teşkilatı, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Türk Standartlar Enstitüsü, T.C. Merkez Bankası, İMKB, sigorta şirketleri ve

bankalar gibi kamu kuruluşlarının araştırma ve bilgisayar birimlerinde çalışırlar. Ayrıca piyasa ve kamuoyu araştırma şirketlerinde görev yapabilirler. Üniversitelerin istatistik bölümlerinde öğretim elemanı olarak çalışabilirler. Ayrıca mezun öğrenciler, piyasada rahatlıkla AR-GE çalışmalarına katılabilmekte, istatistik analiz değerlendirmelerini yapabilmekte, çalışmalarında programlama dillerini, web tasarımı ve paket programlarını etkin bir biçimde kullanabilmektedir.

Mezunlarımız, öğrenimleri sırasında Ekonomi, Biyoloji, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimlerde veri derleme, istatistiksel analiz ve kestirimler yapabilecek düzeyde bilgiyle donatılacaktır. Ayrıca, bilgisayar programcılığı, bilgisayar donanımı ve kullanımı, karar alma, proje değerlendirme, üretim ve stok denetimi hakkında yeterli bilgi ve beceriye sahip olacaktır.

ÖĞRENCİ VE PERSONEL PLANLAMASI (2012-2023)

Açılan bu bölümlerden hangilerine, ne zaman ve kaç öğrenci alınacağı; Kalkınma Bakanlığı tarafından verilmesi muhtemel yatırım bütçesi, buna bağlı olarak inşa edilebilecek kapalı mekan, öğretim elemanı temini, bilgi işlem laboratuvar gereksinimi, yerleşke alanında yaşanabilecek problemler, mezunların il, bölge ve Türkiye'deki olası istihdam durumu gibi hususlar göz önüne alınarak belirlenmiş ve Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4: Fen Fakültesi Gelişim Planı Sayısal Değerler

Fen Fakültesi 2011-2023 Gelişim Planı (Toplam)															
Tüm Bölümler	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	100	250	500	800	1100	1400	1700	1800	1800	1800	1800	1800	1800
		II.Öğretim	100	250	400	550	700	750	750	750	750	750	750	750	750
		TOPLAM	200	500	900	1350	1800	2150	2450	2550	2550	2550	2550	2550	2550
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	5	8	10	13	15	18	21	23	25	26	27	29	
		Arş.Gör./Uzman	4	6	8	8	10	10	12	12	14	16	18	18	
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		22,2	35,7	50,0	64,3	72,0	76,8	74,2	72,9	65,4	60,7	56,7	54,3	
	İDARİ PERSONEL SAYISI		2	2	6	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER													
		DiĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

Matematik ve Bilgisayar Bilimleri Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı														
Matematik	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	50	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	100	200	350	500	650	750	850	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	3	4	5	7	8	10	11	13	14	14	14	14
		Arş.Gör./Uzman	2	3	4	4	5	5	6	6	7	8	9	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		20,0	28,6	38,9	45,5	50,0	50,0	50,0	44,7	40,5	38,6	37,0	37,0
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DiĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı														
Moleküler Biyoloji ve Genetik	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	50	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	100	200	350	500	650	750	850	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	2	4	5	6	7	8	10	10	11	12	13	15
		Arş.Gör./Uzman	2	3	4	4	5	5	6	6	7	8	9	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		25,0	28,6	38,9	50,0	54,2	57,7	53,1	53,1	47,2	42,5	38,6	35,4
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DiĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

İstatistik Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı														
İstatistik	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	50	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	0	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	0	100	200	350	500	650	750	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	0	3	5	6	7	8	9	10	10	10	10	10
		Arş.Gör./Uzman	0	2	4	4	5	5	6	6	6	6	6	6
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	20,0	22,2	35,0	41,7	50,0	50,0	53,1	53,1	53,1	53,1	53,1
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DiĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

Erzurum Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, TBMM tarafından 14.07.2010 tarihinde kabul edilen ve 21.07.2010 tarihli 27648 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 6005 nolu Kanun’un 131. Ek Maddesi uyarınca Üniversiteyi oluşturan altı fakülteden biri olarak kurulmuştur.

MİSYON&VİZYON

Evrensel bilimsel değerler çerçevesinde, yüksek düzeyde kaliteli eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma ve yayın yapabilen, ulusal ve uluslararası ortamlarda mensubu ve mezunu olmaktan övünç duyulan, öğrenciler tarafından öncelikle tercih edilen, gerek özel gerekse kamu sektöründe değişen şartlara süratle uyum sağlayarak ülke ekonomisine, yönetimine ve siyasetine yön verecek liderleri yetiştirmeyi misyon edinen fakültemizin temel vizyonu, yüksek teknik bilgi ve donanımlı öğretim üyesi kadrosu ile hizmet sunan, ilimiz ve bölgemiz başta olmak üzere ülkemizin sorunlarını çözmeye yönelik olarak paydaşları ile ortak projeler üreten, ulusal ve uluslararası düzeyde saygın bir fakülte olmaktır.

BÖLÜMLER

ETÜ İİBF’de hangi bölümlerin açılacağına karar verilirken bir grup öğretim üyesi ile yürütülen çalıştaylarda; Türkiye’nin Yüksek Öğretim Stratejisi (YÖK), Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları, 2003-2023 Strateji Belgesi (TÜBİTAK), dünya ve Türkiye’deki genel eğilimler, mezunların istihdam edilebilirliği, ilin sosyo-ekonomik yapısı, bölge ekonomisinin sektörler itibarıyla mevcut durumu ve beklenen gelişmeler, il ve bölge üniversitelerinin durumu, öğretim üyesi temin durumu ve fiziki altyapı gereksinimleri dikkate alınmıştır.

Buna göre, açılması teklif edilen ve YÖK tarafından kabul edilen yedi bölüm şunlardır:

- İktisat
- İşletme
- Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
- Ekonometri
- Maliye
- Bankacılık ve Finans
- Uluslararası Ticaret ve Lojistik

İKTİSAT BÖLÜMÜ

İktisat; mal ve hizmetlerin üretimini, tüketimini ve dağıtımını inceleyen; 'ne, nasıl ve kimler için üretilmeli?' sorularına yanıt arayan bir sosyal bilim dalıdır. Kitle iletişim araçlarında sıklıkla haber olan büyüme, kalkınma, istihdam, işsizlik, enflasyon, verimlilik, ihracat ve ithalat gibi toplum refahını yakından ilgilendiren konular iktisadın alanı içine girer.

Ülkemiz ekonomisinin özellikle son dönemde gösterdiği hızlı ve dinamik büyüme ve kalkınma sürecinde ihtiyaç duyduğu iyi yetişmiş, çağın gerektirdiği donanıma sahip, özellikle bilgi teknolojilerini etkin kullanabilen ve yabancı dil bilen iktisatçılara duyulan ihtiyaç, İktisat Bölümünün açılmasını gerekli kılmaktadır. Ayrıca Erzurum gibi, yer aldığı lokasyonda bir bölgesel cazibe merkezi olarak temayüz eden bir şehirde özellikle bölge gençlerinin yüksek öğretim ihtiyaçlarının en iyi şekilde karşılanması suretiyle ülkemizin sosyal entegrasyonuna katkı sağlamak ta önemli amaçlardan bir tanesidir.

Bölümün vizyonu, küreselleşme olgusuyla birlikte gelişen ve daha karmaşık hale gelen ekonomik ilişkiler ağını ve ekonomik sorunları, hem teorik hem de uygulamalı düzeyde kavrayabilen, çözüm önerileri getirebilen öğrenciler yetiştirebilmek ve geliştirdiği somut projelerle ve nitelikli bilimsel araştırmalarla özellikle bölgesel kalkınma odaklı faaliyetlere ağırlık veren bir bölüm olmaktır.

Sağlam bir iktisat teorisi temeli üzerinde, analitik düşünen, sentez yapabilen, sorgulayan, yorumlayan, geleceğe dair projeksiyonlar yapabilen ve bu sayede kamu ve özel kesimce tercih edilen üstün niteliklere sahip iktisatçılar yetiştirmek ise bölümün temel misyonunu oluşturmaktadır.

Dört yıllık lisans eğitimi sonunda iktisatçı unvanını alan mezunlar, Türkiye'de özellikle de son yıllarda yaşanan ekonomik gelişmeyle birlikte giderek artan biçimde talep görmeye başlamışlardır. İktisatçılar, kazanmış oldukları mesleki formasyon sayesinde; kamu kurum ve kuruluşlarında, üst kurullarda, bankalarda, sigorta ve denetim şirketlerinde, finans kurumlarında ve uluslararası şirketlerde uzman ve yönetici pozisyonları için öncelikli olarak tercih edilmektedirler. İktisat bölümü mezunları iktisadın yanı sıra işletme, endüstri mühendisliği, ekonometri ve çalışma ekonomisi gibi farklı alanlarda yüksek lisans eğitimi ve akademik kariyer yapma imkanına da sahiptirler.

İŞLETME BÖLÜMÜ

Günümüz iş dünyasında artan küresel rekabet ve karmaşıklaşan çevre şartları nedeniyle işletmelerin hayatta kalabilmesi, etkin ve verimli çalışabilmeleri için işletmelerin, çevre koşullarına en hızlı şekilde uyum sağlayabilmesi, değişen koşulları önceden kestirebilmesi ve bunlara göre hazırlıklarını önceden yapması hayati derecede önemlidir.

Bu süreçte ülkemizin nitelikli, vizyon sahibi, işletmeciliğin yönetim ve organizasyon, üretim, finansman, muhasebe, pazarlama gibi temel alanlarına hakim işletme yöneticilerine olan ihtiyacı daha

da artmaktadır. Yerel, bölgesel, ulusal ve hatta uluslararası alanda faaliyet gösteren işletmelere yön verebilecek, yeni pazarlar açabilecek, modern yönetim tekniklerini klasik örgüt yapılarına başarıyla uyarlayabilecek, kurumsallaşmalarına katkıda bulunabilecek nitelikte yönetici adaylarını yetiştirerek söz konusu örgütlerin hizmetine sunmak suretiyle ilin, bölgenin ve ülkenin gelişmesine katkı sağlanabilir. İşletme Bölümü'nün Erzurum Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi bünyesinde kurulması bu açıdan önem arz etmektedir.

İşletme bölümünün amacı; mal ya da hizmet gibi iktisadi değer üreten işletmelerde ve/veya kurumlarda, sürdürülebilirlik, verimlilik, rekabet edebilirlik sağlayabilmek için yönetim, planlama ve denetim alanlarında ihtiyaç duydukları nitelikli kalifiye iş gücünü yetiştirmek, nitelikli öğretim üyesi kadrosuyla gerek ihtiyaç duyulan konularda işletmelere danışmanlık hizmeti vermek gerekse uluslararası düzeyde araştırma ve yayın yaparak literatüre katkı sağlamaktır.

Öğrencilerin ilgi duydukları alanlarda faaliyet gösteren herhangi bir işletme ve/veya kurumun, yönetim ve organizasyon, üretim yönetimi, finansman, muhasebe, pazarlama, insan kaynakları, örgütlenme ve denetim gibi birimlerinde staj yapabilmeye imkanları bulunmaktadır.

İşletme bölümü mezunları, kamu ya da özel sektör ile ulusal ya da uluslararası işletmelerde ve/veya kurumlarda, Yönetim ve Organizasyon, Üretim Yönetimi, Finansman, Muhasebe, Pazarlama, İnsan Kaynakları, Örgütlenme ve Denetim gibi geniş bir yelpazede yönetici, müfettiş, uzman ya da araştırmacı olarak çalışabilirler.

SIYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMÜ

Ülkemiz ekonomik açıdan gün geçtikçe giderek daha da kalkınmakta ve güçlenmektedir. Güçlenmemiz, bulunduğumuz jeopolitik konumumuz ve Avrupa Birliği üyesi aday olmamız nedeniyle ülkemiz yönetimi tarafından alınan kararlar ve izlenen politikalar çok önem taşımaktadır. Bu süreçte ülkemizin nitelikli, vizyon sahibi, devlet idaresi ekolünü bilen, mikro ölçeğin yanında makro ölçekte de analitik düşünebilen kamu yöneticilerine ve siyaset bilimcilerine ihtiyacı daha da artmaktadır. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü; yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde gerçekleşen siyasal, sosyal ve ekonomik değişimlerin sistematik bir şekilde incelenmesi, ülkemiz açısından değerlendirme yapılması ve dinamik bir dönüşüm sürecinde küresel şartlara uyum sağlayabilecek şekilde ülke menfaatlerini ve demokrasinin gelişimini koruyacak politikalar ve uygulamalar geliştirilmesi süreçlerine katkı yapması açısından önemlidir.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nün Erzurum Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi bünyesinde kurulması bu açıdan önem arz etmektedir. Ayrıca fakültenin adında yer alan "İdari Bilimler" bölümünün bir ayağını İşletme, diğer ayağını da Kamu Yönetimi oluşturmaktadır. Bu açıdan bakıldığında da İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nün açılması önem taşımaktadır.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü; kamu bürokrasisine yönetici ve personel yetiştirmek, kamu yönetiminin temel araştırma konularında olduğu kadar yeni yönetim anlayışları ve uygulamaları alanlarında da siyasal ve yönetsel süreçlerin bilimsel ve karşılaştırmalı analizine katkıda bulunmak, akademik ve mesleki araştırmalar ve yayınlar yapmak ve ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlara danışmanlık hizmeti sunmayı amaçlamaktadır.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nün Vizyonu; Üniversitenin vizyonuna paralel olarak evrensel bilimsel değerler çerçevesinde, yüksek düzeyde kaliteli eğitim verebilen, nitelikli bilimsel araştırma ve yayın yapabilen, ulusal ve uluslararası ortamlarda mensubu ve mezunu olmaktan övünç duyulan, öğrenciler tarafından öncelikle tercih edilen, yirmi birinci yüzyılın değişen şartlarına uyum sağlayabilecek nitelikli, tam donanımlı, gerek özel sektörde gerekse ülke yönetimi ve siyasetinde söz sahibi olabilecek yönetici adayları yetiştiren; ilimiz ve bölgemiz başta olmak üzere ülkemizin sorunlarını çözmeye yönelik olarak devlet kurumları ve uluslararası kurumlarda çalıştırılmak üzere yüksek teknik bilgi ve donanımıyla aranılan öğretim üyeleri kadrosu ile hizmet sunan, paydaşları ile ortaklaşa projeler üreten, ulusal ve uluslararası düzeyde saygın ve tercih edilen bir bölüm olmaktadır.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, misyon olarak; "yüksek insanlık değerleri ve bilim ışığında, ülkemizin geleceği için kamu yararını gözeterek, insan haklarına saygılı, kamuya ve özel kesime yönelik üstün nitelikli aranan yönetici adayı ve yükseköğretimde görev alacak aydın bireyler yetiştirmeyi, nitelikli bilimsel araştırmalar yapmayı, bilimsel araştırma alanındaki üretimini ilimiz ve bölgemiz başta olmak üzere ülkemizin sorunlarını çözmeye yönelik olarak ulusal ve uluslararası kuruluşlardaki çalışmalarını toplum yararına sunmayı görev edinmiştir."

Bölüm mezunları için iş olanakları oldukça geniştir. Öğrencilerimiz kamu yönetiminin en üst düzeyinde bakan, müsteşar, genel müdür olarak çalışabildikleri gibi, Türkiye bürokrasisinin birçok kademesinde mülki idare amiri (kaymakam, vali yardımcısı ve vali), idari hakim, uzman ya da müfettiş olarak da iş bulabilmekte, ayrıca kamu ve özel kesimde orta ve üst düzey yöneticilik de yapmaktadırlar. Bunun yanı sıra, kamu ve özel bankalar ile yazılı ve görsel basın kuruluşları da mezunlarımızın çalıştığı alanlardır. Mezunlarımıza iş olanağı sunan diğer bazı kurumlar: İçişleri Bakanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı, Merkez Bankası, Sermaye Piyasası Kurulu, diğer tüm bakanlıklar ve çeşitli yerel yönetimlerdir.

EKONOMETRİ BÖLÜMÜ

Ekonometri Bölümü ekonomi teorilerinin sayısal olarak ortaya konması ve çeşitli ekonomik problemlerin incelenmesi, uygun istatistiksel ve matematiksel modellerin analizi yoluyla iktisadi kararların alınması gibi konularda eğitim ve araştırmalar yapar. Başka bir bakış açısı ile ekonometri bilimi; istatistik, yöneylem araştırması, matematik ve iktisat bilimlerinin kesiştiği ve bu arakesitin

bilgisayar uygulamalarının yapıldığı güncel bir bilim alanıdır. Ekonometri bilimi genel anlamda iktisat, istatistik ve matematik bilimlerinin bir ara kesiti olarak tanımlanır. Bu anlamda Ekonometri bölümünde ekonometri, iktisat ve istatistik ağırlıklı eğitim verilmekle beraber bunlara ek olarak yöneylem araştırması, matematik, bilgisayar ve yabancı dil dersleri de okutulmaktadır.

Günümüzde herhangi bir iktisadi olayın ekonometri ve istatistik kullanılmadan yorumlanması ve ileriye yönelik tahminlerin yapılması olanaklı olmadığı gibi inandırıcı da değildir. Bu nedenle iktisatçı mutlaka bir ekonometriciye veya istatistikçiye gereksinim duymakta ya da kendisi ekonometri veya istatistik öğrenme gereksinimi duymaktadır. Bu açıdan bakıldığında da ekonometriciyi; iktisat biliminin mühendisi olarak tanımlamak mümkündür. Ekonometri Bölümü mezunları özellikle matematik, istatistik ve ekonometri gibi sayısal alanda kazandıkları bilgi ve becerilerin yanı sıra, ekonomi, maliye, kamu yönetimi, işletme ve bazı hukuk derslerini almalarından dolayı, donanım açısından gerek kişinin çalıştığı kurum ve işletmelerin kendi ihtiyaçları ve gerekse toplumsal alanda hizmet veren kurumlarca yapılan ekonomik ve sosyal içerikli çalışmalarda kullanımı gereken her türlü sayısal analizleri yapabilmektedirler.

Bölümümüz veri analizi yapabilecek düzeyde bilişim bilgisi ile donatılmış gerektiğinde kamu ve özel sektörün bilişim sistemi departmanlarında çalışabilecek nitelikte, araştırma ve sorun çözme becerisi gelişmiş, günümüz işletmelerinin ihtiyaç duyduğu süreç, iyileştirme, verilerin değerlendirilmesi ve raporlanması konularında temel olan istatistiksel süreç kontrolü, örnekleme, ekonometri ve yöneylem araştırması yapabilen, bilgisayar sistem yöneticisi ve bilgisayar yazılım geliştiricisi olarak çalışabilecek düzeyde bilgi donanımına sahip, temel iktisat ve işletme eğitimiyle birlikte ekonomik ve sosyal olayları doğru bir biçimde incelemeye, iktisat teorilerini sına ve yorumlamaya yönelik analiz tekniklerini ve becerilerini edinmiş başarılı ekonometriciler yetiştirmeyi amaç edinmiştir. Öğrencilerimizi sadece iş hayatında başarılı olacak şekilde değil, sosyal yaşantısında da çevresine ve topluma örnek, sorumluluk bilinci olan, hukukun üstünlüğüne inanan, ülke ve toplum sorunlarına karşı duyarlı ve vatana faydalı bireyler olacak şekilde yetiştirmek birincil hedefimizdir.

Sayısal değerlendirme tekniklerine ve düşünme yeteneğine sahip Ekonometri Bölümü mezunları, Türkiye İstatistik Kurumu, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Merkez Bankası gibi kamu kuruluşları ile sigortacılık, bankacılık, sermaye piyasası başta olmak üzere çeşitli alanlarda faaliyet gösteren kamu ve özel kuruluşların araştırma-geliştirme (AR-GE), planlama ve bütçe departmanlarında istihdam edilebilmektedirler.

Maliye, kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetleriyle ilgili gelir ve giderlerin düzenlenmesi; özel ya da tüzel kişilerin yatırım, üretim ve satış faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve bu faaliyetlerin istenen düzeyde sürdürülmesi için gerekli parasal değerlerin saklanması, ödenmesi, bunlarla ilgili maliyetleri de içeren para bulma ve kullanma etkinliğidir. Bu amaçla, özel kuruluşlar bankalardaki fonları, kamu kesimi ise emisyon, menkul değer ihracı, dış borçlanma gibi kaynakları kullanır.

Maliye Bölümünde öğrencilere, iktisat, maliye, kamu ekonomisi, muhasebe, mali hukuk, vergi ve ceza hukuku formasyonu kazandırmaya yönelik bir program uygulanacaktır. Hangi sistem ve yönetim tarzı içinde olursa olsun, devlet, ekonomik hayatı ve aktiviteleri etkilemekte, asli veya tali görevlerini yerine getirebilmek için de çeşitli gelir kaynaklarına ihtiyaç duymaktadır. Bu gelir kaynakları arasında birinci ve en önemlisi vergi gelirleridir. Bu açıdan bölümde, gerek özel kuruluşların devlete karşı olan mali ödevlerini yerine getirirken ihtiyaç duyacağı maliye, muhasebe ve vergi konularındaki eleman açığının kapatılmasına yönelik eğitim-öğretim verilirken; diğer yandan devletin de modern anlamda vergileme, vergi denetimi, mali yargılama gibi alanlardaki denetmen, kontrolör ve müfettiş ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik bir program uygulanmaya çalışılacaktır. Kısaca; Maliye Bölümü, maliye, mali hukuk, kamu ekonomisi, vergi uygulamaları ve vergi denetimi alanında iyi bir eğitim-öğretim vererek çağdaş dünyayı kavramış elemanlar yetiştirmeyi amaç edinmiştir.

Mali İktisat, Mali Hukuk, Maliye Teorisi ve Bütçe ve Mali Planlama olmak üzere dört anabilim dalından oluşan Maliye Bölümünde, gerek kamu gerekse özel sektörde mali konularda karşılaşılan sorunlara iktisat ve hukuk bilgisi ışığında gerekli teknik bilgi ve yöntemleri kullanarak çözüm üretebilecek nitelikli elemanlar yetiştirmek amacıyla yüksek düzeyde eğitim-öğretim ve araştırma yapılmaktadır. Maliye Teorisi ve Mali İktisat anabilim dalları, kamu maliyesini ilgilendiren konuların iktisat teorisi çerçevesinde incelenmesine olanak tanırken; Mali Hukuk ve Bütçe ve Mali Planlama anabilim dalları uygulamaya yönelik olup kamu kesimi bütçesi ile ilgili unsurların teknik ve hukuki boyutlarının incelenmesini konu etmektedir.

Kamu harcamalarının iktisadi ve hukuki açıdan değerlendirilmesi, özel kesim ve kamu kesimi arasındaki fon akımlarının ekonomik ve sosyal etkileri bu bölümün faaliyet alanını oluşturmaktadır. Kamu kesiminde çalışanlar devlet harcamalarını denetleme ve uygulama görevi yaparlar. Özellikle Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nda denetleme görevi yapan elemanlar, maliye müfettişi, hesap uzmanı, gelirler kontrolörü, vergi kontrol memuru, vergi yoklama memuru olarak çalışırlar. Uygulama görevi yapanlar ise defterdar, gelir müdürü, muhasebe müdürü, vergi dairesi müdürü ve vergi dairesi memuru olarak görev yaparlar.

Mezunlar; Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, Kamu İktisadi Teşebbüsleri, Mahalli İdareler, Belediyeler, Sayıştay ve diğer kamu kuruluşları ile

bankalarda ve özel sektörün değişik kuruluşlarında iş bulabilirler. Ayrıca muhasebe ve mali müşavirlik büroları açabilirler. Mezunlar genellikle kamu ve özel sektöre ait kuruluşlarda denetçi ve yönetici olarak çalışsalar da; ayrıca banka, sigorta, finansal kiralama, menkul kıymetler, faktoring gibi finans sektörü firmaları başta olmak üzere bütün özel sektör ulusal ve uluslararası kuruluşlarının çeşitli bölümlerinde çalışma olanakları da bulunmaktadır. Yabancı dil ve bilgisayar bilgisi iş bulma açısından avantajdır.

BANKACILIK VE FİNANS BÖLÜMÜ

Bankacılık ve Finans Bölümü dünyada birçok üniversitede bulunmaktadır. Programın, iş bulma imkânı ve uygulamaların derste verilebilmesi üstünlüğünden dolayı yaygın bir dağılımı vardır. Türkiye’de ise son yıllarda program hızla yaygınlaşmakta, özellikle vakıf üniversitelerinin iktisadi ve idari bilimler fakültelerine bağlı olarak açılmaktadır.

Bankacılık ve Finans Bölümünün temel amacı, bankacılık ve finans alanında sektörün sürekli yenilenen ve nitelikli eleman ihtiyacının karşılanmasına dönük yenilikçi düşünen öğrenciler yetiştirmek ve istihdam açısından farklılık sağlamaktır.

Dünyada son yirmi yılda yaşanan gelişmeler uygulamaya dönük bilimsel alanların önemini artırmaktadır. Özellikle, finans piyasalarında yaşanan küreselleşme ve büyüme trendleri, bu alanların gelişmiş ülkelerden gelişmekte olan ülkelere doğru kaydığını göstermektedir. Ülkemizde de bankacılık sektörü son yıllarda yapılan yabancı sermaye yatırımları ve finansal büyümeye bağlı olarak hızla gelişmektedir. Bu gelişmeler bankacılık ve finans kurumlarının istediği kalitede eleman ihtiyacını da artırmaktadır.

Bankacılık ve Finans Bölümü, hem bankacılık ve finans sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli eleman açığının karşılanmasına katkı yapacak hem de ülkemizde orta öğretimi bitirmiş gençlerimiz için yeni eğitim imkânları sağlayacaktır.

Bankacılık ve Finans Bölümünde; matematik, istatistik, temel hukuk, banka hukuku, bilgisayar, muhasebe, para-banka-kredi, işletme finansmanı, bilgisayarlı finansal analiz, yatırım değerlemesi, portföy yönetimi, sigorta işlemleri, yeni finansal araçların kullanımı ve yönetimi, uluslararası finansman ve risk yönetimi, finansal araçlar ve kurumlar gibi derslerle teorik eğitimin mevcut akademik kadro ile, piyasa uygulamalarına dönük eğitimin ise sektördeki profesyonellerden destek alınarak verilmesi hedeflenmektedir. Ders içeriklerinde Avrupa Birliği siyaset ve ekonomisi, para-banka-kredi ve muhasebe birliği standartlarının yer alması, öğrencileri Türkiye ve Avrupa Birliği piyasalarının taleplerine yanıt verecek bilgi düzeyine ulaştıracaktır.

İş dünyasının bugünkü ve gelecekteki ihtiyaçlarını karşılayabilecek niteliklere sahip, sadece *bilen* değil, *bilgilerini uygulamaya aktarabilen, üretken* bireyler yetiştirmek amacıyla, meslek derslerinin yanı sıra meslekî İngilizce eğitimi de verilecektir. Böylece meslekî donanımın yanı sıra, dünyada en geçerli

yabancı dil olan İngilizceyi etkin bir şekilde kullanabilen öğrenciler yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Yabancı dili etkin bir şekilde kullanan öğrencilerimiz, iç ve dış piyasalarda iş dünyasının istemlerine göre, ilgili diller arasında tercüme yapma, piyasa, şirket, banka değerlendirmeleri ile raporları hazırlama, yazı ve raporların analizleri ile iş ortamındaki yazışmaları yürütme yeterliliğine sahip olacak düzeyde bilgi edinecektir.

Öğrencilerin kuramsal bilgilerin yanı sıra edinecekleri meslekî deneyim ve beceri ile mezun olmaları, iş yaşamlarında kendilerine birçok kazanç sağlayacaktır. Bu doğrultuda öğrencilerin kamu veya özel sektör kurum ve kuruluşlarında (kambiyo, denetim, leasing, factoring, aracılık, sigortacılık, uluslararası finansman ve borsa gibi ilgi duydukları bir alanda yurt içi veya yurt dışı banka ve finans kuruluşlarında) “İş Başında Eğitim” yapma imkânları olacaktır. Böylece, öğrencilerin mezuniyet sonrası iş ortamına adaptasyon sıkıntılarını da aşmış olacaktır.

Öğrencilerin deneyim kazanması ve bilgi-becerilerinin artmasında fakülteye davet edilecek olan meslek sahipleri, uzmanlar ve bankacıların verecekleri konferans ve seminerlerin de büyük katkıları olacaktır. Bu konularda düzenlenecek konferans ve seminerler ile öğrenciler, edindikleri bilgilerin uygulamadaki yerini uzman kişilerden öğrenme fırsatı bulacaktır.

Bölüm mezunları, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sayıştay, BDDK, SPK, kamu ve özel bankalar ile diğer kamu kuruluşlarının, factoring, forfaiting, leasing şirketlerinin, sigorta işletmelerinin, danışmanlık şirketlerinin, özellikle Basel II kriterlerinin uygulanmaya başlamasından sonra daha yaygın hale gelecek bağımsız denetim şirketlerinde, menkul kıymet aracı kuruluşlarının ve özel sektör işletmelerinin finans bölümlerinde, finans koordinatörü, daire başkanı, finansal raporlama uzmanı, bütçe ve mali planlama uzmanı, finansal analist, portföy yöneticisi, teftiş kurulu üyesi, hesap uzmanı olarak çalışabilecekleri gibi, serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavir olarak bağımsız bir mesleğe de sahip olabilirler.

Ülkemizde 30 Haziran 2012’de uygulanmaya başlayacak olan Basel II kriterleri ile KOBİ’lerin kurumsal ve perakendeci KOBİ olarak sınıflandırılmaları ve kurumsal KOBİ’lerin bankalardan alacakları ticari kredilerde uygulanacak olan faiz oranlarının bağımsız denetim kuruluşlarından alacakları reyting derecesine bağlı olacağı bir sistem getirilmektedir. Dolayısıyla bölüm mezunları firmalar için reyting derecesinin artırılmasında yeterli bilgi donanımına sahip bireyler olarak piyasada yerini alacaklardır. Sistemin bankaları, bağımsız denetim firmalarını ve KOBİ’leri ilgilendirmesi bu konuda bilgi sahibi olan mezunlar için artık daha geniş iş imkânları doğuracaktır.

ULUSLARARASI TİCARET VE LOJİSTİK BÖLÜMÜ

Gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri ile beraber, artan ürün çeşitliliği, dış ticaret hacimleri, piyasalardaki yüksek rekabet şartları ülkeler için uluslararası ticareti önemli kılmaktadır. Önemi her geçen gün artan uluslararası ticareti, sadece genel iktisat, genel işletme, yönetim ve organizasyon gibi

geleneksel ticaret anlayışının temelini oluşturan disiplinlerle yönetmemek gerekmektedir. Küresel ticaretin ülke ve bölge ekonomilerine büyük katkılar sağladığı günümüzde, gelişen teknolojiyle birlikte küresel rekabet içerisinde var olabilmek multidisipliner bir anlayışla mümkün olabilecektir.

Firmalara ve ülkelere uluslararası alanda sürdürülebilir rekabet avantajı kazandırmak için tedarik zinciri boyunca faaliyetlerin yönetim ve kontrolü büyük önem taşımaktadır. Mal, hizmet, bilgi gibi faktörlerin teslim alınması, depolanması, müşterinin ihtiyaç duyduğu noktaya taşınmasıyla ilgili etkinliklerin ekonomik bir plan dahilinde yapılması olan lojistik, uluslararası ticaretin ana faktörlerinden birisidir. Lojistik ve uluslararası ticaretin beraber değerlendirilmesi üretim sürecinden tüketim sürecine kadar tüm birimlere etkinlik ve verimlilik sağlayarak rekabet güçlerinin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Kurulan bölüm ile uluslararası ticaretin ana ögesi olan lojistik sektörünün ihtiyacı olan nitelikli eleman ihtiyacının karşılanması amaçlanmaktadır. Bölümde, malların üretilen yerden, satılan yerlere ulaştırılması konusunda bilgiye ve beceriye sahip eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla eğitimler verilecektir. Tüm ürün veya hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan lojistik maliyetlerin yönetilmesi ve kontrolünün bilimsel yöntemlerle takip edilmesi ve çeşitli yaklaşımlar ile sürece katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Uluslararası taşımacılık sektörünün hızla gelişmesi ve bu alanla ilgili yetişmiş eleman sayısının çok az olması nedeniyle mezunların çalışma ve iş bulma olanakları oldukça geniştir. Meslek elemanları, kamu ve özel sektör kuruluşlarının uluslararası ticaretle ilgili tüm birimlerinde uzman eleman ve yönetici konumlarında çalışabilecekleri gibi kendi işlerini de kurabilirler. Ulaştırma Bakanlığı, lojistik ve kargo (deniz, hava ve kara) taşımacılığı yapan işletmeler, uluslararası ticaret yönetimi alanında faaliyet gösteren bankaların kambiyo birimleri, ihracatçı birlikleri ve üye kuruluşları, serbest bölgeler, dış ticaret sermaye şirketleri ile özel kuruluşların ihracat-ithalat birimleri, gümrük ve uluslararası ticaret ve nakliyat firmaları gibi kurum ve kuruluşlarda istihdam edilmektedirler. Yönetim danışmanlığı ve ithalat/ihracat yöneticisi alanlarında kariyer yapabilirler.

ÖĞRENCİ VE PERSONEL PLANLAMASI (2012-2023)

Açılan bu bölümlerden hangilerine, ne zaman ve kaç öğrenci alınacağı; Kalkınma Bakanlığı tarafından verilmesi muhtemel yatırım bütçesi, buna bağlı olarak inşa edilebilecek kapalı mekan, öğretim elemanı temini, bilgi işlem laboratuvar gereksinimi, yerleşke alanında yaşanabilecek problemler, mezunların il, bölge ve Türkiye'deki olası istihdam durumu gibi hususlar göz önüne alınarak belirlenmiş ve Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5: İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Gelişim Planı Sayısal Değerler

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi 2011-2023 Gelişim Planı (Toplam)															
Tüm Bölümler	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	100	400	800	1500	2200	2900	3600	3900	4200	4200	4200	4200	4200
		II.Öğretim	100	300	500	850	1200	1450	1600	1750	1750	1750	1750	1750	1750
		TOPLAM	200	700	1300	2350	3400	4350	5200	5650	5950	5950	5950	5950	5950
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	18	23	30	39	51	60	72	81	93	98	98	98	98
		Arş.Gör./Uzman	12	16	23	28	30	35	37	42	44	51	58	63	63
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		6,7	17,9	24,5	35,1	42,0	45,8	47,7	45,9	43,4	39,9	38,1	37,0	37,0
	İDARİ PERSONEL SAYISI		7	7	21	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER													
		DiĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

İktisat Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı															
İktisat	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	50	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	100	200	350	500	650	750	850	850	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	3	4	5	7	8	10	11	13	14	14	14	14	14
		Arş.Gör./Uzman	2	3	4	4	5	5	6	6	7	8	9	9	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		20,0	28,6	38,9	45,5	50,0	50,0	50,0	44,7	40,5	38,6	37,0	37,0	37,0
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER													
		DiĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

İşletme Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı															
İşletme	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	50	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	100	200	350	500	650	750	850	850	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	3	4	5	7	8	10	11	13	14	14	14	14	14
		Arş.Gör./Uzman	2	3	4	4	5	5	6	6	7	8	9	9	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		20,0	28,6	38,9	45,5	50,0	50,0	50,0	44,7	40,5	38,6	37,0	37,0	37,0
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER													
		DiĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı															
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	0	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	0	150	300	450	600	750	850	850	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	0	3	4	5	7	8	10	11	13	14	14	14	14
		Arş.Gör./Uzman	0	2	3	4	4	5	5	6	6	7	8	9	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	30,0	42,9	50,0	54,5	57,7	56,7	50,0	44,7	40,5	38,6	37,0	37,0
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER													
		DiĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

Ekonometri Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

Ekonometri	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	0	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	0	150	300	450	600	750	850	850	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	3	3	4	5	7	8	10	11	13	14	14	14	14
		Ars.Gör./Uzman	2	2	3	4	4	5	5	6	6	7	8	8	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	30,0	42,9	50,0	54,5	57,7	56,7	50,0	44,7	40,5	38,6	37,0	
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
		BÖLÜMLER													
		DİĞER													
	KAPALI ALAN (m ²)	DİĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

Maliye Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

Maliye	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	0	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	0	0	0	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	0	0	0	150	300	450	600	750	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	3	3	4	5	7	8	10	11	13	14	14	14	14
		Ars.Gör./Uzman	2	2	3	4	4	5	5	6	6	7	8	9	
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	0,0	16,7	27,3	34,6	40,0	44,1	44,7	40,5	38,6	37,0	
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
		BÖLÜMLER													
		DİĞER													
	KAPALI ALAN (m ²)	DİĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

Bankacılık ve Finans Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

Bankacılık ve Finans	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	0	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	0	0	0	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	0	0	0	150	300	450	600	750	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	3	3	4	5	7	8	10	11	13	14	14	14	14
		Ars.Gör./Uzman	2	2	3	4	4	5	5	6	6	7	8	9	
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	0,0	16,7	27,3	34,6	40,0	44,1	44,7	40,5	38,6	37,0	
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
		BÖLÜMLER													
		DİĞER													
	KAPALI ALAN (m ²)	DİĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

Uluslararası Ticaret ve Lojistik	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	0	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	0	0	0	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	0	0	0	150	300	450	600	750	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	3	3	4	5	7	8	10	11	13	14	14	14	14
		Ars.Gör./Uzman	2	2	3	4	4	5	5	6	6	7	8	9	
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	0,0	16,7	27,3	34,6	40,0	44,1	44,7	40,5	38,6	37,0	
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
		BÖLÜMLER													
		DİĞER													
	KAPALI ALAN (m ²)	DİĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

EDEBİYAT FAKÜLTESİ

Ulusal ve evrensel değerlere açık, insan sevgisini yüreğinde duyan, kendisini ve çevresini sorgulayan, bilgiye ulaşım ve bilgiyi kullanım yeteneklerine sahip, insanlık için değer üretebilecek, çağına ve geleceğe bir şeyler söyleyebilecek insanları yetiştirmek amacıyla kurulmuş olan Edebiyat Fakültesi, bünyesinde yer alan Bölüm ve Anabilim Dallarında yürüteceği eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yanı sıra alanında yetkin öğretim üyelerinin bilimsel çalışmaları ve yayınlarıyla ulusal ve uluslararası bilim camiasında seçkin bir yer edinmeyi hedeflemektedir. Fakültemiz, derslikleri, kütüphaneleri, laboratuvarları ve sosyal yaşam alanlarıyla öğrencileri teknolojinin imkânlarından en iyi şekilde yararlandırarak ülkemiz için gerekli bilim ve düşünce insanını yetiştirme çabası içinde olacaktır. Edebiyat Fakültesinde: Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü, Felsefe Bölümü, Mütercim Tercümanlık Bölümü, Psikoloji Bölümü, Sosyoloji Bölümü, Tarih Bölümü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü yer almaktadır.

AMERİKAN KÜLTÜRÜ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

Ülkemiz üniversitelerinde son zamanlarda kurulmuş bulunan ve sayıları oldukça az olan Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümleri, sağladıkları eğitim ve müfredat yönüyle oldukça beğenilen, aranan bölümler arasında yer almaktadır. Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümlerinin popülerliğini giderek artırımının altında, Amerika Birleşik Devletleri kaynaklı biçim, etki ve uygulamaların çağımız siyaseti, kültürü ve yaşayış biçiminde ağırlığını hissettirmesi yatmaktadır. Dolayısıyla Amerikan Kültürü ve Edebiyatı eğitimi, söz konusu etki ve uygulamaların doğasının daha iyi anlaşılmasında önemli role sahiptir. Amerika Birleşik Devletleri söz konusu bölümlere özel bir ilgi göstermekte ve desteklemektedir. Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümünün Erzurum Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bünyesinde açılması hem bölgenin hem de ülkenin ihtiyaçları açısından önemli bir boşluğu doldurmuş olacaktır.

FELSEFE BÖLÜMÜ

Yirmibirinci yüzyıl küreselleşmenin olduğu kadar kimlikler ve kültürler çeşitliliğinin de yüzyılı olarak değerlendirilebilir. Bilgi ve iletişim ağlarının güçlenmesi ve yaygınlaşması, kimliklerin ve kültürlerin kendi üzerine kapanmasını tek başına engelleyememektedir. Yeni büyük sistemler geliştirmek anlamında olmasa da, kendi kültürünü dünya ile ilişkilendirmek ve her ikisinin karşısında da eleştirel bir bakış açısı geliştirebilmek için bugün toplumların Felsefeye her zamankinden daha çok ihtiyaçları olduğunu söylemek mümkündür. Varlık, bilgi ve değer alanında kendi felsefesini oluşturamamış toplumların bilim, sanat, teknoloji vb. alanlarında başarılı olmaları mümkün değildir. Bu nedenle

Erzurum'da kurulan yeni üniversitemiz Erzurum Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde Felsefe Bölümünün açılması önemlidir.

MÜTERCİM TERCÜMANLIK BÖLÜMÜ

Mütercim-Tercümanlık Bölümleri, İngilizce başta olmak üzere diğer dillerin çok farklı platformlarda kullanımında ciddi bir ihtiyaç olarak karşılaşılan çeviri yeterliği ve yetkinliğini sağlama konusunda son derece önemli bir rol üstlenmiş durumdadır. Uluslararası ilişkilerin ve kültürler arası yaklaşmanın giderek ön plana çıktığı günümüz dünyasında yabancı dillerin ve bu dillerde yapılan her türlü üretimin herkesçe anlaşılabilirliğini sağlamanın önemi ortadadır. Mütercim Tercümanlık Bölümleri bütün resmi ve özel kurum ve kuruluşların sıkıntısını ciddi biçimde yaşadığı çevirmen ihtiyacını giderme amaçlı eğitim sunan bölümlerdir. Söz konusu bölümler farklı çeviri alanlarında ilgili terminolojiye hâkim bireyler yetiştirmekte ve bu kişilere çeviride pratiklik ve azami yetkinlik kazandırmaktadır. Bunun yanında Mütercim Tercümanlık Bölümleri anında (simültane) çeviri yapabilecek mezunlar vermektedir. Özellikle simültane çevirmenler resmi ve özel bütün kuruluşların mutlaka istihdam etmek istediği elemanlar durumundadır. Dolayısıyla Mütercim Tercümanlık Bölümünün açılması önemli bir boşluğu doldurmuş olacaktır.

PSİKOLOJİ BÖLÜMÜ

İnsanların ne yaptıklarını, ne düşündüklerini ve ne hissettiklerini nasıl anlayabiliriz? Kendimizi nasıl anlayabiliriz? Bu sorulara kolayca cevap verme imkânı yoktur ama insanlık tarihi boyunca birçok önerilerde bulunulmuştur. Psikoloji ise bu sorulara genel anlamda şöyle cevap vermektedir: Cevapları ve soruların kendilerini yeniden düşünelim. Mümkün olduğunca nesnel ve dakik olalım. Davranışın anlaşılmasında bu şekildeki bir yaklaşımın bizi nereye götüreceğini görelim. Davranışlarımızı etkileyen güdüleri, duyguları, inançları, tutumları, istekleri ve rüyaları göz önünde bulunduralım ama incelemeye ölçmeye ve çözümlenmeye devam edelim.

Demek ki psikoloji, akılcı yolların izlenmesi ile davranışın daha güvenilir bir şekilde açıklanabileceğini vadetmektedir. Karmaşık bir yapıya sahip olan insanı inceleyen bilimler arasında Psikolojinin yeri oldukça önemlidir. Ayrıca modern dünyada hızlı bir değişimin yaşanmasından dolayı insanlar karşılaştıkları birçok sorun karşısında çözümsüz kalmakta ve stres yaşamaktadır. Psikoloji bilimi insanların birçok sorunla baş edebilmeleri için onlara alternatif yollar gösterebilecek bir yapıdadır.

SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ

İnsan denen varlık, doğal ve toplumsal olmak üzere iki temel gerçeklik içerisinde bulunmaktadır. İnsanı bu gerçekliklerden soyutlayarak ele alma imkânı yoktur. Hayatını düzenli bir şekilde

sürdürebilmesi için insanın, doğal ve toplumsal çevresini tanıması, onların yasalarını ve kurallarını bilmesi gerekir. İnsanın yaşadığı doğal çevrede bir takım doğal nesnelere ve durumlar vardır ki onlar insana etki eder, insanın ne şekilde hareket etmesi gerektiği konusunda ona baskı yaparlar. İnsanın doğal çevresini inceleyen bilimler, doğa bilimleridir. Benzer bir şekilde insan, içerisinde bulunduğu toplumun kurum, kural ve değerlerinin de etkisi altındadır. Doğal çevreden farklı olan ve kendine özgü birtakım kuralları bulunan bu gerçeklik insanın toplumsal çevresi ya da sosyal yaşam alanı olarak adlandırılmaktadır. İnsanın içerisinde yer aldığı bu ikinci gerçeklik alanını yani toplumsal çevresini inceleyecek olan bilim sosyolojidir.

Sosyoloji, küçük gruplar, büyük kuruluşlar, topluluklar, kurumların sosyal dinamikleri ve bütün toplumlar da dâhil olmak üzere insanın sosyal davranışlarının tüm yönlerini anlamak isteyen bir disiplindir. Sosyologlar, toplumsal yaşamın temel ilkelerini daha iyi anlamak ve etkili sosyal politikalar üretmek için çaba göstermektedirler. Bu nedenle sosyoloji meslek veya iş alanında kariyer düşünen öğrenciler için güçlü bir entelektüel arkaplan sunmaktadır. Edebiyat Fakültesi bünyesinde kurulacak olan Sosyoloji Bölümü, üniversite bünyesinde bulunan Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi'nin yapacağı çeşitli araştırmaların kuramsal olarak temellerinin hazırlanmasında da önemli bir işlevi yerine getirecektir.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

Edebiyat, malzemesi dil, kaynağı yaşantılar ve hayal gücü olan bir sanat dalıdır. Edebiyat bilimi ise edebiyat kuramlarının tarihi gelişimini, çözümleme, alımlama yöntemlerini, değerlendirme ilkelerini, yaratıcılık-üreticilik sürecini, ulusal sınırları da aşarak inceleyen ve belgelendirerek araştıran bilimdir. Literature general (genel edebiyat) terimi Fransız edebiyat bilimcileri tarafından ortaya atılmıştır. Almanlar ise Allgemeine Literaturwissenschaft (genel edebiyat bilimi) terimini kullanarak edebiyatın bilimsel tarafını vurgularlar. Türk Dili ve Edebiyatı, ulusal kültür, dil ve edebiyatının dünya kültür ve edebiyatları karşısında saygınlığını ve kimliğini muhafaza etme idealidir.

Üniversitemiz Edebiyat Fakültesi bünyesinde açılması düşünülen Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün Erzurum'un bölgesel anlamda kültür ve eğitim merkezi hâline gelmesine katkı sağlayacağı kanaatindeyiz. Coğrafi ve kültürel anlamda da Erzurum'un Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine yakınlığı dolayısıyla Türkiye Türkçesinin koordine dil ve Anadolu sahası edebiyatının koordine edebiyat olarak işlevsel hâle getirilmesi, öğrenci ve öğretim elemanı alışverişi, Türkçe'nin bir dünya dili hâline getirilme ideali bölümün temel hedefleri arasındadır.

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü programının güncel bir içerikle gerek Milli Eğitim müfredatına gerekse değişen ve artan sosyal ihtiyaçlara cevap verebilecek mahiyette hazırlanarak alana ivme kazandırması amaçlanmaktadır. Ayrıca Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenine duyulan ihtiyacın sürekliliği bölümün

kurulması için önemli bir nedendir. İlâveten bir üniversite şehri hâline gelen Erzurum'da bu bölümün üniversite eğitiminin bütünlüğü açısından gerekli olduğuna inanılmaktadır.

Edebiyat fakültelerinde bölümlerin Filoloji ve Edebiyat ayrımı ile teşkil edilmesi resim ve boyayı birbirinden koparmak anlamına gelmektedir, zira edebiyatın malzemesi dildir. Bu problem her ne kadar lisansüstü programlarda öğrenciyi ihtiyaç duyulan bu bütünlüğü alanlara yönlendirilmek suretiyle giderilebiliyorsa da üreticilik daha sağlam bir temel eğitim ile sağlanabilir kanaatindeyiz. Disiplinlerarası bağların teşkil edilmesi bilim adamını tekrar ve taklit eden konumundan üreten konumuna taşıyabilir. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü için düşünülen lisans programı bu kaygı ile hazırlanmıştır.

Yeni kurulan üniversitemizin sosyal ve sayısal alan bölümleri için çoğu defa servis ders fonksiyonunda olan Türk Dili ve Osmanlıca gibi temel derslerin Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü kontrolünde sağlıklı bir biçimde yürütülmesi de üniversitemiz açısından gerekli bir ihtiyaç olarak görülmektedir. Bu ve benzeri nedenler dolayısıyla Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Edebiyat Fakültesi için temel bölüm niteliğindedir.

TARİH BÖLÜMÜ

Tarihin önemini vurgulamak için söylenmiş sözler vardır: Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir. Geçmişini bilmeyen geleceğini tayin edemez. Tarihini bilmeyen millet yok olmaya mahkûmdur. v.b.

Hatırlama refleksi insanı tehlikelerden koruduğu gibi gelişmesini de sağlayan bir yetenektir. Eğer hatırlama yeteneğimiz olmasaydı dün sokakta takılıp düştüğümüz engele bugün de takılıp düşerdik. Hatırlama eylemi sayesinde bu riskten kurtuluruz. Ya da yaşadıklarımızı hatırlayamasaydık her an öğrendiğimiz şeyleri unuttur ve tekrar öğrenmek için zaman harcardık. Böylece hiçbir zaman kişisel olarak gelişemezdik.

Tarih ise toplumların ve insanlığın hatıra defteridir. İnsanoğlunun bıraktığı her iz bir sonraki kuşağın yolunu aydınlatır. Yeni kuşağın yapması gereken sadece bu izleri doğru yorumlamaktır. Böylece öncekilerin yaşadıklarını tekrar yaşamak zorunda kalmadan yaşam standardını daha ileri götürebilirler. Oysa tarihin yani hatırlamanın önemini anlayamamış toplumlar, tarihi doğru yorumlamaya çalışmadan sadece günlük seyrin rüzgârına göre hareket ederek daha önce yapılmış bir hatayı tekrar yaşayabilirler. Böylece hem kendilerine hem sonraki nesillere zaman kaybı ve acı yaşatırlar. Bu anlamda tarih bir tecrübedir. Tarihi yazıtları ve izleri çok olan toplum güçlü bir toplumdur. Bu yazıtlardan ve izlerden en iyi şekilde yararlanan toplum medeni bir toplumdur.

İnsan bir engelle karşılaştığında geriye doğru giderek hız, güç ve açığı kazanarak koşar ve atlayarak engeli geçer. Tarih de toplumların önüne çıkan engelleri aşabilmesi için geriye yani tarihine dönmesi ve oradan güç ve hız alarak önündeki engelleri kolayca aşmasını sağlaması bakımından olmaz

durumundadır. Bu nedenle Erzurum'da kurulan yeni üniversitemiz Erzurum Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde Tarih Bölümünün açılması önemlidir.

ÖĞRENCİ VE PERSONEL PLANLAMASI (2012-2023)

Açılan bu bölümlerden hangilerine, ne zaman ve kaç öğrenci alınacağı; Kalkınma Bakanlığı tarafından verilmesi muhtemel yatırım bütçesi, buna bağlı olarak inşa edilebilecek kapalı mekân, öğretim elemanı temini, bilgi işlem laboratuvar gereksinimi, yerleşke alanında yaşanabilecek problemler, mezunların il, bölge ve Türkiye'deki olası istihdam durumu gibi hususlar göz önüne alınarak belirlenmiş ve Tablo 6'de verilmiştir.

Tablo 6: Edebiyat Fakültesi Gelişim Planı Sayısal Değerler

Edebiyat Fakültesi 2011-2023 Gelişim Planı (Toplam)														
Tüm Bölümler	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	240	600	1020	1440	1860	2280	2460	2520	2520	2520	2520
		II.Öğretim	0	240	600	1020	1440	1860	2040	2100	2100	2100	2100	2100
		TOPLAM	0	480	1200	2040	2880	3720	4320	4560	4620	4620	4620	4620
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	7	16	23	26	32	38	44	55	63	66	69	78
		Arş.Gör./Uzman	9	19	23	27	30	36	38	41	46	50	54	57
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	13,7	26,1	38,5	46,5	50,3	52,7	47,5	42,4	39,8	37,6	34,2
	İDARİ PERSONEL SAYISI		6	6	18	24	24	24	24	24	24	24	24	24
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DiĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı														
Amerikan Kültürü ve Edebiyatı	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	60	120	180	240	300	360	360	360	360	360
		II.Öğretim	0	0	60	120	180	240	300	300	300	300	300	300
		TOPLAM	0	0	120	240	360	480	600	660	660	660	660	660
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	1	2	3	4	5	5	7	8	11	12	14	15
		Arş.Gör./Uzman	1	2	3	5	7	8	8	8	9	9	9	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	20,0	26,7	30,0	36,9	40,0	41,3	33,0	31,4	28,7	27,5
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DiĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı														
Türk Dili ve Edebiyatı	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	60	120	180	240	300	360	360	360	360	360	360
		II.Öğretim	0	60	120	180	240	300	300	300	300	300	300	300
		TOPLAM	0	120	240	360	480	600	660	660	660	660	660	660
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	1	3	4	4	5	6	7	9	10	10	10	12
		Arş.Gör./Uzman	1	3	4	4	4	5	5	6	7	8	9	10
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	20,0	30,0	45,0	53,3	54,5	55,0	44,0	38,8	36,7	34,7	30,0
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DiĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

Felsefe Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı														
Felsefe	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	60	120	180	240	300	360	360	360	360	360	360
		II.Öğretim	0	60	120	180	240	300	300	300	300	300	300	300
		TOPLAM	0	120	240	360	480	600	660	660	660	660	660	660
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	1	3	4	4	5	6	7	9	10	10	10	12
		Arş.Gör./Uzman	1	3	4	4	4	5	5	6	7	8	9	10
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	20,0	30,0	45,0	53,3	54,5	55,0	44,0	38,8	36,7	34,7	30,0
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DiĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

Mütercim-Tercümanlık Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

Mütercim-Tercümanlık	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	0	60	120	180	240	300	360	360	360	360
II.Öğretim		0	0	0	60	120	180	240	300	300	300	300	300	300
TOPLAM		0	0	0	120	240	360	480	600	660	660	660	660	660
AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	0	1	2	3	4	5	6	9	10	11	11	12	
	Arş.Gör./Uzman	2	3	3	4	4	5	7	7	7	8	9	9	
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	0,0	17,1	30,0	36,0	36,9	37,5	38,8	34,7	33,0	31,4	
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
	BÖLÜMLER													
KAPALI ALAN (m²)	DİĞER													
	TOPLAM													
	Kapalı Alan (m²) / Öğrenci Sayısı													

Sosyoloji Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

Sosyoloji	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	60	120	180	240	300	360	360	360	360	360	360
II.Öğretim		0	60	120	180	240	300	300	300	300	300	300	300	
TOPLAM		0	120	240	360	480	600	660	660	660	660	660	660	
AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	1	3	4	4	5	6	7	9	10	10	10	12	
	Arş.Gör./Uzman	1	3	4	4	4	5	5	6	7	8	9	10	
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	20,0	30,0	45,0	53,3	54,5	55,0	44,0	38,8	36,7	34,7	30,0	
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
	BÖLÜMLER													
KAPALI ALAN (m²)	DİĞER													
	TOPLAM													
	Kapalı Alan (m²) / Öğrenci Sayısı													

Psikoloji Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

Psikoloji	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	60	120	180	240	300	300	360	360	360	360
II.Öğretim		0	0	60	120	180	240	300	300	300	300	300	300	
TOPLAM		0	0	120	240	360	480	600	600	660	660	660	660	
AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	3	4	6	7	8	10	10	11	12	13	14	15	
	Arş.Gör./Uzman	3	5	5	6	7	8	8	8	9	9	9	9	
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	10,9	18,5	24,0	26,7	33,3	34,7	31,4	30,0	28,7	27,5	
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
	BÖLÜMLER													
KAPALI ALAN (m²)	DİĞER													
	TOPLAM													
	Kapalı Alan (m²) / Öğrenci Sayısı													

Tarih Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı

Tarih	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	60	120	180	240	300	360	360	360	360	360	360
II.Öğretim		0	60	120	180	240	300	300	300	300	300	300	300	
TOPLAM		0	120	240	360	480	600	660	660	660	660	660	660	
AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	1	3	4	4	5	6	7	9	10	10	10	12	
	Arş.Gör./Uzman	1	3	4	4	4	5	5	6	7	8	9	10	
KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	20,0	30,0	45,0	53,3	54,5	55,0	44,0	38,8	36,7	34,7	30,0	
İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
	BÖLÜMLER													
KAPALI ALAN (m²)	DİĞER													
	TOPLAM													
	Kapalı Alan (m²) / Öğrenci Sayısı													

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Sağlık Bilimleri Fakültesi, 21.07.2010 tarih ve 27648 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6005 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla Birlikte Kurulmuştur.

Sağlık Bilimleri Fakültesi bünyesinde, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Beslenme ve Diyetetik Bölümü ile Ergoterapi Bölümlerinin açılması öngörülmüştür.

FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON BÖLÜMÜ

Fizyoterapistler, hekim tarafından tanısı konulmuş olan hastaların Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Programlarını planlayabilen, hareket yetersizliği, fonksiyonel bozukluk, ağrı ve zihinsel yetersizliklerde, koruyucu, düzeltici, geliştirici ve fiziksel yetersizliği en aza indirici uygulamaları gerçekleştirebilen sağlık meslek elemanlarıdır. Nüfusun giderek yaşlanması, bilimsel ve teknolojik gelişmeler paralelinde sağlığın bilinçli korunması gereği koruyucu ve tedavi edici Fizyoterapi ve Rehabilitasyon en öncelikli alanlardan birisi olmuştur. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon günümüzde, bilim ve teknik alanında elde edilen gelişmelere paralel olarak, tüm yaş gruplarındaki kişilerin, yeni doğan ve erken doğum dahil olmak üzere çocuk, adölesan, yetişkin ve yaşlıların sağlıklarının geliştirilmesinde etkin rol alan bir bilim dalı haline gelmiştir. Fizyoterapi gerektiren her hastalıkta Fizyoterapi ve Rehabilitasyon programını planlayarak uygulayan fizyoterapistlerin ülkemizde sayısı nüfusa oranla çok yetersizdir. Ülke ihtiyaçları göz önüne alınarak her konuda özelleşmiş, bilgili, ilkeli, yenilikleri izleyen donanımlı mezunlar vermek, bilimsel çalışmalar yapmak ve bu alanda bilgi üretimiyle en iyi, daha iyi olmak için Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü’nün önemli katkıları olacaktır. Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi bünyesinde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümünün açılması mevcut ihtiyaca önemli katkılar sağlayacaktır.

Bu bölüm mezunlarına mesleklerini icra edebilecekleri, kamu ve özel hastaneler, poliklinikler, sağlık ocakları, spor kuruluşları ve kulüpleri, sağlık ve spor merkezleri, okullar ve engeli olan çocuklara yönelik okullar, Özel Eğitim Merkezleri, özel dal merkezleri, huzurevi ve bakım evleri, belediyeler, evde bakım merkezleri, hasta veya engeli olan kişilere yönelik merkezlerde (Altı Nokta Körler Vakfı, Türkiye Kas Hastalıkları Derneği, Evde Bakım Derneği'ne ait merkezler vb.) çalışma olanağı sunmaktadır.

BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

Diyetisyenler, bilimsel verileri, pratik diyet önerilerine çeviren kişilerdir. Bu alanda yetkin insan gücünün kazandırılmasının yanında toplumun beslenme ve diyet ihtiyaçlarının belirlenmesi, sorunların ve önceliklerin ortaya konması, beslenme sorunlarının giderilmesi için çözüm yollarının

aranması ve ortaya konması, ülkemizin besin ve beslenme politikalarının belirlenmesinde yardımcı ve yol gösterici olunması hedeflenmektedir. Sağlıklı yaşam, ideal kiloya ulaşma tutkusu, bir çok hastalığın önlenmesi ve tedavisinde diyetin önemli bir yer alması üniversitelerin beslenme ve diyetetik bölümlerinin puanlarını artırmıştır. Öğrenci Seçme Sınavı sonuçlarına göre, Beslenme ve Diyetetik Bölümü puanları yükselişe geçerek Diş Hekimliği, Eczacılık gibi bölümlerin puanlarına yaklaşmış, Mühendislik, Öğretmenlik gibi bazı bölümlerin puanlarını geçmiştir. En fazla puan artışı gösteren 14-15 bölüm arasında yerini almıştır. Bu bölüm tüm dünyada gittikçe popülerleşmektedir. Japonya'da yaklaşık 50 bin diyetisyen vardır. ABD'de sayıları daha fazladır. Türkiye'de ise toplam 2000 civarındadır. Kamunun ve özel sektörün diyetisyen ihtiyacı oldukça yüksektir. Bu ihtiyaca cevap vermek, Beslenme ve Diyetetik alanında sürdürülecek çağdaş ve uluslararası standartlara uygun eğitim düzeyini geliştirmek için Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde Beslenme ve Diyetetik Bölümünün açılmış olması bu ihtiyaca önemli katkılar sağlayacaktır.

Bölüm mezunlarının çalışma alanları olarak; Yataklı tedavi kurumları (hastaneler), tıp merkezleri, ana-çocuk sağlığı merkezleri, Özel bakım merkezleri (huzurevi, çocuk yuvası, rehabilitasyon merkezleri), Yemek hizmeti bulunan bütün iş yerleri ve kurumlar (okullar, askeri kurumlar), Yemek üretimi ve satışı yapan kuruluşlar (yemek fabrikaları, oteller, restoranlar, kafeteryalar, hızlı hazır yemek sevisi), Eğitim ve araştırma faaliyetleri (üniversiteler, projeler, AR-GE kuruluşları), Halkla ilişkiler ve medya (televizyon, radyo, dergiler, gazeteler), Uluslararası sağlık ve beslenme kuruluşları (FAO, WHO, UN ve UNICEF), Beslenme ile ilgili resmi kuruluşlar ve bakanlıklar (Gıda Analiz Laboratuvarları, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı), Fitness ve spor merkezleri/kulüpleri, Özel beslenme danışmanlık merkezleri, Özel sağlık ve eğitim kampları (sporcular, diyabetliler, özürülüler vb. kampları), Besin-ilaç endüstrisi (doğal ürünler, beslenme destek ürünleri, bebek-çocuk mamaları) alanlarında mesleklerini icra etmelerini sunmaktadır.

ERGOTERAPİ BÖLÜMÜ

Ergoterapist; sağlık ve iyi olmanın arttırılması amacıyla, tüm yaş gruplarında; kişilerin yaşam rolleri ve toplumsal katılım yeteneklerini geliştirici anlamlı ve amaçlı aktivitelerle rehabilitasyon uygulayan ve çevreyi düzenleyici yaklaşımlar yapabilen, yaratıcı, yenilikçi, etik değerlere bağlı, ekip çalışması yapabilen, toplumun değişim yaratma gücünü harekete geçirebilen, yaşam boyu öğrenme ve öğretme becerilerine sahip sağlık meslek elemanlarıdır. Fiziksel ve bilişsel ergoterapi aktiviteleri ile toplumun yaşam kalitesini arttıracak, engelleri kaldırarak çevrenin daha kullanılabilir duruma gelmesini, yaşlılar, engelliler, sokak çocukları, madde bağımlıları, bulaşıcı hastalıkları olanlar gibi dezavantajlı grupların istihdam sorunlarını azaltacak, toplumsal katılımın arttırılması için ergoterapi alanının bilimsel gelişimi ve hizmetlerini en mükemmel seviyeye çıkartacak ergoterapistlerin ülkemizde sayısı nüfusa oranla çok yetersizdir. Ergoterapi, Türkiye'de yalnızca Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri

Fakültesi bünyesinde bulunmaktadır. Sağlık mesleği olarak ergoterapiyi düzenleyen ülkelerin çoğunda üniversite düzeyinde mesleğe özgü eğitim gereklidir (World Federation Occupational Therapy , 2010 General Meeting , Chile). Ülke ihtiyaçları göz önüne alınarak; teorik olarak öğrendikleri bilgileri pratik uygulamalarla bütünleştirebilen, bütüncül ve birey merkezli ergoterapi değerlendirme ve tedavi müdahalelerini uygulayabilen, kişilerin anlamlı ve amaçlı aktiviteler yolu ile bağımsızlığını ve yaşam kalitesini artıran ve toplumsal katılımlarını sağlayan ergoterapistler yetiştirmek için Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi bünyesinde Ergoterapi Bölümünün açılması oldukça önemlidir. Bölüm mezunlarının çalışma alanları olarak; Ergoterapistler, ev, okul, işyeri, fabrika, sağlık merkezi, huzurevi, rehabilitasyon merkezi, hastane ve adli kurum gibi kamu, özel veya gönüllü kuruluşları içeren geniş bir yelpazede uygulama alanlarında mesleklerini icra edebilirler.

ÖĞRENCİ VE PERSONEL PLANLAMASI (2012-2023)

Açılan bu bölümlerden hangilerine, ne zaman ve kaç öğrenci alınacağı; Kalkınma Bakanlığı tarafından verilmesi muhtemel yatırım bütçesi, buna bağlı olarak inşa edilebilecek kapalı mekan, öğretim elemanı temini, bilgi işlem laboratuvar gereksinimi, yerleşke alanında yaşanabilecek problemler, mezunların il, bölge ve Türkiye'deki olası istihdam durumu gibi hususlar göz önüne alınarak belirlenmiş ve Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7: Sağlık Bilimleri Fakültesi Gelişim Planı Sayısal Değerler

Sağlık Bilimleri Fakültesi 2011-2023 Gelişim Planı (Toplam)															
Tüm Bölümler	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	300	600	900	1200	1500	1800	1800	1800	1800	1800	1800
		II.Öğretim	0	0	150	300	450	600	750	750	750	750	750	750	750
		TOPLAM	0	0	450	900	1350	1800	2250	2550	2550	2550	2550	2550	2550
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	3	6	9	12	15	15	21	24	24	33	36	42	45
		Arş.Gör./Uzman	3	6	9	15	21	24	24	24	24	27	27	27	27
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	25,0	33,3	37,5	46,2	50,0	53,1	42,5	40,5	37,0	35,4	
	İDARİ PERSONEL SAYISI		3	3	9	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER													
		DİĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı															
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	0	0	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	0	0	150	300	450	600	750	850	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	1	2	3	4	5	5	7	8	8	11	12	14	15
		Arş.Gör./Uzman	1	2	3	5	7	8	8	8	8	9	9	9	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	25,0	33,3	37,5	46,2	50,0	53,1	42,5	40,5	37,0	35,4	
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER													
		DİĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

Beslenme ve Diyetetik Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı															
Beslenme ve Diyetetik	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	0	0	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	0	0	150	300	450	600	750	850	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	1	2	3	4	5	5	7	8	8	11	12	14	15
		Arş.Gör./Uzman	1	2	3	5	7	8	8	8	8	9	9	9	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	25,0	33,3	37,5	46,2	50,0	53,1	42,5	40,5	37,0	35,4	
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER													
		DİĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

Ergoterapi Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı															
Ergoterapi	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	100	200	300	400	500	600	600	600	600	600	600
		II.Öğretim	0	0	50	100	150	200	250	250	250	250	250	250	250
		TOPLAM	0	0	150	300	450	600	750	850	850	850	850	850	850
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	1	2	3	4	5	5	7	8	8	11	12	14	15
		Arş.Gör./Uzman	1	2	3	5	7	8	8	8	8	9	9	9	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	25,0	33,3	37,5	46,2	50,0	53,1	42,5	40,5	37,0	35,4	
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER													
		DİĞER													
		TOPLAM													
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Spor Bilimleri Fakültesi, 21.07.2010 tarih ve 27648 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6005 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla Birlikte Kurulmuştur. Fakültenin amacı,

- İlgili bilim dallarında bilimsel araştırmalar yapmak, lisans ve lisansüstü düzeyde çağdaş bir eğitim-öğretim ortamını gerçekleştirmek,
- Gençleri, alanında donanımlı ve edindiği bilgi ve öğretim tekniklerini ilgililere aktarabilen,
- Bilimsel yöntemleri inceleyebilen, yorumlayabilen ve değerlendirebilen, analiz edebilen, kanıtlara ve araştırmalara dayalı çözüm önerileri geliştirebilen, karmaşık sorunları çözebilen,
- Bireysel ve takım üyesi olarak sorumluluk alabilen, hayat boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştiren, düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşabilen,
- Yabancı dili kullanarak, dünyadaki gelişmeleri ve yeni bilgileri izleyebilen,
- Meslektaşları ile iletişim kurabilen, ülke ve bölge ihtiyacına katkıda bulunacak şekilde elemanlar yetiştirmektir.

Şöyle ki; Spor Bilimleri Fakültesi, üniversitemizde bulunan diğer birimlerle bütünleşerek, işbirliğini üst düzeyde gerçekleştirerek, bilimin okul ve laboratuvarla sınırlı olmadığı bilinci içerisinde, toplumun ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik araştırma, planlama ve önerileri toplumun istifadesine sunulabilmesi sürecinde etkin rol oynayan öncü bir fakülte olmayı hedeflemektedir.

Çeşitli araştırma ve geliştirme faaliyetleriyle bütünleşerek, nitelikli insan gücüne daima ihtiyaç duyulmaktadır. Bu doğrultuda bölgenin mevcut durumu ve önümüzdeki zaman sürecinde oluşabilecek gelişmeler de dikkate alınarak üniversitemiz bünyesinde Spor Bilimleri Fakültesi’nin kurulmuş olması önemli bir ihtiyacı karşılayacaktır.

Spor Bilimleri Fakültesi bünyesinde, Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünün açılması kabul edilmiş, Olimpik Kış Sporları, Egzersiz ve Spor Psikolojisi Bölümlerinin açılması için YÖK’e müracaat edilmiştir.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ

Öğretmen yetiştirme, cumhuriyetin kuruluşundan bu yana gündemdeki yerini önemle koruyan bir konudur. Özellikle cumhuriyetin başlangıç yıllarında Atatürk’ün eğitime, dolayısıyla da öğretmene verdiği değer eğitim tarihimizde önemli ölçüde yer etmiş ve Türk eğitim sürecinin önemli bir oluşturucu ögesi, yönlendirici etkeni olmuştur. Bu nedenle, sporun her dalında ve insan kinesyolojisiyle ortaya çıkan uğraşlarda organizmanın yapı ve fonksiyonel işlevlerini bilen,

antrenmanın biyolojik, fizyolojik ve psikolojik stresine uyumları kavrayabilen, sporun toplum üzerinde etkilerini izleyip analiz ve sentez yapabilen, sorgulayabilen, değerlendirebilen, spor teşkilatının yapı ve işleyişini tanıyan, eğiticilik niteliği çerçevesinde ve alacağı derslerle sportif beceriyi kendini geliştirerek, bilimle bütünleşmiş olacak bireylere ihtiyaç duyulması göz önüne alındığında “**Spor Bilimleri Fakültesi Öğretmenlik Bölümü**” bu alanda hizmet verecek, çağdaş ve donanımlı öğretmenler yetiştirilmesini temin edecektir.

OLİMPİK KIŞ SPORLARI EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

Erzurum; kış turizmindeki atakları, iklimi ve coğrafi yapısı ve tesisleşme ile güçlü bir kış sporları merkezi potansiyeline kavuşmuştur. Bu potansiyel, kış sporları kültürünün tanıtımına, sevdirmesine ve ülkemizde bu kapsamda bulunan spor dallarının geliştirilmesine öncülük edecektir. 2011 Dünya Üniversitelerarası Kış Oyunları'nı gerçekleştirmiş olan Erzurum, dünya standartlarında tesislere kavuşmuş, spor yapmanın yanı sıra turizme de hizmet verecek potansiyele sahip olması nedeniyle önemli bir imkâna sahip olmuştur. Ancak gerek tesislerin kullanımı açısından gerekse sporcu yetiştirilmesinde görev alacak kalifiye elemanların eksikliği, performans sporu için önemli bir sorun oluşturmaktadır. Olimpik Kış Sporları Eğitimi Bölümü bu alanda hizmet vererek zamanın gereklerine uygun bilgi ve beceriye sahip eleman yetiştirmenin yanı sıra, geleceğin şampiyonlarının yetişmesi için bilimsel laboratuvar imkânlarıyla sporcu ve spor elemanlarını da destekleyecektir.

EGZERSİZ VE SPOR PSİKOLOJİSİ BÖLÜMÜ

Sporcunun sadece güce dayalı bir varlık olmadığı kabul edilirse, onun da bilimsel egzersiz ortamına ve ruh sağlığına ve buna dayalı olarak da psikolojik ortamın hazırlanmasına ihtiyacı vardır. Egzersiz ve spor psikolojisi, sporcuların duygu, düşünce ve davranışlarının analiz edilmesinde ve hedeflenen başarıya ulaşılmasında vazgeçilmez bir alandır. Bu nedenledir ki, sporu bilen psikolog eksikliğini ya da yokluğunun giderilmesi kaçınılmazdır. Spor psikologu akademisyen ve araştırmacı rolü ile gerek egzersiz ve spor bilimlerinin alt dalı olarak, gerekse psikolojinin alt dalı olarak üniversitelere kazandıracağı bilimsel ve teknolojik yeniliklerle, spor ve egzersiz psikolojisinin kuramlarının ve ilkelerinin uygulanması ve spor ortamındaki davranışların belirlenmesine ve açıklanmasına önemli kazançlar sağlayacağı aşikârdır. Uygulamacı rolü ile performansı geliştirici programlar üretmek, psikolojik değerlendirme tekniklerini kullanmak, bunalımı önleyici servis hizmetleri vermek, antrenörler ve sporla doğrudan ilgili olan diğer kişiler için programlar geliştirip, danışmanlık hizmetleri vermek hem ülke sporu açısından hem de üniversitemiz açısından büyük kazanç sağlayacaktır. Üniversitemiz bünyesinde “**Egzersiz ve Spor Psikolojisi**” alanına akademik bir statü kazandırmak, bilimsel ilerlemeye uyumlu, dünya genelinde daha iyi bir yer edinebilmesi, gelişmişlik

düzeyini yakalaması ve spor alanına yeni bir akademik kimlik kazandırması açısından önemli bir ihtiyaçtır.

ÖĞRENCİ VE PERSONEL PLANLAMASI (2012-2023)

Açılan bu bölümlerden hangilerine, ne zaman ve kaç öğrenci alınacağı; Kalkınma Bakanlığı tarafından verilmesi muhtemel yatırım bütçesi, buna bağlı olarak inşa edilebilecek kapalı mekan, öğretim elemanı temini, bilgi işlem laboratuvar gereksinimi, yerleşke alanında yaşanabilecek problemler, mezunların il, bölge ve Türkiye'deki olası istihdam durumu gibi hususlar göz önüne alınarak belirlenmiş ve Tablo 8'da verilmiştir.

Tablo 8: Spor Bilimleri Fakültesi Gelişim Planı Sayısal Değerler

Spor Bilimleri Fakültesi 2011-2023 Gelişim Planı (Toplam)														
Tüm Bölümler	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	120	240	420	600	780	960	1020	1080	1080	1080	1080
		II.Öğretim	0	120	240	420	600	780	840	900	900	900	900	900
		TOPLAM	0	240	480	840	1200	1560	1800	1920	1980	1980	1980	1980
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	4	8	11	14	17	21	24	31	34	35	35	38
		Arş.Gör./Uzman	5	9	11	12	13	15	18	19	21	24	27	28
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	14,1	21,8	32,3	40,0	43,3	42,9	38,4	36,0	33,6	31,9	30,0
	İDARİ PERSONEL SAYISI		3	3	9	12	12	12	12	12	12	12	12	12
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DiĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

Egzersiz ve Spor Psikolojisi Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı														
Egzersiz ve Spor Psikolojisi	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	0	0	60	120	180	240	300	360	360	360	360
		II.Öğretim	0	0	0	60	120	180	240	300	300	300	300	300
		TOPLAM	0	0	0	120	240	360	480	600	660	660	660	660
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	0	1	2	3	4	5	6	9	10	11	11	12
		Arş.Gör./Uzman	2	3	3	4	4	5	7	7	7	8	9	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	0,0	0,0	17,1	30,0	36,0	36,9	37,5	38,8	34,7	33,0	31,4
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DiĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı														
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	60	120	180	240	300	360	360	360	360	360	360
		II.Öğretim	0	60	120	180	240	300	300	300	300	300	300	300
		TOPLAM	0	120	240	360	480	600	660	660	660	660	660	660
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	1	3	4	4	5	6	7	9	10	10	10	12
		Arş.Gör./Uzman	1	3	4	4	4	5	5	6	7	8	9	10
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	20,0	30,0	45,0	53,3	54,5	55,0	44,0	38,8	36,7	34,7	30,0
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DiĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

Olimpik Kış Sporları Eğitimi Bölümü 2011-2023 Gelişim Planı														
Olimpik Kış Sporları Eğitimi	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	60	120	180	240	300	360	360	360	360	360	360
		II.Öğretim	0	60	120	180	240	300	300	300	300	300	300	300
		TOPLAM	0	120	240	360	480	600	660	660	660	660	660	660
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	3	4	5	7	8	10	11	13	14	14	14	14
		Arş.Gör./Uzman	2	3	4	4	5	5	6	6	7	8	9	9
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	17,1	26,7	32,7	36,9	40,0	38,8	34,7	31,4	30,0	28,7	28,7
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	1	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DiĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ'NÜN AÇILMA GEREKÇESİ:

Fen Bilimleri Enstitülerinin açılma gerekçesi ve görevleri, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu çerçevesinde lisansüstü programlar açmak ve araştırmaların yürütülmesini sağlamak olarak belirtilmiştir.

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ'NÜN AMACI VE HEDEFLERİ:

Enstitümüzün amacı, Erzurum Teknik Üniversitesi'nde Fen ve Mühendislik Bilimleri alanında lisansüstü eğitimi düzenlemek, alanlarında en yeni teknik ve metotları kavramış, geniş bakış açısına sahip, disiplinler arası çalışmaya yatkın yüksek nitelikli mühendis ve bilim insanları yetiştirmektir.

Enstitümüzün hedefleri;

- Dünyada gelişen teknolojiye paralel olarak yeni anabilim dalları açarak evrensel bilime katkıda bulunmak ve bu alanlarda yetişmiş insan gücü sağlamak,
- Üniversitemizde kurulacak olan 'Yüksek Teknoloji Merkezi' için nitelikli araştırmacı ve yüksek mühendisler yetiştirmek,
- Şehrimiz ve bölgemizin teknolojik gelişimine katkı sağlayıcı araştırma programları hazırlamak ve var olanları desteklemek,
- "ÜNİP" çerçevesinde bölgemizdeki diğer üniversiteler ile ortak yüksek lisans ve doktora programları oluşturmak,
- Sadece ulusal düzlemde değil uluslararası arenada da komşu ülkelerimizden lisansüstü öğrenciler kabul etmek,
- Uluslararası saygın üniversiteler ile yapılacak ikili anlaşmalar çerçevesinde lisansüstü öğrencilerimize 6 -12 ay süreyle yurtdışında eğitim aldirmek,
- Ülkemiz ve yurtdışında bulunan saygın araştırmacı ve akademisyenleri davetli konuşmacı olarak çağırarak ve seminerler verdirmek,
- Fen Bilimleri Enstitüsü nezdinde ulusal ve uluslararası sempozyumlar düzenlemek,
- Hakemli 'Erzurum Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi' çıkartmaktır.

Sonuç olarak Fen Bilimleri Enstitümüzü, kurulacak olan 'Yüksek Teknoloji Merkezi' ile koordineli çalışarak şehrimiz, bölgemiz ve komşu ülkelerimiz için lisansüstü eğitim üssü haline getirmeyi hedeflemekteyiz.

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜNÜN YAPILANMASI:

Fen Bilimleri Enstitüsünün idari yapılanması 2011 yılından itibaren başlatılmış olup çeşitli anabilim dallarının açılması ve öğrenci alınması ile ilgili planlama çalışmaları başlatılmıştır. Tahmini öğrenci, idari ve akademik personel alımının yıllara göre dağılımı Tablo 9'da verilmektedir.

Tablo 9: Fen Bilimleri Enstitüsü Gelişim Planı Sayısal Değerler

Fen Bilimleri Enstitüsü 2011-2023 Gelişim Planı														
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Fen Bilimleri	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	60	115	190	280	410	550	675	825	975	1200	1450
		II.Öğretim	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		TOPLAM	0	60	115	190	280	410	550	675	825	975	1200	1450
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	0	40	51	59	75	83	94	105	125	135	147	160
		Arş. Gör.	0	5	8	12	16	18	21	25	27	30	36	45
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	1,5	2,3	3,2	3,7	4,9	5,9	6,4	6,6	7,2	8,2	9,1
	İDARİ PERSONEL SAYISI		1	3	5	7	8	9	10	11	12	12	13	13
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		Diğer												
		TOPLAM												
Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı														

Tabloda verilen akademik personel sayısı, Fen Bilimleri Enstitüsü bünyesindeki anabilim dallarında bulunan öğretim elemanları ile herhangi bir fakülte bünyesinde yer almayan fakat Fen Bilimleri Enstitüsü bünyesinde sadece lisansüstü çalışmalara dönük olarak açılacak olan bölümler (örneğin, Nanoteknoloji Mühendisliği, Enerji Mühendisliği, MEMS Mühendisliği vb. gibi) için istihdam edilecek akademik personeli göstermektedir.

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ'NDE AÇILACAK ANABİLİM DALLARI:

- Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı
- Elektrik-Elektronik Mühendisliği Anabilim Dalı
- Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı
- Makina Mühendisliği Anabilim Dalı
- İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı
- Kimya Mühendisliği Anabilim Dalı
- Mimarlık
- İç Mimarlık
- Şehir ve Bölge Planlama
- Matematik Anabilim Dalı
- Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı

2012-2013 Eğitim-Öğretim döneminde lisans programına başlaması planlanan Anabilim Dallarında 2013-2014 Eğitim-Öğretim döneminde ilk lisansüstü öğrencilerin alınması planlanmaktadır.

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Sosyal Bilimler Enstitüsü, üstlendiği eğitim-öğretim hizmetlerini, evrensel nitelikteki bilimsel araştırma ve diğer faaliyetlerle destekleyip, sürekli öğrenen bir yapı içerisinde öğreten bir kurum olarak, mükemmeliyetçi bir anlayışı hedeflemektedir. Sosyal Bilimler Enstitüsü bu anlayışı sürdürmek amacıyla, bir araştırma kurumu olarak, analitik düşünme yeteneğini geliştirip bu yeteneği bilimsel ve pratik üretkenliğin artırılmasına yönelterek bölgemizin ve Ülkemizin kalkınmasına ve dünya bilimine katkı sağlayacak lisansüstü araştırmaların yapılmasını ve evrensel değerde bilgi içeren bilimsel faaliyetlerin gerçekleştirilmesini kendisine hedef olarak belirlemiştir. Ayrıca bir eğitim-öğretim kurumu olarak ise, öğrencilerini evrensel düzeyde ihtiyaç duyacakları bilgi ve yetenekle donatan, eleştirel düşünceye sahip, evrensel ölçekte araştırma yapabilen ve projeler üretebilen üstün nitelikli profesyoneller, araştırmacılar, uzmanlar ve bilim insanları yetiştiren, üretilen projeleri toplumun hizmetine sunan ve üniversite-toplum, işbirliğinin sağlanmasında görev alan bir kurum olmayı seçmiştir.

Tablo 10: Sosyal Bilimler Enstitüsü Gelişim Planı Sayısal Değerler

Sosyal Bilimler Enstitüsü 2011-2023 Gelişim Planı														
YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Sosyal Bilimler	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	65	100	210	290	390	510	645	810	960	1110	1250
		II.Öğretim	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		TOPLAM	0	65	100	210	290	390	510	645	810	960	1110	1250
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	0	47	64	79	100	119	140	167	190	199	202	222
		Arş.Gör.	0	4	7	13	17	20	23	26	29	33	37	44
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	0,0	1,4	1,6	2,7	2,9	3,3	3,6	3,9	4,3	4,8	5,5	5,6	
	İDARİ PERSONEL SAYISI	1	2	3	3	5	7	10	11	11	11	12	12	
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DİĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ'NÜN AÇILMA GEREKÇESİ:

Sağlık Bilimleri Enstitülerinin açılma gerekçesi ve görevleri, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu çerçevesinde lisansüstü programlar açmak ve araştırmaların yürütülmesini sağlamak olarak belirtilmiştir.

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ'NÜN AMACI VE HEDEFLERİ:

Enstitümüzün amacı, Erzurum Teknik Üniversitesi'nde Sağlık Bilimleri alanında lisansüstü eğitimi düzenlemek ve disiplinlerarası çalışmaya yatkın bilim insanları yetiştirmektir.

Enstitümüzün hedefleri;

- Dünyada gelişen teknolojiye paralel olarak yeni anabilim dalları açarak evrensel bilime katkıda bulunmak ve bu alanlarda yetişmiş insan gücü sağlamak,
- Şehrimizin sağlık üssü olması için gerekli projeler hazırlamak,
- "ÜNİP" çerçevesinde bölgemizdeki diğer üniversiteler ile ortak yüksek lisans ve doktora programları oluşturmak,
- Sadece ulusal düzlemde değil uluslararası arenada da komşu ülkelerimizden lisansüstü öğrenciler kabul etmek,
- Uluslararası saygın üniversiteler ile yapılacak ikili anlaşmalar çerçevesinde lisansüstü öğrencilerimize 6 -12 ay süreyle yurtdışında eğitim aldirmek,
- Ülkemiz ve yurtdışında bulunan saygın araştırmacı ve akademisyenleri davetli konuşmacı olarak çağırmak ve seminerler verdirmek,
- Sağlık Bilimleri Enstitüsü nezdinde ulusal ve uluslararası sempozyumlar düzenlemek.

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜNÜN YAPILANMASI:

Sağlık Bilimleri Enstitüsünün idari yapılanması 2013 tarihinden itibaren başlatılacak olup çeşitli anabilim dallarının açılması ve öğrenci alınması ile ilgili planlama çalışmaları başlatılmıştır. Tahmini öğrenci ve idari personel alımının yıllara göre dağılımı Tablo 11'de verilmektedir.

Tablo 11: Sağlık Bilimleri Enstitüsü Gelişim Planı Sayısal Değerler

Sağlık Bilimleri Enstitüsü 2011-2023 Gelişim Planı														
Sağlık Bilimleri	YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	20	45	70	95	160	250	325	425	550	630	750
		II.Öğretim	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		TOPLAM	0	20	45	70	95	160	250	325	425	550	630	750
	AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	0	6	11	14	17	19	23	27	35	38	46	50
		Arş.Gör.	0	2	4	7	11	14	16	19	22	24	28	33
	KADROLU ÖĞRETİM ELEMANI BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI		0,0	3,3	4,1	5,0	5,6	8,4	10,9	12,0	12,1	14,5	13,7	15,0
	İDARİ PERSONEL SAYISI		0	1	3	5	6	8	8	8	8	8	10	10
	KAPALI ALAN (m ²)	BÖLÜMLER												
		DİĞER												
		TOPLAM												
	Kapalı Alan (m ²) / Öğrenci Sayısı													

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ'NDE AÇILACAK ANABİLİM DALLARI:

- Fizyoterapi ve Rehabilitasyon
- Beslenme ve Diyetetik
- Ergoterapi

2013-2014 Eğitim-Öğretim döneminde ilk lisansüstü öğrencilerin alınması planlanmaktadır.

YÜKSEK TEKNOLOJİ ARAŞTIRMA MERKEZİ

NEDEN YÜKSEK TEKNOLOJİ MERKEZİ:

İleri teknoloji alanında araştırma ve geliştirme çalışmaları nanoteknolojinin de gelişmesiyle birlikte gelişmiş ülkelerde özellikle son on yıldan beri yoğun bir şekilde devam etmektedir. Nanoteknolojinin ve malzeme biliminin (akıllı malzemeler) gelişmesine paralel olarak geliştirilen yüksek teknolojik ürünler hemen her alanda; savunma sanayisinde (lazer silahlar ve termal dedektörler gibi), tekstilde, otomotiv sektöründe, endüstride, inşaatta, moleküler elektronikde, biyosensörler ve biyoenformatikte, kuantum bilgisayarlarda, nano robotlarda, yeni tedavi yöntemlerinde ve ilaç sanayisinde devrim yaratacak nitelikte yer almaya başlamıştır. Dünyada ileri teknoloji tabanlı araştırma yapan merkezler ya yüksek teknoloji ya da daha popüler adıyla nanoteknoloji merkezi olarak adlandırılmaktadır. Öte yandan bu merkezlerde hem nanoteknoloji hem de daha makro boyutta örneğin mikroteknoloji (bilgisayar çip teknolojisindeki önemini uzun yıllar koruyacağı öngörülmektedir) alanında çalışmalar yoğun bir şekilde yürütülmektedir. Bu noktadan hareketle kurmayı planladığımız merkezin adı, dünyadaki realite ve teknolojinin gelişim trendi göz önüne alınarak “Yüksek Teknoloji Merkezi” olarak adlandırılmıştır.

Yüksek teknolojik ürünlerin hayatımızda yer alması için ilk aşamada Ar-Ge çalışmalarının yapılması kaçınılmaz olduğundan son yıllarda ABD, Japonya ve AB ülkelerinde milyarlarca dolar yatırımlarla yüksek teknoloji araştırma merkezleri kurulmuştur. Sadece ABD’de kamu kaynakları ile Stanford, Harvard, Cornell gibi tanınmış 13 üniversitede ve birçok ulusal merkezde 46 yüksek/nano teknoloji araştırma laboratuvarları kurulmuştur. Komşumuz İran’da Sharif Üniversitesi’nde 2005 yılında kurulan Ulusal Nanobilim ve Nanoteknoloji Enstitüsü’nde disiplinler arası doktora programı ile birlikte bilimsel araştırmalar da yürütülmekte, elliye yakın yüksek teknoloji şirketi bulunan İsrail’de hükümet yüksek teknolojiye yaptığı desteği 250 milyon dolara çıkardığını açıklamış, Rusya gelecek 8 yıllık dönemde yüksek teknolojik araştırmalar için 7 milyar dolar kaynak ayırdığını ilan etmiş, Çin ve Finlandiya’nın ortak nanoteknoloji araştırma projeleri başlatmak üzere anlaşma yapmış oldukları göz önüne alındığında bu ülkelerin yüksek teknoloji devriminde yer almak ve gelişen pazardan pay kapmak için kıyasıya bir yarışa girdikleri anlaşılmaktadır.

Son yıllarda hızla değişen ve gelişen teknolojik gelişmelere ayak uydurmak için ülkemizde de Kalkınma Bakanlığı ve TÜBİTAK kanalıyla üniversitelerimizde geliştirilen akademik Ar-Ge projelerine önemli destekler verilmeye başlanmıştır. Ayrıca üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmek için TÜBİTAK ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı işbirliği ile yeni destek programları da (SanTez gibi) başlatılmıştır. Kamu kaynaklı proje destekleriyle birlikte, örneğin ülkemizde 2004 yılında Ar-Ge harcamalarının GSMH’daki payı %0.48 iken bu oran 2010 yılında %0.86’ya yükselmiştir.

(Kaynak:http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/istatistikler/BTY01.pdf).

Ülkemizdeki Ar-Ge yatırımları son altı yılda iki katına çıkmış olmakla birlikte OECD ülkeleri ortalamasının (%2.27) hala gerisinde olduğumuz gerçeği de göz önünde bulundurulmalıdır.

Bilkent Üniversitesinde 2008 yılında kurulan Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi (UNAM), ülkemizde nano ve yüksek teknoloji alanında kurulan ilk ulusal merkez olma hüviyetini kazanmıştır. UNAM Direktörü Prof. Dr. Salim Çıracı, çoğunluğu Kalkınma Bakanlığı ve bir kısmı da özel sektör destekli projelerle UNAM merkezi için gerçekleştirilen toplam yatırımın 90 milyon dolara ulaştığını söylemektedir. Diğer bir teknoloji üssü (Sabancı Üniversitesi Nanoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi-SUNUM) Sabancı Üniversitesi'nde Haziran 2011'de kurulmuştur. Kalkınma Bakanlığı ve Sabancı Vakfı tarafından finanse edilen merkez yaklaşık olarak 50 milyon TL'ye mal olmuştur.

GEREKÇE:

2007-2013 dönemine ilişkin uluslararası gelişmeler ve temel eğilimler doğrultusunda, Türkiye ekonomisine ilişkin geçmiş dönemdeki gelişmeler ile mevcut ekonomik ve sosyal gelişmeler dikkate alınarak hazırlanan Dokuzuncu Kalkınma Planının vizyonu, *“istikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen ve AB'ye üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye”* olarak belirlenmiştir. Dokuzuncu Kalkınma Planı raporunda; AB uyum sürecinde Ar-Ge yatırımlarına öncelik verilmesi, kalite güvence sisteminin geliştirilmesi, sektör için vasıflı araştırmacı ve kalifiye insan gücü yetiştirilmesi, bu amaçla TÜBİTAK-Üniversite-Sanayi işbirliğinin geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bunun gerçekleştirilmesi için üniversitelerin ve Ar-Ge merkezlerinin yeterli alt yapıda olması gerekir. Erzurum, vasıflı iş gücü, tecrübe ve girişimci potansiyeline sahip bir şehirdir. Böyle bir merkezin kurulması ve Ar-Ge çalışmalarının yapılması durumunda; bölgede ileri teknoloji alanında ana sanayi ve yan sanayinin gelişmesi, küresel pazar payının artması, yeni pazarlara açılması, yeni tasarımlar ve ürünler geliştirme potansiyeli vardır.

İlgili raporun **Ar-Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi** başlığı altında şu ifadeler yer almaktadır: *“Yenilikçilik, rekabetçi ekonomik yapının en önemli unsurlarından biridir ve yeniliklerin büyük kısmı bilgi ve teknoloji üreten Ar-Ge faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. Ülkemizde Ar-Ge altyapısı büyük oranda üniversiteler ve kamu araştırma kurumlarında yer almakta ve araştırma faaliyetlerinin çoğunluğu buralarda gerçekleştirilmektedir. Ar-Ge faaliyetlerini gerçekleştiren, bu faaliyetlere destek sağlayan ve bu faaliyetlerin sonucunda ortaya çıkan bilgi ve teknolojiyi kullanan kurumlar arasında güçlü bir bağ kurulamamış olması nedeniyle, Ar-Ge faaliyetlerinin sonuçları uygulamaya geçirilememekte ya da yapılan araştırmalar genellikle sanayinin ihtiyaç ve talebinden uzak olmaktadır.*

Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payı 2002 yılı itibarıyla yüzde 0,67 olup, bilim ve teknoloji alanında gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında oldukça düşük olduğu görülmektedir. 2005 yılından

itibaren bilim ve teknolojiye ayrılan kamu kaynakları önemli ölçüde artırılmış olmakla birlikte, Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payı halen yüzde 1'in altındadır.

VIII. Plan döneminde, çeşitli üniversitelerde stratejik alanlarda mükemmeliyet merkezleri oluşturulmuştur. Bunun yanında, 2002 yılından itibaren bilim insanı yetiştirmeye yönelik projeler ve 2004 yılından itibaren de çok ortaklı, disiplinler arası niteliğe sahip projeler desteklenmeye başlanmıştır.

Teknoloji geliştirme bölgeleri, teknoloji merkezleri, duvarsız teknoloji kuluçka merkezleri ve üniversite-sanayi ortak araştırma merkezlerinin faaliyetlerinin desteklenmesine devam edilmiştir.

2005 yılında TÜBİTAK tarafından uygulamaya geçirilen Türkiye Araştırma Alanı Programı kapsamında, "Akademik ve Uygulamalı Ar-Ge Destek", "Kamu Ar-Ge Destek", "Sanayi Ar-Ge Destek", "Savunma ve Uzay Ar-Ge Destek", "Bilim ve Teknoloji Farkındalığını Artırma" ve "Bilim İnsanı Yetiştirme ve Geliştirme" Programları başlatılmıştır.

Ülkemizde iktisaden faal 10.000 kişiye düşen tam zaman eşdeğeri araştırmacı personel sayısı 2002 yılı itibarıyla 13,6 olup, 66,6 olan OECD ortalamasının oldukça altındadır. Ayrıca, ülkemizdeki araştırmacıların yüzde 73,1'i yükseköğretim kurumlarında görev yapmakta iken, gelişmiş ülkelerde araştırmacıların yüzde 70'i özel sektörde çalışmaktadır.

AB'nin bilim ve teknoloji alanındaki Altıncı Çerçeve Programına ülkemizce tam katılım sağlanmış olmasına karşın, Programa ödenen katılım payına oranla projelerden sağlanan geri dönüş oldukça düşük kalmıştır. Bu durumun en önemli nedenleri AB araştırma ağı ile bağlantının, Ar-Ge altyapısının ve araştırmacı sayısının yetersizliğidir." (Kaynak: Dokuzuncu Kalkınma Planı 2007-2013, 1 Temmuz 2006 Cumartesi - Mükerrer Resmî Gazete Sayı : 26215).

Raporda belirtilen hususlar göz önüne alındığında ülkemizin iki büyük şehrinde (Ankara ve İstanbul) kurulan teknoloji merkezlerine ilave olarak en az üç bölgemizde (Doğu Anadolu, Karadeniz, Güneydoğu Anadolu) bulunan üniversitelerimize ve komşu ülkelere (Türk Cumhuriyetleri ve güney komşularımız) hizmet verecek olan bir ileri teknoloji merkezinin kurulması zarureti vardır. Ayrıca raporda da belirtildiği gibi sekizinci plan döneminden itibaren disiplinler arası niteliğe sahip projelerin desteklenmeye devam edildiği vurgulanmakta ve Ar-Ge altyapısı ile araştırmacı sayısının yetersizliğinden söz edilmektedir. Disiplinler arası niteliğe sahip olacak bu merkez ile ülkemizde hem Ar-Ge altyapımızın gelişmesine hem de ileri teknoloji alanında çalışan araştırmacı sayısının artırılmasına önemli katkılarda bulunulmuş olacaktır.

AMAÇ VE MİSYON:

Yüksek Teknoloji Merkezi projesinin amacı, üniversite-sanayi işbirliği kapsamında öncelikli olarak bölgede ve ileriki aşamalarda da ülke genelinde faaliyet gösteren yüksek teknoloji kuruluşları arasında Ar-Ge işbirliğini geliştirmek, uzun vadede yüksek teknoloji alanında bir mükemmeliyet

merkezi oluşturmaktır. Kurulacak merkezde yer alacak ileri teknoloji laboratuvarlarında; bölgemizde ve ülke genelindeki araştırmacılar bilimsel araştırmalarını yürütebilecek, merkez ile ortak projeler yürütülmesine imkan tanınacak, danışmanlık hizmetleri verilecek, kalifiye insan gücü yetiştirilecek, üniversite-sanayi işbirliği kapsamında Ar-Ge çalışmaları yürütülecek ve ilgili alanda Ar-Ge çalışması yapan üniversiteler ve Ar-Ge kuruluşları ile işbirliği geliştirilecektir. Ayrıca kurulacak bu merkez aracılığı ile ölkemiz sanayi ve Ar-Ge merkezlerinin laboratuvarlarında çalışacak vasıflı kalifiye eleman yetiştirilecektir.

Bu bağlamda Yüksek Teknoloji Merkezi'nin misyonunu şu şekilde özetleyebiliriz:

- Yüksek teknolojide her türlü araştırma donanımına, bilimsel deneyim ve altyapıya sahip olan bir interdisipliner araştırma merkezi gerçekleştirmek,
- Üniversitemiz Fen Bilimleri Enstitüsü ile koordinasyon ve işbirliği çerçevesinde Türkiye'nin ihtiyacı olan yüksek teknoloji alanında uzmanlar ve araştırmacılar yetiştirmek,
- Türkiye'nin yüksek teknoloji alanında rekabet gücünü artırmak için alanında uzman araştırmacılarla birlikte araştırma-geliştirme çalışmaları yapmak ve prototipler geliştirmek,
- Yüksek Teknoloji Merkezi'nin yurt dışında çalışan ve uluslararası üne sahip olan bilim adamlarımızın buluştukları bir platform haline gelmesini sağlamak,
- Bir Ar-Ge merkezi olarak üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmek ve ilgili birim ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlayarak yüksek teknolojideki gelişmelerden onları haberdar etmek.

YÜKSEK TEKNOLOJİ MERKEZİ'NİN YAPILANMASI:

Yüksek Teknoloji Merkezi'nde sürekli çalışan araştırmacı sayısının 50 ve idari personel sayısının da 8 olması planlanmıştır. Merkezde mikro ve nano fabrikasyona imkan sağlayan iki adet temiz oda (100 ve 1.000 sınıf), 10 adet multidisipliner laboratuvar, ortak kullanım alanları, konferans salonları ve ofislerin yer alması planlanmaktadır. İnşa edilecek toplam kapalı alan 8.000 m², iç donanım ve makine teçhizat dahil tahmini toplam maliyet 35 Milyon TL olarak planlanmıştır.

SONUÇ:

Son yıllarda yabancı ölkeler yüksek teknoloji ürünlerine yeni pazarlar aramak için Türkiye'ye çıkarma yaparken, ölkemizde de yüksek teknolojik ürünler üniversitelerimizin teknokentlerinde kurulan şirketlerde ve teknoloji şirketlerinde üretilerek yurtdışına ihraç edilmektedir. Son yıllarda yüksek

teknolojik ürünlerin ihracatında artış kaydedilmiş ve yüksek teknoloji ihracatının toplam ihracat içerisindeki payı %2.9'dan, %5.2'ye erişmiştir. (Kaynak:<http://www.turktrade.org.tr/tr/article/yuksek-teknoloji-urunlerinin-dis-ticaretteki-payi-ve-sektorel-dagilimi.aspx>).

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı da "Düşük teknoloji üretiminden, ortanın üstü ve yüksek teknolojiye doğru geçişi belirli bir stratejik plan dahilinde başarmak durumundayız. Bunun için bilgi yoğun veya teknoloji tabanlı üretim yapmalı, sanayide Ar-Ge ve inovasyona dayalı çalışmalar desteklenmelidir. Günümüzde ancak yüksek teknolojiye dayalı, katma değeri yüksek ürünlerle rakiplerimize karşı 'biz de varız' diyebiliriz. Eğer Türkiye, dünyada ilk 10'da yer alan küresel aktör olacaksa, toplam üretim içerisindeki yüksek teknoloji ürün üretimini yüzde 20'ye çıkarmak zorundadır. Bunun yolu da Ar-Ge ve inovasyondan geçmektedir" şeklinde bir açıklama yapmıştır.

Ülkemizde 51 Ar-Ge merkezi ve burada 12.000 civarında Ar-Ge personeli çalışmaktadır. İncelemede olan 6 Ar-Ge merkezinin de onaylanması durumunda Ar-Ge merkezi sayısı 60'a yaklaşacaktır. Dolayısıyla bu merkezlerde çalışacak nitelikli Ar-Ge personeli ihtiyacı da her geçen gün artmaktadır.

Bilim ve teknolojinin sınırlarında araştırma yapmak için her türlü teçhizat ve donanımın bir yerde toplandığı, bu donanımın günün her saatinde çalışır vaziyette araştırmacının hizmetine sunulduğu bir araştırma merkezinin şehrimiz ve bölgemizde gerçekleştirilecek Ar-Ge çalışmalarına büyük bir katkısı olacaktır. Ayrıca araştırmacılar, Yüksek Teknoloji Merkezi'nde yararlanabilecekleri en ileri seviyede disiplinler arası deneyim ve bilimsel altyapıyı da bulabileceklerdir. Yüksek Teknoloji Merkezi'nde kurulacak araştırma altyapısı, projeler kapsamında konuyla ilgilenen bütün bilim insanlarımızın hizmetine sunulacaktır. Bu hizmet sadece şehrimizle sınırlı kalmayacak, ülkemizin Ankara'dan bu tarafa kurulacak ilk Yüksek Teknoloji Merkezi olması nedeniyle Doğu Anadolu bölgemizde, çevre bölgelerimizde ve komşu ülkelerde bulunan üniversitelerdeki araştırmacılar için de en önemli uğrak yeri olacaktır. Ayrıca bu merkezin kurulması ile şehrimizde ve bölgemizde yüksek teknoloji alanında ana ve alt sanayinin gelişmesinde ve böylece ülkemizin yüksek teknoloji alanında kendine yeten hatta teknoloji ihraç eden ülke konumuna gelmesinde önemli katkıları olacağı kanaatindeyiz.

EKONOMİK VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Bu merkezin amacı; bilimsel araştırma yöntemleri kullanarak il, bölge ve ülkenin ekonomik ve sosyal sorunları üzerine uygulamalı araştırmalar (özellikle doktora tezleri) yapmak, bu araştırmalara dayanarak mevcut politikaları değerlendirmek ve farklı politika önerileri geliştirerek ilgililere aktarmaktır.

Merkez, bu amaca ulaşmak için aşağıdaki çalışmaları yapar:

- Bilimsel araştırma, inceleme ve uygulama yapar ve yaptırır, bu tür çalışmalara katılır ve teşvik eder.
- Ulusal ve uluslararası düzeyde seminerler, konferanslar, kongreler, sempozyumlar, paneller ve eğitim programları düzenler.
- Merkezin çalışma alanı kapsamında kamu ve özel sektör kuruluşlarının karşılaştıkları sorunların çözümüne yönelik araştırma ve inceleme yapar, görüş bildirir, rapor hazırlar, danışmanlık hizmeti sunar, işbirliği yapar, proje ve benzeri çalışmaları yürütür.
- Çalışma alanı ile ilgili konular üzerinde eğitim ve geliştirme programları düzenler, programları başarı ile tamamlayanlara sertifika verir.
- Çalışmaları ve faaliyetleri ile ilgili konularda yayın yapar.
- Merkezin ilgi alanında araştırma ve uygulama yapacak öğretim elemanlarını teşvik eder.

GENEL ÖZET

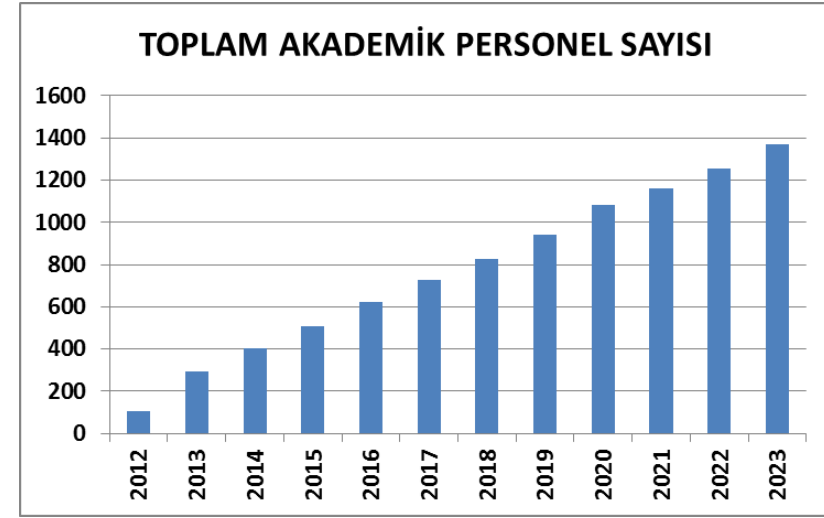
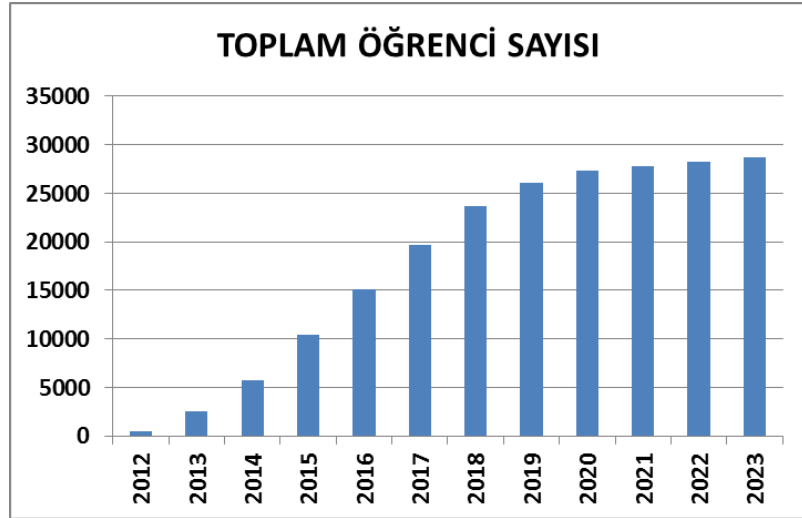
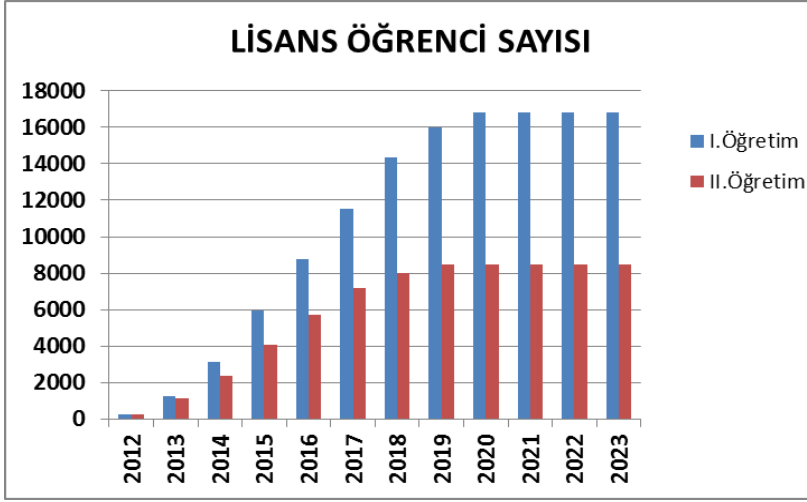
Yukarıdaki bölümde, Erzurum Teknik Üniversitesi'ndeki birimler için ayrı ayrı verilen sayısal bilgiler bu bölümde özetlenmiştir.

Tablo 12: Gelişim Raporu Sayısal Değerleri.

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ LİSANS VE LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ-AKADEMİK PERSONEL SAYI VE ORANLARI GELİŞİMİ													
YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
LİSANS ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	250	1260	3140	5940	8740	11540	14340	15980	16800	16800	16800	16800
	II.Öğretim	250	1110	2340	4040	5740	7190	8030	8500	8500	8500	8500	8500
	TOPLAM	500	2370	5480	9980	14480	18730	22370	24480	25300	25300	25300	25300
AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	53	88	120	150	183	215	256	298	347	367	392	417
	Arş.Gör., Uzman	54	102	139	176	206	237	256	276	306	334	366	398
ÖĞRENCİ/ÖĞRETİM ELEMANI ORANI		4.67	12.47	21.16	30.61	37.22	41.44	43.69	42.65	38.74	36.09	33.38	31.04
LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ SAYISI	I.Öğretim	0	145	260	470	665	960	1310	1645	2060	2485	2940	3450
	II.Öğretim	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	TOPLAM	0	145	260	470	665	960	1310	1645	2060	2485	2940	3450
AKADEMİK PERSONEL SAYISI	Öğretim Üyesi	0	93	126	152	192	221	257	299	350	372	395	432
	Arş.Gör.	0	11	19	32	44	52	60	70	78	87	101	122

GENEL TOPLAM													
YILLAR		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ÖĞRENCİ SAYISI		500	2515	5740	10450	15145	19690	23680	26125	27360	27785	28240	28750
AKADEMİK PERSONEL SAYISI		107	294	404	510	625	725	829	943	1081	1160	1254	1369

Tablo 13: 2012-2023 Tahmini Öğrenci ve Akademik Personel Sayıları

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ İHTİYAÇ PROGRAMI

KAPALI MEKÂN İHTİYACI

2023 yılı için tahmini öğrenci sayısı Örgün Öğretim ve İkinci Öğretim ile birlikte 25,300'dür. Öğrenci başına en az 12.5 m²'lik kapalı alan olması gerekliliğinden hareketle kampüs alanında toplam 282,935 m²'lik kapalı alan planlanmaktadır. Kampüs alanı ile ilgili olarak aşağıdaki konularda çalışmalar yapılmıştır.

Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 20.07.2011 tarih ve 21745 sayılı yazıları ile üniversitemize tahsis edilen Yakutiye ilçesi İstasyon mahallesinde bulunan mülkiyeti hazineye ait olan 2 ada 55 parsel numaralı taşınmazla ilgili olarak imar çalışmalarına başlandı. Bununla ilgili olarak resmi kurumlarla yazışmalar yapıldı. Bunlar;

- Kadastro İl Müdürlüğünden taşınmazın mülkiyet sınırlarını gösterir koordinatlı çap alındı.
- Planlarla ilgili olarak Büyükşehir Belediyesinden;
  - 1- 1/25000 ölçekli imar planı revizyonu
  - 2- 1/5000 ölçekli nazım imar planı
    - Alt belediyeden,
  - 1- 1/1000 ölçekli uygulama planı
- Büyükşehir belediyesinden gelen cevap yazıda yukarıda istenen planların yaptırılmasına ilişkin ihale sürecinin devam ettiği ve bunların ancak 2012 yılı ikinci yarısında verilebileceği belirtilmektedir. Dolayısıyla 2012-2013 eğitim-öğretim sezonunda üniversitemize öğrenci alınacağı için yukarıda bahsedilen planların yapımı üniversitemiz tarafından gerçekleştirilip ilgili belediyelere sunulmuştur.
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ile tahsis edilen arazinin üniversite yerleşke alanı inşaat yapılması için uygun bir vasfa dönüştürülmesiyle ilgili yazışmalar yapıldı.
- Tahsis edilen arazinin etrafından geçen temiz su ve pis su şehir hattının gösterilmesi için E.S.K.İ ile yazışma yapıldı.

Tablo 14: Erzurum Teknik Üniversitesi gelişim planı çerçevesinde binaların tahmini bedelleri

Sıra No	FAKÜLTE	TOPLAM ÖĞRENCİ	ALAN(m2)	TOPLAM MALİYET	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	5400	67,500	57,375,000	3,750,000	4,500,000	5,250,000	5,250,000	5,250,000	5,250,000	4,687,500	4,687,500	4,687,500	4,687,500	4,687,500	4,687,500
2	İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	4200	52,500	44,625,000		4,250,000	4,300,000	4,300,000	4,300,000	4,300,000	3,862,500	3,862,500	3,862,500	3,862,500	3,862,500	3,862,500
3	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	2520	31,500	26,775,000			2,835,000	2,835,000	2,835,000	2,835,000	2,572,500	2,572,500	2,572,500	2,572,500	2,572,500	2,572,500
4	FEN FAKÜLTESİ	1450	18,125	15,406,250		2,312,500	1,615,000	1,365,000	1,500,000	1,804,000	1,136,000	1,136,000	1,136,000	1,136,000	1,136,000	1,129,750
5	SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	1800	21,600	18,360,000		2,000,000	1,500,000	1,750,000	1,750,000	1,731,000	1,532,000	1,532,000	1,532,000	1,530,000	1,769,000	1,734,000
6	SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	1080	12,960	11,016,000		2,937,500	1,500,000	1,000,000	1,115,000	1,080,000	564,000	564,000	564,000	564,000	564,000	563,500
7	ENSTİTÜ BİNASI		4,000	3,000,000							500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000
8	REKTÖRLÜK		3,000	3,000,000	3,000,000											
9	İDARİ BİRİMLER		4,000	3,000,000	3,000,000											
10	KONGRE MERKEZİ		8,000	7,500,000							1,000,000	1,350,000	1,000,000	1,000,000	1,750,000	1,400,000
11	MERKEZİ DERSLİK		8,000	6,000,000							500,000	600,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,900,000
12	KÜTÜPHANE		8,000	6,000,000			600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000
13	10 DERSLİK EĞİTİM BİNASI		6,250	6,250,000	6,250,000											
14	NİZAMİYE+ÇEVRE DUVARI YAPIM İŞİ			2,000,000	1,000,000	1,000,000										
15	ALT YAPI YAPIM İŞİ			12,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000
16	KONUK EVİ		5,000	4,000,000			400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000
17	LOJMAN(100 adet)		12,500	8,000,000	2,000,000	2,000,000	1,750,000	1,150,000	1,100,000							
18	YEMEKHANE		6,000	5,000,000							750,000	1,250,000	503,000	1,000,000	897,000	600,000
19	ALİŞVERİŞ MERKEZİ		9,000	7,250,000				1,150,000	1,000,000	950,000	650,000	550,000	750,000	950,000	500,000	750,000
20	YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU		5,000	4,000,000						875,000	1,071,000	370,000	850,000	436,000	398,000	
	TOPLAM	16450	282,935	250,557,250	20,000,000	20,000,000	20,750,000	20,800,000	20,850,000	20,825,000	20,825,500	20,974,500	20,957,500	21,238,500	21,636,500	21,699,750
	EĞİTİM ALANI TOPLAM(m2)		227,435													
	İDARİ VE SOSYAL ALAN TOPLAM(m2)		55,500													

Tablo 15: Erzurum Teknik Üniversitesi gelişim planı çerçevesinde teknik ve sosyal donatı alanlarının tahmini bedelleri

Sıra No	FAKÜLTE	TOPLAM ÖĞRENCİ	ALAN(m2)	TOPLAM MALİYET	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	YÜKSEK TEKNOLOJİ MERKEZİ		7,500	15,000,000			5,000,000	5,000,000	5,000,000				
2	SPOR TESİSLERİ		10,000	10,000,000		3,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	1,000,000			
3	STADYUM		5,000	5,000,000			1,000,000	1,000,000	1,000,000	2,000,000			
	TOPLAM		22,500	30,000,000	0	3,000,000	8,000,000	8,000,000	8,000,000	3,000,000			

Tablo 16: Erzurum Teknik Üniversitesi gelişim planı çerçevesinde kapalı alan özet tablosu

Sıra No	FAKÜLTE	TOPLAM ALAN	TOPLAM MALİYET	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	EĞİTİM BİNALARI	227,435	186,807,250	10,000,000	16,000,000	17,000,000	16,500,000	16,750,000	17,875,000	15,925,500	15,224,500	15,704,500	15,288,500	15,489,500	15,049,750
2	İDARİ BİNALAR VE ALTYAPI İŞLERİ	55,500	63,750,000	10,000,000	4,000,000	3,750,000	4,300,000	4,100,000	2,950,000	4,900,000	5,750,000	5,253,000	5,950,000	6,147,000	6,650,000
3	SPOR TESİSLERİ	15,000	15,000,000		3,000,000	2,250,000	2,200,000	2,150,000	2,175,000	2,174,500	1,050,500				
4	YÜKSEK TEKNOLOJİ MERKEZİ	7,500	15,000,000			5,000,000	5,000,000	5,000,000							
	TOPLAM	297,935	280,557,250	20,000,000	23,000,000	28,000,000	28,000,000	28,000,000	23,000,000	23,000,000	22,025,000	20,957,500	21,238,500	21,636,500	21,699,750

KAYNAKLAR:

Erzurum Büyükşehir Belediyesi: www.erkurum.bel.tr

Erzurum Valiliği: www.erkurum.gov.tr

KUDAKA (2010), Erzurum-Erzincan-Bayburt (TRA1 Düzey 2 Bölgesi) n Bölgesel Gelişme Planı

TÜİK (2009), Bölgesel Göstergeler: TRA1 Erzurum-Erzincan-Bayburt